

UKTA

2018-2019

Kommunalt tjänste- och kollektivavtal för undervisningspersonal

Underteckningsprotokoll		
DEL A	Allmän del	A
DEL B	Bilaga 1 Grundskolan	B
DEL C	Medborgarinstitut	C
DEL D	Bilaga 2 Skolledaravtalet (ÅL)	D
DEL E	Särskilda bestämmelser angående tjänstledigheter	E
Lönebilaga		
Bilaga 3 Grundskolelag för landskapet Åland 18/1995		
Bilaga 4 Grundskoleförordning för landskapet Åland 95/1995		
Bilaga 5 Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 14.12.1998/986		

Kommunala Avtalsdelegationen

Första upplagan

© Ålands Kommunförbund

Form: April Kommunikation

Tryck: Grano, Vasa, 2019

Ålands Kommunförbund

Pb 230

AX-20101 Mariehamn

www.kommun.ax

INNEHÅLL

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL DET KOMMUNALA TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTALET FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL 2018 – 2019.....	9
§ 1 Avtalets giltighet	9
§ 2 Allmänna förhöjningar 1.5.2018-1.4.2019	9
§ 3 Lokal justeringspott 1.8.2019	9
§ 4 Justeringspott på central nivå.....	10
§ 5 Engångspott i januari 2019.....	10
§ 6 Medlemsavgifter till fackföreningar	10
§ 7 Temporär minskning av semesterpenningen.....	11
§ 8 Fortlöpande förhandlingar	11
§ 9 Arbetsgrupp under avtalsperioden.....	11
§ 10 Betalning av justerade löner	11
DEL A	12
ALLMÄN DEL	12
I TILLÄMPNING OCH ARBETSFRED	12
§ 1 Tillämpningsområde	12
§ 2 Lokala avtal och övriga begränsningar som gäller avtalets tillämpningsområde.....	12
§ 3 Slopad	13
§ 4 Arbetsfred.....	13
II LÖN FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL I TJÄNSTEFÖRHÅLLANDE	14
§ 5 Lönen i olika dyrortsklasser.....	14
§ 6 Lönegrunder och lönesystemet.....	14
§ 7 Ändring av uppgifterna och dess inverkan på lönen	19
§ 8 Avdrag på grund av avsaknad av behörighet för andra än grundskole- och gymnasielärare	20
§ 9 Hur dispens påverkar lönen	21
§ 10 Lönejustering genom lokalt beslut	21
§ 11 Individuellt tillägg.....	21
§ 12 Årsbundet tillägg	22
§ 13 Tid som berättigar till årsbundet tillägg.....	22
§ 14 Årsbundet tillägg och pension.....	23
§ 15 Minimilängden på den anställningstid som berättigar till årsbundet tillägg.....	23
§ 16 Avbrott i tjänsteutövningen som räknas till det årsbundna tillägget	24
§ 17 Ansökan om årsbundet tillägg.....	25
§ 18 Övergångsbestämmelse för tjänstetillägg	25
§ 19 Fjärrortstillägg	26
§ 20 Gäller ej på Åland	26
§ 20 a Rekryteringstillägg.....	26
§ 21 Ordinarie lön	26

INNEHÅLL

§ 22 Stödundervisningsarvode	27
§ 23 Elevhandledningsarvode	27
§ 24 Arvode för skötsel av annan lärares timme	27
§ 25 Arvode för förhör av privatelev	27
§ 26 Övertimarvode	27
§ 27 Engångstimarvode	28
§ 27 a Handledararvode vid handledning av lärarstuderande (ÅL)	29
§ 28 Avrundning av arvoden	29
§ 29 Lönebetalning, rätt till lön, arbetsgivarens kvittningsrätt, lön under avstängning från tjänsteutövning och uträkning av lön för kortare tid än en kalendermånad	29
§ 30 Arvode för korttidsvikarier	30
III ARBETSTID	31
§ 31 Arbetstidsformer	31
§ 32 Arbetsdagarnas antal, förläggning samt längden på en undervisningstimme	31
IV SEMESTER, KALKYLERAD SEMESTER OCH SEMESTERPENNING.....	33
§ 33 Semester och kalkylerad semester	33
§ 34 Semesterpenning	33
§ 35 Semesterförmåner vid övergång från en uppgift till en annan	34
§ 36 Semesterdagsersättning för visstidsanställda tjänsteinnehavare	34
V AVBROTT I TJÄNSTEUTÖVNINGEN.....	35
§ 37 Tjänstledighetens inverkan på lönen	35
§ 38 Sjukledighet	35
§ 39 Hur kalkylerad semester inverkar på antalet avlönade sjukledighetsdagar	36
§ 40 Moderskapsledighetens längd och rätt till avlönad moderskapsledighet	36
§ 41 Dag-, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen samt vissa andra ersättningar	37
§ 42 Lön under partiell tjänstledighet	37
§ 43 Partiell vårdledighet	38
§ 44 Hur hälsundersökningar inverkar på lönen	38
§ 45 Repetitionsövningar i reserven och befolkningskyddsutbildning	39
§ 46 Lönen under uppdrag som riksdagsledamot, medlemskap i statsrådet eller Europaparlamentet och vid fullgörande av värnplikt eller civiltjänst	39
VI GEMENSAMMA LÄRARE.....	40
§ 47 Tillämpningsområdet för bestämmelser som gäller gemensamma lärare	40
§ 48 Anställningsvillkoren för gemensamma lärare	40
§ 49 Arbetstid för gemensamma lärare	40
§ 50 Resekostnadsersättning för gemensamma lärare	41

INNEHÅLL

VII TIMLÄRARE I TJÄNSTEFÖRHÅLLANDE	42
§ 51 Huvudsyssla	42
§ 52 Grundlön för timlärare i huvudsyssla	43
§ 53 Undervisningsskyldighet för timlärare i huvudsyssla	45
§ 54 Övriga avtalsbestämmelser som tillämpas på timlärare i huvudsyssla	45
§ 55 Bisyssla	46
§ 56 Timarvode för timlärare i bisyssla	46
§ 57 Avbrott i tjänsteutövningen för timlärare i bisyssla	47
VIII UPPSÄGNINGSTIDER FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL	48
§ 58 Uppsägningstider	48
DEL B	49
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL INOM GRUNDSKOLAN	49
I TILLÄMPNING OCH LÖNEGRUNDSGRUPP	49
§ 1 Tillämpliga avtalsbestämmelser	49
§ 2 Lönegrundsgrupp	49
II LÖN	50
§ 3 Uppgiftsrelaterad lön för rektorer i grundskolor	50
§ 4 Ingår ej i avtalet på Åland	51
§ 5 Uppgiftsrelaterad lön för vice rektorer i grundskolor	51
§ 6 Grundlön för innehavare av lektorstjänst i elevhandledning i grundskolan ..	52
§ 7 Bestämning av lönen	52
§ 8 Årsbundet tillägg	53
§ 8 a) Skärgårdstillägg	53
III ARBETSTID	53
§ 9 Arbetstid för innehavare av rektorstjänst	53
§ 10 Antal undervisningstimmar för innehavare av rektorstjänst	54
§ 11 Specialbestämmelser om arbetstiden för innehavare av rektorstjänst i grundskolan	56
§ 12 Arbetstid och undervisningstimmar för vice rektorer (ÅL)	56
§ 13 Arbetstid för innehavare av lektorstjänst i elevhandledning i grundskolan	57
§ 14 Lärararbetsdagar	57
§ 15 Söckenhelger som förkortar arbetstiden	59
§ 16 Ingår ej i avtalet på Åland	59
§ 17 Timmar för förberedelse av demonstrationer	59
§ 18 Inräknande av ambulerande lärares arbete i undervisningsskyldigheten	61
§ 19 Tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner	61
§ 20 Administrativa rektorsuppgifter	62
§ 21 Slopåd	62

INNEHÅLL

IV AVBROTT I TJÄNSTEUTÖVNINGEN.....	63
§ 22 Slopåd	63
§ 23 Betalning/minskning av övertimarvode och timarvoden under avlönad och oavlönad tjänstledighet	63
V VISSTIDSANSTÄLLDA	64
§ 24 Lön för visstidsanställda tjänsteinnehavare	64
VI SÄRSKILDA BESTÄMMELSER.....	65
§ 25 Resekostnadsersättning för ambulerande lärare	65
§ 25 a) Ersättning för huvudmåltid (ÅL).....	65
§ 26 Övergångsbestämmelse för lärare som 1.8.2005 övergått till lön angiven i euro	65
§ 27 Övergångstillägg 1.3.2007 vid övergång till löner baserade på arbetsvärdering	65
§ 28 Avtalsbestämmelser i del B som gäller timplärare i huvudsyssla	66
§ 29 Timplärare i huvudsyssla som fungerar som klasslärare	66
§ 30 Resedygnsersättning i samband med lägerskolor och dylikt (ÅL)	67
DEL B	68
BILAGA 1 GRUNDSKOLAN	68
I DEFINITIONER	68
§ 1 Indelning av den grundläggande utbildningen	68
II TJÄNSTEINNEHAVARNAS LÖNER	69
§ 2 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för lektorer (ämneslärare)	69
§ 3 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för lärare som ger specialundervisning (specialklasslärare och speciallärare).....	69
§ 4 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för klasslärare (klassundervisning).....	69
§ 5 Ingår ej i avtalet på Åland.....	70
III TJÄNSTEINNEHAVARNAS ARBETSTID.....	71
§ 6 Samplanering 1.8.2007–31.7.2020.....	71
§ 6 a Årligt antal timmar för samplanering	71
§ 7 Undervisningsskyldighet (uvs).....	71
§ 8 Inräknande av skolföreståndares uppgifter i undervisningsskyldigheten när en lärartjänsteinnehavare förordnats till skolföreståndare	72
§ 9 Inräknande av vice skolföreståndares uppgifter i undervisningsskyldigheten när en lärartjänsteinnehavare har förordnats till vice skolföreståndare.....	73
§ 10 Annan minskning av undervisningsskyldigheten	74
§ 11 Skötsel av bibliotek	75
§ 12 Skötsel av samlingar	76
§ 13 Ordande av musikframträdanden.....	76
§ 14 Klassföreståndaruppgifter	76
§ 15 Ledning och övervakning av kostservice	77

INNEHÅLL

§ 16 Ansvar för datorutrustning samt IKT-handledaruppgifter (ÅL).....	77
§ 17 Elevrådshandledning	78
§ 18 Korsanvändning av vissa ersättningar	78
§ 19 Klubbverksamhet	78
§ 20 Ledning av verksamhet för elever som väntar på skolskjuts	78
§ 21 Ledning av fritidsverksamhet för elever på elevhem.....	78
§ 22 Lärarhandledning	79
§ 23 Konst- och färdighetsämnen.....	79
§ 24 Slopad	79
§ 25 Slopad	79
§ 26 Övertimarvode.....	79
IV LÖN OCH ARBETSTID FÖR TIMLÄRARE.....	81
§ 27 Grundlön för timlärare	81
§ 28 Arbetstid för timlärare	82
§ 29 Timarvode för timlärare i bisyssla	82
§ 30 Timarvode för timlärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (ÅL)	83
§ 31 Timarvode för timlärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) (ÅL).....	83
§ 32 Andra bestämmelser som gäller timlärare	83
§ 33 Undantagsbestämmelse om timarvoden för dem som övergått till grundskolesystemet	83
DEL C	84
MEDBORGARINSTITUT	84
I LÖN FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE	84
§ 1 Uppgiftsrelaterad lön för rektorer och biträdande rektorer	84
§ 2 Grundlönen för lärare	84
§ 3 Uppgiftsrelaterad lön och lönepunkter för planeringsansvariga lärare	84
§ 4 Årsbundet tillägg	85
II ARBETSTID FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE	86
§ 5 Arbetstid och semester för rektorer och biträdande rektorer.....	86
§ 6 Årlig arbetstid och antal undervisningstimmar för lärare.....	86
§ 7 Minskning av antalet undervisningstimmar för lärare.....	87
§ 8 Kvällsundervisning	88
§ 9 Arbetstid för planeringsansvarig lärare.....	88
§ 10 Avvikelse från antalet undervisningstimmar för planeringsansvariga lärare	89
III TIMLÄRARE.....	90
§ 11 Anställningens början	90
§ 12 Uppgifter	90
§ 13 Timarvoden.....	90
§ 14 Årsförhöjning	91

INNEHÅLL

§ 15 Semesterersättning	91
§ 16 Semesterpenning	91
§ 17 Sjuklön och lön för moderskapsledighet.....	92
§ 18 Tillfällig vårdledighet.....	92
§ 19 Ersättningar för resekostnader	93
§ 20 Lönebetalning.....	93
IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER.....	94
§ 21 Övergångsbestämmelse för lärare som 1.1.2006 övergått till lön angiven i euro	94
DEL D	95
BILAGA II SKOLLEDARAVTALET (ÅL).....	95
I LOKALT TJÄNSTEKOLLEKTIVAVTAL OM ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR SKOLLEDARE	95
§ 1 Tillämpning	95
§ 2 Avvikelser från UKTA	95
§ 3 Lön och undervisningsskyldighet för föreståndare och rektorer	95
§ 4 Kompetensavdrag	97
§ 5 Outtagen semester vid övergång till detta avtal.....	97
§ 6 Avlöningsbestämmelser	98
§ 7 Avtalet.....	98
DEL E	99
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER ANGÅENDE TJÄNSTLEDIGHETER	99
TJÄNSTLEDIGHET UTAN LÖN VID KORTARE LEDIGHETER (ÅL)	99
§ 1 Tjänstledighet utan lön i samband med lördag och söndag	99
UKTA 2018-2019	
Lönebilaga.....	100
BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS.....	108
BILAGA 4 GRUNDSKOLEFÖRORDNINGEN ÅFS.....	114
BILAGA 5 Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 14.12.1998/986	117

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL DET KOMMUNALA TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTALET FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL 2018–2019

§ 1 Avtalets giltighetstid och eventuell uppsägning av avtalet

Detta tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft 1.3.2018–30.4.2020. Efter 30.4.2020 fortsätter avtalet att gälla ett år i sänder om det inte skriftligt sägs upp minst sex veckor innan avtalsperioden löper ut.

Även om avtalet sägs upp är dess bestämmelser i kraft tills parterna gemensamt konstaterar att förhandlingarna om ett nytt avtal har slutförts eller någon avtalspart skriftligt uppger sig anse att förhandlingarna är slutförda.

§ 2 Allmänna förhöjningar

mom. 1 Allmän förhöjning 1.5.2018

Tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas uppgiftsrelaterade löner eller där- med jämförbara månadslöner höjs 1.5.2018 genom en allmän förhöjning. Förhöjningen är 1,17 procent. Det individuella tillägget enligt UKTA del A § 11 höjs med 1,17 procent.

mom. 2 Allmän förhöjning 1.4.2019

Tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas uppgiftsrelaterade löner eller därmed jämförbara månadslöner höjs 1.4.2019 genom en allmän förhöjning. Förhöjningen är 0,99 procent. Det individuella tillägget enligt UKTA del A § 11 höjs med 0,99 procent.

mom. 3 Lönesättning

De höjda grundlönerna i lönesättningen framgår av lönebilagan i UKTA.

§ 3 Lokal justeringspott

mom. 1 Lokal justeringspott 1.8.2019

Parterna har kommit överens om att koppla den lokala justeringspotten till extra arbete som modellen Stöd för lärande och skolgång medför.

Den lokala justeringspotten från 1.8.2019 är 0,90 procent av lönesumman inom det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningspersonal.

Parterna utformar en gemensam skrivning senast 31.1.2019 som läggs in i avtalet.

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL

§ 4 Justeringspotter på central nivå

- mom. 1 I bestämmelserna för grundskolan (del B gemensamma bestämmelser, del B bilaga 1 och del D skolledaravtalet) har det gjorts ändringar som gör det lättare att organisera chefsarbetet och fördela resurserna för detta arbete. Ändringarna träder i kraft 1.5.2018 och 1.8.2018.
- mom. 2 I grundskolor (del B gemensamma bestämmelser och del B bilaga 1) och medborgarinstitut (del C) har de årsbundna tilläggen fått mindre vikt i lärarnas löner genom att det årsbundna tillägget efter 8 år har minskats med 1 procentenhet. Samtidigt höjs grundlönerna och de uppgiftsrelaterade lönerna med 1,0 procent i dessa bilagor från 1.12.2018.

§ 5 Engångspott i januari 2019

I samband med lönebetalningen för januari 2019 betalas en separat engångspott på 9,2 procent av den anställdes ordinarie lön enligt ordinarie lön enligt UKTA del A § 21 till tjänsteinnehavare och arbetstagare.

Hur engångspotten beräknas beror på vilket avtalsområde den anställda omfattats av 31.12.2018. Om anställningen upphört före denna dag beräknas engångspotten enligt bestämmelserna för det avtalsområde som tillämpades på den anställda när anställningen upphörde. Se cirkuläret för respektive avtalsområde. Engångspotten beräknas på den ordinarie lönen för november 2018.

För deltidsanställda används som deltidsprocent den deltidsprocent som gällde 18.11.2018.

Tillämpningsanvisning för UKTA:

För de lärare vars lön baserar sig på undervisningstimmar som hållits används såsom lönefaktor som motsvarar den ordinarie lönen beloppet av de timarvoden som i genomsnitt betalats till läraren per månad. Sådana lärare är timlärare i bisyssla samt timlärare i del C. När beloppet räknas ut används det timantal som fastställts i lärarens arbetsplan.

§ 6 Medlemsavgifter till fackföreningar

Arbetstagare

Vid inkasseringen av medlemsavgifter för fackanslutna arbetstagare följs anvisningarna från 25.6.1997 (Kommunala avtalsdelegationens cirkulär20/1997).

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL

§ 7 Temporär minskning av semesterpenningen

Tjänste- och arbetskollektivavtalet om minskning av semesterpenningen, som undertecknades 17.1.2017, iakttas åren 2016–2017, 2017–2018 och 2018–2019.

§ 8 Fortlöpande förhandlingar

Avtalsparterna iakttar principerna om fortlöpande förhandlingar under avtalsperioden i de kollektivavtalsfrågor som parterna tar upp. Avtalsparterna följer regelbundet med arbetet i rikets arbetsgrupper under avtalsperioden.

§ 9 Arbetsgrupp under avtalsperioden

Kommunala arbetsmarknadsgruppen ska senast 1.10.2018 diskutera förslag kring olika modeller för arbetstidsförlängingen.

§ 10 Betalning av justerade löner

De justerade lönerna, arvodena och tilläggen betalas första gången senast inom två månader och retroaktiva förhöjningar senast inom fem månader efter att justeringarna trätt i kraft. Om det på grund av tidsbrist och/eller uträkningstekniska skäl inte är möjligt att göra utbetalningarna inom ovan nämnda tidsfrister kan man lokalt komma överens om senare.

Jomala, den 16 augusti 2018

KOMMUNALA AVTALSDELEGATIONEN

AKAVA-ÅLAND RF

DEL A

ALLMÄN DEL

I TILLÄMPNING OCH ARBETSFRED

§ 1 Tillämpningsområde

mom. 1 Detta tjänste- och arbetskollektivavtal (UKTA) tillämpas på anställningsvillkoren för undervisningspersonalen vid skolor och läroanstalter som kommuner och kommunalförbund är huvudmän för. På undervisningspersonalen vid skolor och läroanstalter iakttas dessutom AKTA i tillämpliga delar, om inget annat följer av detta tjänste- och arbetskollektivavtal.

Tillämpningsanvisning

Lönen för en ledande rektor i ett kommunalförbund bestäms enligt AKTA kap. II § 17.

mom. 2 Vad som i detta avtal överenskomms om anställningsvillkoren för tjänsteinnehavare iakttas i tillämpliga delar också i fråga om anställningsvillkoren för lärare i arbetsavtalsförhållande som utför motsvarande arbete och vice versa.

mom. 3 Om man i detta avtal har kommit överens om arvodesgrunden för en viss specificerad uppgift, tillämpas samma arvodesgrund också när en lärare har getts en motsvarande uppgift som lokalt benämns på ett sätt som avviker från avtalet.

mom. 4 I detta avtal avses med kommun både kommun och kommunalförbund.(ÅL)

§ 2 Lokala avtal och övriga begränsningar som gäller avtalets tillämpningsområde

mom. 1 Detta avtal tillämpas inte när man har avvikit från dess bestämmelser genom sådana lokala avtal som avses i § 13 mom. 1 i det kommunala huvudavtalet eller Kommunala avtalsdelegationens fullmakt den 28.12.1992 (ÅL). Genom ett lokalt avtal kan man dock inte avvika från detta avtals bestämmelser om arbetstid, semesterns längd eller förmåner som gäller sjuk- och moderskapsledighet.

Lokalt avtal kan heller inte ingås om lägre lön för en tjänsteinnehavare eller arbetstagare än grundlönen enligt lönepunkten eller den lägsta grundlönen enligt löneskalan i detta avtal.

Tillämpningsanvisning

Enligt § 13 mom. 1 i huvudavtalet eller den fullmakt som Kommunala avtalsdelegationen gett till kommunerna för att ingå lokala avtal och det protokoll om regler kring lokala avtal som undertecknats mellan avtalsparterna 13.5.1993 (ÅL) iakttas inte huvudavtalets/protokollets bestämmelser om avvikande avtal, ifall man i ett centralt tjänste- eller arbetskollektivavtal genom egna särskilda bestämmelser har kommit överens om lokala avtal. I så fall tillämpas de särskilda bestämmelserna i det centrala tjänste- eller arbetskollektivavtalet.

- mom. 2 Detta tjänste- och arbetskollektivavtal tillämpas inte i de fall där frågan med stöd av ett sådant bemyndigande av Kommunala avtalsdelegationen som föreskrivs i 3 § 2 mom. i landskapslagen (ÅL) om tjänstekollektivavtal reglerats genom kommunens eller kommunalförbundets eget tjänstekollektivavtal.
- mom. 3 Om inget annat följer av detta avtal eller av något annat tjänste- eller arbetskollektivavtal, kvarstår tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas anställningsvillkor sådana som de vid utgången av föregående avtal skulle iakttas enligt tjänste- och arbetskollektivavtalet.

§ 3 Slopåd

§ 4 Arbetsfred

- mom. 1 Tjänsteinnehavare
Den som är bunden av detta tjänste- och arbetskollektivavtal får inte medan avtalet är i kraft vidta stridsåtgärder som gäller avtalets giltighet, giltighetstid eller rätta innehåll eller för att avgöra en tvist som gäller ett yrkande som baserar sig på avtalet eller för att ändra ett gällande avtal eller för att få till stånd ett nytt avtal.
- mom. 2 En förening som är bunden av avtalet är dessutom skyldig att se till att underlydande föreningar och tjänsteinnehavare som avtalet gäller inte bryter mot den i mom. 1 avsedda fredsplikten eller mot bestämmelserna i avtalet. Denna skyldighet inbegriper också att föreningen inte får ge stöd eller bistå vid en förbjuden stridsåtgärd eller på något annat sätt bidra till sådana åtgärder, utan är skyldig att försöka få slut på dem.
- mom. 3 Arbetstagare
Ansvaret hos kollektivavtalets parter och övriga som är bundna av avtalet regleras genom lag (hänvisningsbestämmelse).

II LÖN FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL I TJÄNSTEFÖRHÅLLANDE

§ 5 Lönen i olika dyrortsklasser

mom. 1 En tjänsteinnehavares lön bestäms såsom grundlön i euro.

mom. 2 Gäller ej på Åland

§ 6 Lönegrunder och lönesystemet

mom. 1 En tjänsteinnehavares grundlön och tjänstens löneskala bestäms enligt detta kapitel, respektive del och bilaga.

mom. 2 Om behörighetsvillkoren för en tjänst förutsätter lärarutbildning och undervisningsskyldighet ingår i tjänsten, men det i lönesättningen inte finns någon lämplig lönegrupp för uppgiften (tjänsteinnehavaren står utanför lönesättningen), bestämmer den behöriga myndigheten tjänsteinnehavarens grundlön/lön enligt den lönepunkt som tjänsteinnehavaren på basis av sina uppgifter/sin beteckning kan jämföras med.

mom. 3 Vid bestämning av tjänsteinnehavares uppgiftsrelaterade lön eller uppgiftsrelaterade lön inom löneskalan i del B och C ska uppgifternas svårighetsgrad beaktas. När en tjänsteinnehavares lön bestäms inom löneskalan kan den övre gränsen i löneskalan överskridas av grundad anledning.

Tillämpningsanvisning

1. Uppgiftsbeskrivning

Arbetsvärderingen bör basera sig på en uppgiftsbeskrivning som anger arbetsuppgifternas syfte, väsentliga innehåll och de centrala uppgiftshelheter som ingår i arbetet. Uppgiftsbeskrivningen bör ha en klar och tydlig struktur. Uppgiftsbeskrivningarna utarbetas i samarbete mellan arbetsgivarens representant och den berörda tjänsteinnehavaren eller, om det är fråga om att utarbeta en modellbeskrivning, med en representant för yrkesgruppen. Arbetsgivaren fastställer uppgiftsbeskrivningen. Den utgör inte en del av arbetsavtalet eller tjänsteförordnandet och arbetsgivaren kan sålunda vid behov justera den. Den berörda tjänsteinnehavaren ska på begäran ges en kopia av den fastställda uppgiftsbeskrivningen.

Uppgiftsbeskrivningarna ska vara sinsemellan jämförbara så att uppgifterna kan värderas objektivt inom lönepunkterna. Separata uppgiftsbeskrivningar behöver inte utarbetas för anställda som utför samma slags uppgifter. Om flera anställda utför samma slags uppgifter kan man till exempel

utarbete en modellbeskrivning och komplettera den vid behov. Uppgiftsbeskrivningarna ska hållas uppdaterade. När den uppgiftshelhet som fastställts i uppgiftsbeskrivningen ändras eller ändringar som är större än ringa har gjorts i den, bör beskrivningen justeras enligt den förändrade situationen. Samtidigt värderas svårighetsgraden på nytt för att man ska få reda på vilka förändringar som skett i den totala svårighetsgraden. Sedan bedöms de eventuella effekterna av förändringarna på de uppgiftsrelaterade lönerna.

Se 23 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare beträffande väsentlig ändring av tjänsteinnehavares uppgifter (hänvisningsbestämmelse).

2. Värderingsfaktorer

Vid bedömningen av uppgifternas svårighetsgrad beaktas det kunnande som behövs i arbetet (kunskaper, färdigheter, omdöme), vilka verkningar arbetet har och vilket ansvar det innebär (omfattning, varaktighet, ledarskap och inverkan på verksamhetsförutsättningarna), vilken grad av samarbetsförmåga som behövs (växelverkan, social kompetens) samt arbetsmiljön, om inte den behöriga myndigheten beslutar tillämpa andra objektiva värderingsfaktorer som bestäms på förhand.

Kunnande som behövs i arbetet

Kunnandet beskriver hur djupa, omfattande och breda kunskaper och färdigheter den anställde behöver ha förvärvat genom utbildning och arbetserfarenhet och i hur hög grad arbetet kräver självständigt omdöme. I fråga om kunskaper bedöms vilken utbildning som behövs (grundläggande yrkesutbildning, vidareutbildning och kompletterande utbildning) och vilka nya kunskaper den anställde måste förvärva för att upprätthålla sin yrkesskicklighet. I fråga om färdigheter bedöms hur gedigen och bred arbetserfarenhet och hurdana specialkunskaper som behövs och i vilken mån den anställde förutsätts kunna göra helhetsbedömningar. När det gäller färdigheter bedöms också i vilken utsträckning arbetet förutsätter att den anställde behärskar flera nya uppgiftsområden och många olika saker samtidigt eller har vitt skilda kunskaper och färdigheter. I fråga om omdöme bedöms i vilken grad arbetet förutsätter självständigt omdöme, vilket påverkas av hur ingående anvisningar det finns för arbetet. Också självständiguppsättning av mål utifrån fackområdets och organisationens värderingar och mål beaktas.

Arbetets inverkan och ansvar

Arbetets inverkan och ansvar avser den inverkan och betydelse som arbetet har för kommuninvånarna/kunderna och arbetsplatsen i fysiskt, psykiskt, socialt och ekonomiskt avseende. Verkningarna bedöms enligt uppgiftsområdenas omfattning (olikhet, mängd) och hur varaktiga verkningar arbetet har (Är de långvariga? Går de att ändra?). I sakkunnig-, lednings och chefsuppgifter betonas den anställdes inflytande på och ansvar för verksamhetsförutsättningarna, resultatet och effektiviteten och för att arbetsenheterna fungerar. Inverkan på verksamhetsförutsättningarna förekommer på alla organisationsnivåer.

Samarbetsförmåga

Samarbetsförmåga avser sådan interaktionsförmåga och social kompetens som behövs vid kundkontakter och på arbetsplatsen. I fråga om interaktion bedöms i vilken grad initiativförmåga och målinriktning behövs när det gäller att informera och kommunicera. I fråga om social kompetens bedöms i vilken grad den anställde i sitt arbete behöver kunna sätta sig in i en annan människas situation.

Arbetsmiljö

När det gäller arbetsmiljö beaktas fysiska och psykiska arbetsmiljöfaktorer som är förbundna med arbetet och som avviker från det normala och inte kan avhjälpas genom arbetarskyddsåtgärder.

3. Omständigheter som ska beaktas i värderingen

3.1 Utbildning

Tjänsteinnehavarens utbildning eller erfarenhet påverkar inte arbetets svårighetsgrad, utan den avgörs alltid på basis av de verkliga arbetsuppgifterna inom tjänstebeteckningen. Som villkor för tillämpning av en lönepunkt anges däremot ofta en utbildningsnivå som är avsedd att beskriva den kunskapsnivå som behövs för att sköta uppgifter inom lönepunkten. Om det av en anställd förutsätts högre utbildningsnivå än vad som anges i lönepunkten och dessutom specialiseringsutbildning eller vidareutbildning, är det i allmänhet ett tecken på att också arbetets svårighetsgrad förutsätter en uppgiftsrelaterad lön som är klart högre än grundlönen. Även om behörighetsvillkoren inte förutsätter sådan extra kompetens kan tjänsteinnehavarens extra kompetens eller kunskap som förvärvats via erfarenhet i praktiken leda till att

tjänsteinnehavaren ges uppgifter som är mer krävande än normalt, vilket ska beaktas när den uppgiftsrelaterade lönen bestäms. När en tjänsteinnehavare har en mer omfattande utbildning än vad som krävs tilldelas tjänsteinnehavaren kanske inte uppgifter som är mer krävande än andra, men kunnandet kan utnyttjas i vissa situationer, och för denna potential kan det vara motiverat att betala ett individuellt tillägg.

3.2 Extra uppgifter och ansvar

En tjänsteinnehavare kan utöver de vanliga uppgifterna ges extra uppgifter och ansvar, vilket inverkar på arbetets svårighetsgrad och därmed påverkar den uppgiftsrelaterade lönen. Om extra uppgifter eller ansvar ges för en viss tid kan den uppgiftsrelaterade lönen vid behov höjas tillfälligt (i mom. 3 bestäms hur väsentliga förändringar i uppgifterna inverkar på den uppgiftsrelaterade lönen). Extra uppgifter och ansvar kan till exempel vara att en anställd tillfälligt är chef för en enhet eller ett ansvarsområde, har ledningsansvar för en enhet eller ett team, är ersättare för en direktör eller chef eller ansvarar för en krävande uppgiftshelhet som andra i samma lönepunkt inte har ansvar för.

3.3 Chefsställning

Trots att jämförelsen av arbetets svårighetsgrad görs mellan anställda inom samma lönepunkt behövs ibland en parallell granskning i förhållande till andra lönepunkter. Till exempel bör chefernas och de underställdas uppgiftsrelaterade löner stå i rätt förhållande till varandra oberoende av om de hör till samma lönepunkt eller till olika punkter. I regel ska chefs uppgiftsrelaterade lön vara betydligt högre än de underställdas, om det inte finns en särskild grundad anledning att avvika från detta. När den uppgiftsrelaterade lönen för anställda i lednings- eller chefsuppgifter bestäms, ska man beakta bland annat enhetens storlek, omfattningen och bredden på ansvarsområdets eller enhetens serviceutbud, produktionen av specialtjänster och andra särdrag, kravet på samverkan med andra förvaltningsgrenar och serviceproducenter och chefsarbetets betydelse för resultatet och verksamhetsförutsättningarna.

4. Värderingssystem

Utgående från värderingsfaktorerna utarbetas ett värderingssystem, som man regelbundet utvärderar. Innan ett nytt värderingssystem införs eller när värderingssystemet ändras ska förhandlingar föras med förtroendemännen för de

tjänsteinnehavare som värderingssystemet kommer att tillämpas på. Arbetsgivaren fattar i sista hand beslut om värderingssystemet. En skriftlig beskrivning av värderingssystemet ska utarbetas och tjänsteinnehavarna ska informeras om innehållet.

Värderingen utförs på så jämförbara och enhetliga grunder som möjligt.

Den uppgiftsrelaterade lönen bestäms utgående från en helhetsvärdering.

Helhetsvärderingen bör bygga på

- En skriftlig uppgiftsbeskrivning som utarbetats för arbetsvärderingen (se punkt 1)
- Värderingsfaktorer (se punkt 2)
- Omständigheter som ska beaktas i arbetsvärderingen (utbildning, extra uppgifter och extra ansvar, chefsställning) (se punkt 3)
- Värderingssystemet (se punkt 4)

Den behöriga myndigheten kan ställa arbetsgivarrepresentanter som avses i § 17 i lönekapitlet i AKTA utanför värderingssystemet.

Det är meningen att frågor som gäller tillämpningen av arbetsvärderingen ska avgöras lokalt.

5. Bestämning av uppgiftsrelaterad lön

När arbetsgivaren bestämmer den uppgiftsrelaterade lönen med stöd av sin prövningsrätt ska arbetets svårighetsgrad beaktas så objektivt som möjligt. Målet är att de uppgiftsrelaterade lönerna i en lönepunkt ska stå i sådan proportion till varandra som uppgifternas svårighetsgrad förutsätter. Jämförelsen görs mellan anställda inom samma lönepunkt hos samma arbetsgivare.

Även om det vid jämförelsen av uppgifternas svårighetsgrad inte framgår avgörande skillnader för anställda som hör till samma lönepunkt, betyder det inte att grundlönen i lönepunkten automatiskt ska användas. Vid arbetsfördelningen har de anställda som hör till lönepunkten kanske tilldelats mer eller mindre krävande uppgifter, men den totala svårighetsgraden är ungefär den samma. I så fall bör allas

uppgiftsrelaterade löner vara på ungefär samma nivå, men denna nivå kan vara betydligt högre än grundlönen. Det kan också förekomma avsevärda skillnader i arbetets svårighetsgrad inom lönepunkten och då kan även de uppgiftsrelaterade lönerna variera mycket.

Utöver uppgifternas svårighetsgrad påverkas nivån på den uppgiftsrelaterade lönen bland annat av den allmänna lönenivån på orten och inom yrkesgruppen och av arbetsgivarens löneprinciper.

Den behöriga myndigheten beslutar om nivån på den uppgiftsrelaterade lönen. Den uppgiftsrelaterade lönen kan bestämmas på nytt när ett nytt tjänsteförordnande ges, till exempel när ett vikariat förlängs.

6. Sänkning av den uppgiftsrelaterade lönen

Den uppgiftsrelaterade lönen kan sänkas endast i de fall som avses i § 7.

mom. 4 Slopåd

§ 7 Ändring av uppgifterna och dess inverkan på lönen

Om svårighetsgraden i en tjänsteinnehavares uppgifter ändras väsentligt för minst 10 arbetsdagar på grund av övergång till en annan tjänst eller uppgift eller på grund av omorganisering av uppgifter, justeras den uppgiftsrelaterade lönen i de fall den inte motsvarar de ändrade arbetsuppgifterna. (ÅL)

Den uppgiftsrelaterade lönen justeras

1. vid den tidpunkt då uppgifterna ändras, om den nya uppgiftsrelaterade lönen är högre
2. åtta veckor efter att uppgifterna ändrats, om den nya uppgiftsrelaterade lönen är lägre.
3. räknat från tidpunkten för ändringen, om tjänsteinnehavaren på egen begäran söker sig till en mindre krävande arbete eller omplacering i andra uppgifter har erbjudits tjänsteinnehavaren som alternativ till permittering eller
4. vid tidpunkten för övergång till en annan tjänst.

Vid semestervikariat sänks den uppgiftsrelaterade lönen inte och en höjning kan komma ifråga endast om vikariatet pågår i minst två veckor

i sträck. I så fall höjs lönen när vikariatet börjar.

Tillämpningsanvisning

Förändringar i uppgifternas svårighetsgrad kan grunda sig på att den anställde exempelvis övergår till en annan tjänst eller får en tilläggsuppgift för viss tid eller att uppgifternas svårighetsgrad ändras så att de blir väsentligt mindre eller mer krävande. Om uppgifterna ändras för en viss tid och den nya uppgiftsrelaterade lönen är högre än den tidigare, sänks den uppgiftsrelaterade lönen omedelbart då den ut-satta tiden gått ut.

Den uppgiftsrelaterade lönen ändras inte om en tillfällig övergång till en annan tjänst eller befattning eller tillfälliga ändringar i uppgifterna, till exempel tillfälliga chefsvikariat eller andra vikariearrangemang, har beaktats i den uppgifts-relaterade lönen.

Arbetsgivaren bör, i mån av möjlighet innan arbetsåret börjar, på förhand planera lärarens arbete för hela läsåret.

§ 8 Avdrag på grund av avsaknad av behörighet för andra än grundskole- och gymnasielärare

- mom. 1 För en tjänsteinnehavare som inte har den behörighet som anges i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (behörighetsförordningen FFS 986/1998, inklusive senare ändringar) sänks lönen med 6–20 %.

Tillämpningsanvisning

Om en viss examensnivå förutsätts i ovan nämnda förordning görs avdraget för avsaknad av behörighet utgående från lönen för denna examensnivå. Om de examina/examensnivåer som bestäms i förordningen är alternativa, görs avdraget för avsaknad av behörighet utgående från den examensnivå som personen har uppnått.

- mom. 2 Lönen för en sådan lärare som avses i 13 d § i den förordning som anges i mom. 1 bestäms enligt mom. 1 i denna paragraf så länge som pedagogiska studier saknas. På samma sätt tillämpas mom. 1 i denna paragraf på en lärare som får behörighet med stöd av 13 c § i förordningen.

Tillämpningsanvisning

Behörig att ge annan utbildning är yrkesinriktad tilläggsutbildning som förbereder för en fristående examen är enligt

punkten ovan i förordningen av särskilda skäl även den som har avlagt specialyrkesexamen inom branschen eller som annars förvärvat en stor yrkesskicklighet genom utbildning eller arbetserfarenhet. Av en sådan lärare förutsätts till exempel inte pedagogiska studier för lärare.

§ 9 Hur dispens påverkar lönen

Om en lärare med stöd av dispens har utnämnts till den tjänst/det tjänsteförhållande läraren sköter görs inget avdrag för avsaknad av behörighet i den ordinarie lönen.

§ 10 Lönejustering genom lokalt beslut

- mom. 1 En tjänsteinnehavares månadslön höjs under avtalsperioden när tjänsteinnehavaren har avlagt en examen eller uppnått en kompetens som i löneklassificeringen förutsätter en högre grundlön än den som anges i lönepunkten. Lönen höjs till minst den grundlön eller nedre gräns i löneskalan som utbildningen förutsätter från början av den månad som följer efter att tjänsteinnehavaren har visat upp ett intyg över examen/kompetensen.

Tillämpningsanvisning

I detta avtal avses med högre högskoleexamen sådana finländska högskoleexamina som anges i 6 § i förordningen om högskolornas examenssystem (FFS 464/1998, inklusive senare ändringar) och sådana utländska examina som genom ett beslut om erkännande eller jämställande har erkänts eller jämställts med finländska högre högskoleexamina. Läraren ska inte drabbas p.g.a. oskäligt långa behandlingstider för beslut om erkännande eller jämställande (längre än 3 månader)(ÅL).

- mom. 2 En tjänsteinnehavares månadslön kan justeras inom löneskalan om den behöriga myndigheten i kommunen anser det vara befogat.

§ 11 Individuellt tillägg

Utgående från utvärderingen av tjänsteinnehavares arbetsprestation kan i enlighet med § 11 i lönekapitlet i AKTA betalas ett individuellt tillägg som ingår i den ordinarie lönen.

Tillämpningsanvisning

Om någon av dessa faktorer redan har beaktats i UKTA (t.ex. höjning av grundlönen för klasslärare i grundskolan med

dubbel behörighet) finns det ingen orsak att använda denna faktor som grund för ett individuellt tillägg. Erfarenhet av lärarbetets och den yrkesskicklighet detta medför har redan beaktats i den årsbundna tillägget av det individuella tillägget och det individuella tillägget ska alltså därför grunda sig på andra faktorer.

§ 12 Årsbundet tillägg

- mom. 1 Till tjänsteinnehavare betalas en årsbundet tillägg på det sätt som bestäms i denna paragraf och i respektive del och/eller bilaga.
- mom. 2 Det årsbundna tilläggets inverkan på lönen beräknas på summan av grundlönen i lönepunkten och de tidigare årsbundna tilläggen.

Tillämpningsanvisning

Det årsbundna tilläggets inverkan på lönen räknas ut genom att grundlönen enligt lönepunkten eller den nedre gränsen i löneskalan multipliceras med de koefficienter som följer av procenttalen för den årsbundna tillägget (t.ex. 5 % = 1,05) utan att beloppen avrundas under uträkningen. Avrundningen till hela cent görs först på den slutliga lönen. Beräkningen görs alltså enligt principen ränta på ränta.

För en timlärare i huvudsyssla används en vägd grundlön om lönen beräknats genom vägning. Om det finns olika grunder för bestämning av det årsbundna tillägget, utgår man från den undervisning som timläraren i huvudsyssla ger mest. Om antalet timmar är lika stort tillämpas den bestämmelse som är förmånligare för läraren.

Om tjänsteinnehavarens grundlön har sänkts på grund av avsaknad av behörighet beräknas den årsbundna tilläggets inverkan utgående från den sänkta grundlönen.

§ 13 Tid som berättigar till årsbundet tillägg

- mom. 1 Om inget annat följer av bestämmelserna nedan, räknas som anställningstid som berättigar till årsbundet tillägg den tid under vilken tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren efter att ha fyllt 18 år haft en anställning som betraktas som huvudsyssla.
1. i anställning hos en arbetsgivare inom landet eller utomlands i lära- eller rektorsuppgifter.

2. i anställning hos en arbetsgivare inom landet eller utomlands i uppgifter som är av väsentlig nytta i de nuvarande uppgifterna.
3. i arbete som företagare som är av väsentlig nytta för de nuvarande uppgifterna, högst fem (5) år sammanlagt.

Tillämpningsanvisning

Det ska vara fråga om arbetserfarenhet som är till nytta i de nuvarande uppgifterna, till exempel enbart ägande eller delägarskap är inte tillräcklig.

mom. 2 Om en tjänsteinnehavare har arbetat i en lärartjänst eller i läraruppgifter eller som timlärare i huvudsyssla, ska vid bedömningen av om kriterierna för huvudsyssla är uppfyllda iakttas de förutsättningar och tidsgränser för huvudsyssla som gällde under respektive anställning och som bestämts särskilt för undervisningsområdet.

mom. 3 Anställning i andra uppgifter än läraruppgifter eller arbete som företagare betraktas som huvudsyssla om den ordinarie arbetstiden per vecka i genomsnitt har varit minst 19 timmar. Anställningstid före 1.1.1990 betraktas dock som huvudsyssla bara om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden per vecka har varit minst 20 timmar.

§ 14 Årsbundet tillägg och pension

Den anställningstid på basis av vilken en person har tjänat in och får pension betraktas inte som tid som berättigar till årsbundna tillägget. Denna begränsning gäller dock inte vid skillnadspension, deltidspension eller delinvalidpension som betalas av Kommunernas pensionsförsäkring, Ålands Landskapsregering (ÅL) eller statskontoret.

Tillämpningsanvisning

När en person går i ålderspension upphör intjäningen av årsbundet tillägg. I ett anställningsförhållande börjar intjäningen av årsbundet tillägg från början om personen samtidigt får ålderspension.

§ 15 Minimilängden på den anställningstid som berättigar till årsbundet tillägg

När flera anställningsperioder/perioder som företagare räknas samman för det årsbundna tillägget beaktas endast hela månader. Också en oavbruten anställning/tid som företagare på 30 dagar betraktas som en månad.

§ 16 Avbrott i tjänsteutövningen som räknas till det årsbundna tillägget

mom. 1 När man räknar ut den tid som berättigar till årsbundet tillägg avdras de kalenderdagar under vilka tjänsteutövningen/arbetet/tiden i arbete varit avbruten.

Tillämpningsanvisning

Avdragen räknas i kalenderdagar, och då utgör 30 dagar en månad. De dagar som dras av senarelägger med motsvarande antal dagar tidpunkten för uppfyllandet av den tid som berättigar till årsbundet tillägg. Om den tid som avdras är till exempel två dagar, senareläggs uppfyllandet med två dagar. Om avdragen gäller olika anställningar/tid i arbete får man den tid som avdras genom att räkna ihop de dagar som ska avdras för de olika anställningarna/tiden i arbete.

mom. 2 Till anställningstiden/tiden i arbete räknas dock semestertid och tjänstledighet eller arbetsledighet i följande fall:

1. tjänsteinnehavaren har haft löneförmåner under moderskapsledighet/sjukledighet,
2. tjänsteinnehavaren har lyft dagpenning i enlighet med sjukförsäkringslagen eller moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,
3. tjänsteinnehavaren har fått olycksfallsersättning eller annan ersättning för sådan tid under vilken tjänsteinnehavaren skulle ha ovillkorlig rätt till sjuklön,

Tillämpningsanvisning

Om ersättningen är större än lönen och ingen lön betalas, avdras tiden inte från den tid som berättigar till årsbundet tillägg.

4. tjänsteinnehavaren har fullgjort sin värnplikt eller civiltjänst, och har återvänt till tjänsteutövningen eller arbetet inom lagstadgad tid,
5. utbildnings- eller studietid beaktas till den del som tiden inte sammanlagt överskrider 30 dagar under ett kalenderår och
6. av tjänstledighet/arbetsledighet/frånvaro som beviljats av andra orsaker än de som nämns i punkt 1–5 beaktas högst 30 dagar under ett kalenderår, förutsatt att personen tjänstgjort minst 30 skolarbetsdagar under kalenderåret antingen som anställd hos den arbetsgivare som beviljat tjänstledigheten/arbetsledigheten.

§ 17 Ansökan om årsbundet tillägg

mom. 1 Ett villkor för att en anställd ska få ett årsbundet tillägg är att ansökan görs skriftligt och senast inom två år från det att rätten till årsbundna tillägget har uppkommit. Om ansökan har gjorts senare, beviljas det årsbundna tillägget retroaktivt för ett år räknat från det datum då ansökan lades fram.

Den behöriga myndigheten kan besluta att årsbundet tillägg beviljas utan ansökan, om tjänsteinnehavaren tidigare beviljats årsbundet tillägg i kommunen.

mom. 2 Rätten till årsbundet tillägg börjar första dagen i den månad som följer efter att anställningstiden som berättigar till årsbundet tillägg blivit uppfylld.

Tillämpningsanvisning

Det är den sökandes skyldighet att ge en skriftlig redogörelse för de anställningstider hos andra arbetsgivare/den arbetserfarenhet som den sökande gör anspråk på att ska godkännas som tid som berättigar till årsbundet tillägg. Den sökande är skyldig att visa en bestyrkt översättning av intyg som inte är skrivna på svenska. (ÅL)

§ 18 Övergångsbestämmelse för tjänstetillägg

mom. 1 En lärare som 31.7.2000 var anställd i huvudsyssla enligt detta avtal och vars anställning fortsatt 1.8.2000 har för tiden fram till 31.7.2000 rätt till tjänstetilläggsstid enligt de bestämmelser som gällde 31.7.2000, dock inte för utbildningstid. Anställningar därefter godkänns för tjänstetillägg enligt de bestämmelser som gällde 1.8.2000.

Tillämpningsanvisning

Om anställningen 1.8.2000 fortgått utan avbrott i någon annan kommun/kommunalförbund än den där anställningen upphörde 31.7.2000, kan den nya arbetsgivaren enligt prövning antingen justera grunden för tjänstetillägg som beviljas för första gången, så att detta motsvarar tjänstetilläggsstiden enligt de gamla bestämmelserna, eller också godkänna anställningstiden på basis av ett intyg från den förra arbetsgivaren.

mom. 2 När en lärare, som inte 31.7.2000 hade en sådan anställning hos en kommunal arbetsgivare som avses i detta avtal eller vars kontinuerliga anställning hos den kommunala arbetsgivaren emellanåt har avbrutits

eller avbryts senare, påbörjar en kommunal anställning, tillämpas i fråga om tjänstetillägg enbart de bestämmelser som gällde 1.8.2000.

§ 19 Fjärrortstillägg

Från 1.4.2012 betalas fjärrortstillägg enbart till de tjänsteinnehavare som fick tillägget 31.3.2012 enligt UKTA-avtalet 2010–2011. Från och med 1.4.2012 upphör möjligheten att bevilja nya fjärrortstillägg. (ÅL)

§ 20 Gäller ej på Åland

§ 20a Rekryteringstillägg

Till en tjänsteinnehavare kan betalas rekryteringstillägg i enlighet med § 15 i lönekapitlet i AKTA

§ 21 Ordinarie lön

mom. 1 En tjänsteinnehavares ordinarie lön består av följande delar:

1. uppgiftsrelaterad lön (se delarna och bilagorna)
2. individuellt tillägg (§ 11)
3. årsbundet tillägg (§ 12 -18)
4. fjärrortstillägg (§ 19) (ÅL)
5. rekryteringstillägg (§ 20 a)
6. tilläggsuppgifter i enskilda skolor och läroanstalter (del B § 19) och ersättning för konst- och färdighetsämnen (del B bilaga 1 § 23)
7. övergångstillägg/individuellt lönetillägg (delarna och bilagorna).
8. skärgårdstillägg (del B II §8 a) (ÅL)

Tillämpningsanvisning

I arbetstid som baserar sig på undervisningsskyldighet räknas antalet undervisningstimmar som hör till undervisningsskyldigheten som full arbetstid. Begreppet ordinarie lön behövs när lön betalas för till exempel sjukledighet och moderskapsledighet och när lönen för timlärare i huvudsyssla bestäms.

mom. 2 Om en lönefaktor (t.ex. förtroendemannaersättning) har avtalats i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet avgör bestämmelserna i AKTA om lönefaktorn hör till den ordinarie lönen.

§ 22 Stödundervisningsarvode

Arvodet för stödundervisning bestäms enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.

§ 23 Elevhandledningsarvode

Arvodet för elevhandledning bestäms enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.

§ 24 Arvode för skötsel av annan lärares timme

Om en lärare åläggs att vid sidan av sin egen undervisningstimme eller någon annan avlönad arbetsuppgift samtidigt ha hand om en annan lärares klass, betalas per timme 30 % av övertimarvodet för lärarens egen tjänst.

§ 25 Arvode för förhör av privatelev

För förhör av en privatelev betalas till en tjänsteinnehavare ett arvode enligt lönebilagan, om inget annat har avtalats i bilagorna. Arvodet inkluderar ersättning för förberedelse, korrigering och bedömning samt vid behov övervakning av det. Förhöret består av skriftligt och muntligt förhör, arbetsprov och omtagning av prov. Om flera än en privatelev deltar i samma förhör betalas till läraren fullt arvode per elev för de tre första eleverna, hälften av arvodet för den fjärde till och med den nionde eleven och en fjärdedel av arvodet från och med den tionde eleven.

§ 26 Övertimarvode

mom. 1 Till lärare betalas övertimarvode för de timmar som överskrider undervisningsskyldigheten i tjänsten, om inget annat bestäms i respektive bilaga.

mom. 2 Det belopp som per månad betalas som årsarvode för en veckoövertimme räknas ut på följande sätt:

$$\frac{\text{Den uppgiftsrelaterade lönen enligt respektive bilaga X koefficienten för dyrortsklassen (0,83) (ÅL)}}{\text{Undervisningsskyldigheten i tjänsten}}$$

Undervisningsskyldigheten i tjänsten

Tillämpningsanvisning

Övertimarvode (= resultatet av uträkningen) avrundas till sist med en cents noggrannhet.

- mom. 3 Årsarvode för en veckoövertimme beräknas på basis av den uppgiftsrelaterade lönen och undervisningsskyldigheten i tjänsten. I den uppgiftsrelaterade lönen beaktas varken tjänsteinnehavarens årsbundna tillägg, andra individuella tillägg eller andra lönefaktorer som nämns särskilt i bilagorna. Den undervisningsskyldighet som används vid beräkningen är undervisningsskyldigheten för tjänsten, utan beaktande av minskningar av tjänsteinnehavarens undervisningsskyldighet.
- mom. 4 Årsarvode för en veckoövertimme betalas varje månad under året till lärare för vilka fastställts minst en övertimme per vecka utjämnade över alla arbetsveckor under läsåret.

Tillämpningsanvisning

Årsarvode för en veckoövertimme innebär att ersättningen för sådan undervisning för hela läsåret som överstiger undervisningsskyldigheten utjämnas över 12 månader. En förutsättning för detta är att läraren har i genomsnitt minst en övertimme under alla undervisningsveckor vid skolan/läroanstalten.

Antalet undervisningsveckor är 38 i skolor/läroanstalter.(ÅL)

- mom. 5 Om antalet övertimmar är lägre än antalet arbetsveckor, betalas arvode (engångstimarvode) för de timmar som hållits.

Tillämpningsanvisning

Arvodet för en timme som hållits inkluderar också löneandelen för skolans ferier.

§ 27 Engångstimarvode

Priset för en enskild övertimme (engångstimarvode) får man genom att multiplicera det månatliga årsarvodet för en veckoövertimme med 12, så att det blir ett årligt övertimarvode, och sedan dividera resultatet med antalet undervisningsveckor vid skolan/läroanstalten, om inget annat bestäms i respektive bilaga.

Tillämpningsanvisning

Antalet undervisningsveckor är 38 i skolor/läroanstalter.

§ 27a Handledararvode vid handledning av lärarstuderande (ÅL)

Grundarvodet är 35 euro/studerande/timme oberoende ämne. Handledningstiden beräknas som 20 minuter/hållen lektion/studerande. Utöver detta utbetalas ersättning för 1 h information samt 1 h avslutande reflektion och sammanfattning.

Fälthandledararvodet kan dock inte understiga 175 euro, vilket motsvarar handledningstiden för nio egna lektioner (inklusive information samt sammanfattning).

Handledningen genomförs individuellt enligt uppgjord kursbeskrivning.

Till rektor eller föreståndare utbetalas ett arvode för övriga uppgifter i anslutning till praktiken 45 euro/praktik som anordnas i skolan oberoende av antalet studerande.

Arvoden som utbetalas direkt till den anställde från respektive högskola eller universitet minskar ovanstående ersättning med motsvarande summa.

§ 28 Avrundning av arvoden

De arvoden som anges i detta avtal (övertimarvode och andra tilläggsarvoden) avrundas till närmaste cent så att 0,005 euro avrundas uppåt.

§ 29 Lönebetalning, rätt till lön, arbetsgivarens kvittningsrätt, lön under avstängning från tjänsteutövning och uträkning av lön för kortare tid än en kalendermånad

- mom. 1 Lönebetalningen till tjänsteinnehavare, rätten till lön, arbetsgivarens kvittningsrätt, lönen under avstängning från tjänsteutövning, uträkningen av lön för kortare tid än en kalendermånad och löneräkningen följer i tillämpliga delar AKTA, om inget annat bestäms i detta avtal.
- mom. 2 Om det beslutats att en tjänsteinnehavares tjänsteförhållande inleds vid månadens början anses rätten till löneförmåner ha börjat samma dag, förutsatt att den som valts till tjänsten har inlett sin tjänsteutövning den första ordinarie arbetsdagen och att den tjänsteinnehavare som tidigare skött tjänsten då inte längre varit i tjänst.
- mom. 3 Övertimarvoden samt andra arvoden och ersättningar för särskilda uppgifter betalas i efterhand månadsvis antingen i slutet av månaden eller i början av följande månad, om man inte lokalt kommit överens om något annat. Om betalningen av arvodet eller ersättningen för särskilda uppgifter förutsätter en utredning av det utförda arbetet, betalas arvodet dock senast under den kalendermånad som följer efter att räkningen lämnades in.

Övertimarvoden samt andra arvoden och ersättningar för augusti kan även betalas i samband med den ordinarie lönen för oktober, om det inte är möjligt att betala dem inom ovan nämnda tid.

mom. 4 Till visstidsanställda tjänsteinnehavare och timlärare betalas ordinarie lön för varje kalendermånad senast på månadens sista kalenderdag, dock inte på en lördag. Till en tjänsteinnehavare som har fått tjänstledighet från sin ordinarie tjänst för att interimistiskt sköta en annan tjänst i kommunen betalas ordinarie lön enligt mom. 1–2.

Övertimarvoden och ersättningar för särskilda uppgifter betalas enligt mom. 3.

§ 30 Arvode för korttidsvikarier

Om anställningen för en innehavare av en tidsbunden tjänst varar högst fem skolarbetsdagar, betalas lönen som timarvode enligt arvodesgrunderna för timlärare. Till detta timarvode läggs varken det årsbundna tillägget eller andra individuella tillägg.

III ARBETSTID

§ 31 Arbetstidsformer

Undervisningspersonalens arbetstider framgår av respektive del och/eller bilaga.

Tillämpningsanvisning

Undervisningspersonalens arbetstidsformer är följande (förteckningen efter varje arbetstidsform är inte uttömmande, utan ska betraktas som exempel):

- 1 Arbetstid baserad på undervisningsskyldighet och övertimmar – lärare i grundskolor
- 2 Helhetsarbetstid (byråarbetstid anpassad efter läroanstaltens verksamhet, AKTA kap. III § 8) – rektorer för grundskolor och vice-rektorer/biträdande rektorer i grundskolor vars anställningsvillkor regleras genom lokalt avtal.
- 3 Arbetstider baserade på årsarbetstimmar
 - lektorer i elevhandledning i grundskolan
 - lärare vid medborgarinstitut

Arbetstiden för timlärare vid medborgarinstitut samt för timlärare i bi-syssla i tjänsteförhållande vid olika skolor och läroanstalter bestäms enligt arbetsavtal eller enligt respektive bestämmelse som gäller för timlärare i tjänsteförhållande.

§ 32 Arbetsdagarnas antal, förläggning samt längden på en undervisningstimme

- mom. 1 Antalet arbetsdagar (elev- och lärararbetsdagar), förläggningen av undervisningstimmar och annan arbetstid som regleras av arbetsgivaren samt längden på en undervisningstimme bestäms enligt den lagstiftning som gällde 31.12.1998 och enligt den vedertagna praxis som framgår av arbetsplanen eller ett motsvarande dokument.

Tillämpningsanvisning

Avsikten med bestämmelsen är att den del av lärarens arbetstid i skolan/läroanstalten som regleras av arbetsgivaren ska förbli kvantitativt och tidsmässigt oförändrad.

I grundskolan iakttas dock bestämmelserna i Grundskolelagen och –förordningen för landskapet Åland (ÅFS 18/1995 och 95/1995). (ÅL)

- mom. 2 Om det med tanke på utbildningsarrangemangen är nödvändigt att tillämpa bestämmelserna i denna paragraf på något annat sätt, kan man från fall till fall särskilt komma överens om detta med förtroendemanen i fråga.

IV SEMESTER, KALKYLERAD SEMESTER OCH SEMESTERPENNING

§ 33 Semester och kalkylerad semester

- mom. 1 Om en tjänsteinnehavare/arbetstagare som hör till undervisningspersonalen har rätt till semester, ingår en bestämmelse om detta i respektive del eller bilaga och semestern bestäms enligt AKTA, dock med de undantag som anges i mom. 2 punkt 1–2, om inget annat bestäms i respektive bilaga.
- mom. 2 En kalkylerad semester börjar 16.6 och de faktorer som inverkar på semesterns längd, dvs. fulla kvalifikationsmånader, dagar som likställs med tjänsteutövningsdagar och tidigare anställning som inverkar på semestern, följer semesterbestämmelserna i AKTA med följande undantag:
- 1 En full kvalifikationsmånad är en kalendermånad under kvalifikationsåret då en innehavare av huvudtjänst har minst 16 kalenderdagens tjänsteutövning (ersätter AKTA kap. IV § 3).
 - 2 Anställningstid som inverkar på semestern för undervisningspersonal är samma anställningstid som ger rätt till årsbundet tillägg med stöd av bestämmelserna i UKTA.

Tillämpningsanvisning

Dagar som likställs med tjänsteutövningsdagar är även de dagar som anges i AKTA kap. IV § 4 som likställs med arbetade dagar.

- mom. 3 Längden på den kalkylerade semestern bestäms så att fulla kvalifikationsmånader under kvalifikationsåret multipliceras med det heltal (semesterintjäningsstal) som motsvarar det procenttal som anges i kapitel IV § 18 i AKTA och resultatet divideras med två. Om resultatet inte blir ett heltal, avrundas det uppåt till det närmaste heltalet.

De kalkylerade semesterdagarna inplaceras i kalendern från 16.6 framåt. Som kalkylerade semesterdagar räknas alla vardagar (med undantag av midsommarafton).

§ 34 Semesterpenning

- mom. 1 Semesterpenning beräknas och betalas enligt bestämmelserna i AKTA och med beaktande av § 33 mom.2.

Semesterpenning kan för rektorer omvandlas till ledighet i enlighet med AKTA kap. IV § 18 a. (ÅL)

§ 35 Semesterförmåner vid övergång från en uppgift till en annan

En innehavare av huvudtjänst och en timplärare i huvudsyssla som inte har rätt till semester och som permanent eller tillfälligt övergår till en sådan tjänst eller uppgift inom UKTA:s tillämpningsområde som omfattas av bestämmelserna om semester, har under det aktuella semesteråret rätt till semester och semesterersättning enligt bestämmelserna i AKTA, med avdrag för den kalkylerade semestern.

§ 36 Semesterdagsersättning för visstidsanställda tjänsteinnehavare

mom. 1 Om en visstidsanställd tjänsteinnehavare har varit anställd under hela arbetsåret, betalas när anställningen upphör två dagars ordinarie lön i semesterdagsersättning för varje full kvalifikationsmånad enligt § 33 mom. 2. Från semesterdagsersättningen avdras dock eventuella sommaravbrottsdagar som ingår i anställningen (mån.–sön.).

mom. 2 Om en visstidsanställd tjänsteinnehavare har varit anställd en kortare tid än hela arbetsåret, betalas när anställningen upphör två dagars ordinarie lön i semesterdagsersättning för varje full kvalifikationsmånad enligt § 33 mom. 2. Från semesterdagsersättningen avdras de vardagar (mån.–lör.) under höst-, jul-, sport- och påskloven samt de sommaravbrottsdagar som ingår i anställningen.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelsen gäller inte undervisningspersonal som har rätt till semester.

Den ordinarie lönen enligt mom. 1 och 2 är den ordinarie lönen när anställningen upphör.

V AVBROTT I TJÄNSTEUTÖVNINGEN

§ 37 Tjänstledighetens inverkan på lönen

- mom. 1 Hur tjänstledighet inverkar på lönen bestäms enligt detta kapitel, kap. V i AKTA och UKTA Del E, om inget annat bestäms någon annanstans i detta avtal. (ÅL)
- mom. 2 Om en lärare har haft oavlönad tjänstledighet innan en kort skolferie och inte ansökt om ledighet för ferien (höst-, jul-, sport- eller påsklov), har läraren inte rätt till lön under ferien.

Tillämpningsanvisning

Avsikten med bestämmelsen är att få lärarna att anhålla om sammanhängande tjänstledighet och på det sättet trygga vikariens lön under ferierna.

Syftet med avtalet är inte att en kort tjänstledighet ska leda till ferie utan lön, till exempel så att en lärare som har en veckas tjänstledighet före jullovet skall bli utan lön för jullovet.

§ 38 Sjukledighet

- mom. 1 På sjuklön tillämpas AKTA, kap. V § 1–3, med undantag av § 2 mom. 5

Tillämpningsanvisning

Sjukledigheten kan inte avbrytas så att veckoslut eller ferier som infaller under arbetsperioden under skolans läsår (bl.a. höst-, jul-, sport- och påsklov) inte ingår i sjukledigheten, om läkarintyget visar att läraren varit arbetsförmögen också dessa dagar.

Däremot är det inte nödvändigt att anhålla om tjänstledigt under skolans/läroanstaltens sommaravbrott.

Övertimmar och timmar med särskilda uppgifter ersätts dock utan avdrag också om den avlönade tjänstledigheten pågår i mer än 60 kalenderdagar.

- mom. 2 När karenstiderna för sjukledighet enligt AKTA kap. V § 2 mom. 2 räknas ut, betraktas anställningen som oavbruten om läraren har arbetat som lärare i kommunen ända till slutet av arbetstiden för föregående termin och tjänsteutövningen fortgår i kommunen vid början av följande arbetsår.

Protokollsanteckning

Om en tjänsteinnehavares anställning har fortgått som visstidsanställning till 31.7. och tjänsteinnehavaren har valts till ett tidsbegränsat eller tillsvidare gällande anställningsförhållande från 1.8., betalas sjuklön när förutsättningarna i denna avtalsbestämmelse uppfylls om tjänsteinnehavaren är arbetsoförmögen den första ordinarie arbetsdagen i augusti

- mom. 3 Sjukledigheten anses vara sammanhängande på det sätt som avses i AKTA kap. V § 2 mom. 4 även om skolans sommaravbrott, andra ferier (t.ex. höstlov), semester, kalkylerad semester eller tid med rehabiliteringsstöd infaller under sjukledigheten.
- mom.4 En tjänsteinnehavare som på remiss av läkare bör genomgå en rehabilitering som godkänts av folkpensionsanstalten skall omfattas av AKTA kap. V § 2 sjuklön. Ersättningen från folkpensionsanstalten ska betalas till arbetsgivaren (ÅL).

§ 39 Hur kalkylerad semester inverkar på antalet avlönade sjukledighetsdagar

- mom. 1 Kalkylerad semester räknas inte till antalet avlönade lediga dagar på grund av sjukledighet, olycksfall i arbete, yrkessjukdom eller sjukdom som leder till pensionsfall eller rehabiliteringsstöd, även om personen är tjänstledig vid tidpunkten i fråga.
- mom. 2 Om sjukledighet, olycksfall i arbetet, yrkessjukdom eller sjukdom som leder till pensionsfall eller rehabilitering har infallit innan skolans sommaravbrott börjat och fortsätter efter att sommaravbrottet upphört, räknas till denna tjänstledighet också sådana sommaravbrotsdagar utanför den kalkylerade semestern då personen inte är tjänstledig

§ 40 Moderskapsledighetens längd och rätt till avlönad moderskapsledighet

- mom. 1 Moderskapsledigheten för en tjänsteinnehavare är minst 72 vardagar. Tjänsteinnehavare har rätt att för de 72 första vardagarna under moderskapsledigheten få sin ordinarie lön enligt vad som avtalats i AKTA.
- mom. 2 När karenstiderna för moderskapsledighet enligt AKTA kap. V § 8 räknas ut, betraktas anställningen som oavbruten om läraren i fråga har tjänstgjort som lärare i kommunen ända till slutet av arbetstiden för föregående termin och tjänstgöringen fortgår i kommunen vid början av följande arbetsår.

§ 41 Dag-, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen samt vissa andra ersättningar

- mom. 1 Arbetsgivaren har rätt att få den del av dag-, moderskaps- eller faderskapspenningen enligt sjukförsäkringslagen som motsvarar den lön som arbetsgivaren betalat under tjänsteinnehavarens/arbetstagarens sjuk-, moderskaps- eller faderskapsledighet.
- mom. 2 Arbetsgivaren har rätt enligt mom. 1 till dag-, moderskaps-, faderskaps-, och/eller föräldrapenning, till rehabiliteringsstöd för viss tid eller rehabiliteringspenning trots att tjänsteinnehavaren inte har beviljats tjänstledighet om det är fråga om en tjänsteinnehavare som står utanför semestersystemet.
- mom. 3 Arbetsgivaren har dock inte rätt till ersättningar från folkpensionsanstalten enligt mom. 1–2 för den kalkylerade semestertid som börjar 16.6. med undantag av faderskapspenningen. (ÅL)
- mom. 4 Vad som avtalats i mom. 1–3 gäller även sådan ersättning enligt lagen om smittsamma sjukdomar eller ersättning från annat håll som avses i AKTA kap. V § 2 mom. 7 och 8.
- mom. 5 För att få löneförmåner under sjuk-, moderskaps-, eller faderskapsledigheten ska tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren iaktta gällande lagstiftning och övriga bestämmelser om vad som krävs för att man ska få dag-, moderskaps-, eller faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen. Om arbetsgivaren till följd av tjänsteinnehavarens/arbetstagarens försummelse eller åtgärder går miste om en förmån, ska löneförmåner som ges på basis av sjukledighet, moderskapsledighet och olycksfall eller yrkessjukdom minskas med ett belopp som motsvarar förlusten.

§ 42 Lön under partiell tjänstledighet

I deltidsarbete är grundlönen och de andra tillägg som hör till den ordinarie lönen lägre i samma proportion som tjänsteinnehavarens arbetstid är kortare än den fulla ordinarie arbetstiden enligt detta tjänste- och arbetskollektivavtal.

Tillämpningsanvisning

I arbetstid som baserar sig på undervisningsskyldighet räknas antalet undervisningstimmar som hör till undervisningsskyldigheten som full arbetstid.

§ 43 Partiell vårdledighet

- mom. 1 En lärare som följer helhetsarbetstid har rätt till partiell vårdledighet enligt kap. V i AKTA. Den partiella vårdledigheten beviljas som minskning av undervisningstimmarna och den övriga arbetstiden i den proportion som dessa delar av arbetstiden utgör av den totala arbetstiden per vecka. Under avbrott i skolarbetet tas den partiella vårdledigheten i sin helhet från den övriga arbetstiden. För en rektor med helhetsarbetstid kan den partiella vårdledigheten också ordnas så, att den i första hand tas från undervisningstimmarna.
- mom. 2 För en lärare vars arbetstid är baserad på undervisningsskyldighet ges partiell vårdledighet på det sätt som arbetsgivaren och läraren kommer överens om. Om enighet inte kan nås ska lärarens antal undervisningstimmars fastställas till i snitt 18 timmar per vecka.

§ 44 Hur hälsoundersökningar inverkar på lönen

När tjänsteutövningen avbryts på grund av att tjänsteinnehavaren genomgår en hälsoundersökning som arbetsgivaren förutsätter, en fortsatt undersökning eller kontroll, eller på grund av en sådan lagstadgad eller i instruktion eller reglemente föreskriven kontroll som tjänsteutövningen kräver, ska ordinarie lön betalas för denna tid.

Likaså betalas ordinarie lön om tjänsteutövningen är avbruten på grund av att tjänsteinnehavaren med anledning av ett verkligt behov fått läkarremiss till undersökningar eller till medicinska undersökningar som föregår förlossning, eller på grund av att hon genomgår en sådan läkarundersökning som krävs för moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen.

Tillämpningsanvisning

Med verkligt behov avses här att undersökningen inte kan utföras utanför arbetstiden eller att det är fråga om ett plötsligt undersökningsbehov.

Avtalsbestämmelsen gäller inte besök på eget initiativ hos läkare eller tandläkare eller besök i vårdsyfte, inte heller undersökningar som varar flera dagar i sträck eller undersökningar som har utförts i samband med ett läkarbesök på eget initiativ av en tjänsteinnehavare.

Med medicinska undersökningar som föregår förlossning avses en av läkare eller annan hälsovårdspersonal utförd undersökning eller utförande av ett laboratorieprov eller motsvarande prov som baserar sig på en sådan undersökning, om provet bottnar i ett medicinskt behov att utreda

den gravida arbetstagarens eller fostrets hälsotillstånd. För att lön ska betalas krävs det att undersökningen inte kan utföras utanför arbetstid.

§ 45 Repetitionsövningar i reserven och befolkningsskyddsutbildning

Till den som kallats till repetitionsövningar i reserven eller, med stöd av 53 § i lagen om räddningsväsendet (FFS 561/1999), till befolkningsskyddsutbildning betalas för den tid som åtgår till repetitionsövningarna eller befolkningsskyddsutbildningen den ordinarie lönen minskad med beloppet av reservistlönen eller motsvarande ersättning.

För de lärartjänsteinnehavare som inte har rätt till semester med stöd av lagstiftning eller andra bestämmelser görs inget sådant avdrag under skolans sommaravbrott.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelsen tillämpas inte på dem som deltar i en frivillig repetitionsövning.

A

§ 46 Lönen under uppdrag som riksdagsledamot, medlemskap i statsrådet eller Europaparlamentet och vid fullgörande av värnplikt eller civiltjänst

Till en tjänsteinnehavare betalas inte lön för den tid tjänsteinnehavaren är riksdagsledamot, lagtingsledamot, medlem av statsrådet, medlem i landskapsregeringen (ÅL) eller finländsk representant i Europaparlamentet eller då tjänsteinnehavaren fullgör sin värnplikt eller civiltjänst.

VI GEMENSAMMA LÄRARE

§ 47 Tillämpningsområdet för bestämmelser som gäller gemensamma lärare

- mom. 1 Om arbetsgivaren har ålagt en lärartjänsteinnehavare undervisning och/eller annat arbete enligt olika utbildningslagar vid någon annan läroanstalt än den egna, eller om arbetsgivaren har ålagt läraren undervisning och/eller annat arbete enligt en och samma utbildningslag i olika administrativt sett självständiga läroanstalter, tillämpas bestämmelserna i detta kapitel på tjänsteinnehavaren, om inget annat följer av mom. 2.
- mom. 2 Detta kapitel tillämpas inte på lärartjänsteinnehavare som undervisar i både en grundskola och ett gymnasium, i två eller flera grundskolor och inte heller på lärartjänsteinnehavare som undervisar i två eller flera gymnasier, om inte arbetsgivaren bestämt att läraren utöver den grundläggande utbildningen och/eller gymnasieundervisningen ska undervisa inom yrkesutbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning, fritt bildningsarbete eller grundläggande konstundervisning någon annanstans än i grundskolan/gymnasiet.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på lärartjänsteinnehavare som undervisar vid läroanstalter med yrkesutbildning på flera områden.

§ 48 Anställningsvillkoren för gemensamma lärare

Anställningsvillkoren för lärartjänsteinnehavare som avses i detta kapitel bestäms enligt den skola/läroanstalt där tjänsten har inrättats/placerats.

§ 49 Arbetstid för gemensamma lärare

- mom. 1 För en lärartjänsteinnehavare räknas en årlig undervisningsskyldighet ut, om antalet arbetsveckor per år vid olika läroanstalter avviker från varandra.
- mom. 2 En lärartjänsteinnehavare som fullgör minst en tredjedel av sin undervisningsskyldighet vid någon sådan annan läroanstalt som avses i § 47 är skyldig att vid denna utföra annat arbete enligt den lagstiftning och de andra bestämmelser som gäller läroanstaltens lärare i proportion till det antal undervisningstimmar som tjänsteinnehavaren håller vid läroanstalten.

Protokollsanteckning

Med annat arbete i mom. 2 avses överenskommet annat arbete för lärartjänsteinnehavare vid ett medborgarinstitut, en folkhögskola eller en musikläroanstalt.

§ 50 Resekostnadsersättning för gemensamma lärare

Om en lärartjänsteinnehavares primära läroanstalt är en grundskola tillämpas bestämmelserna i del B § 18 och 25 a. (ÅL)

(Resekostnadsersättning och minskning av antalet undervisningstimmar för en ambulerande lärare), som gäller minskning av undervisningskyldighet och ersättning för resekostnader, endast på undervisning i grundskolan, däremot inte på undervisning vid andra läroanstalter. (ÅL)

Tillämpningsanvisning

Ersättningar för resekostnader som gäller annan undervisning än sådan som ges vid grundskola eller gymnasium bestäms enligt bilaga 16 till AKTA. Den primära läroanstalten betraktas som permanent verksamhetsställe.

VII TIMLÄRARE I TJÄNSTEFÖRHÅLLANDE

I fråga om timlärares anställningsvillkor tillämpas bestämmelserna i detta kapitel, om inte något annat följer av respektive bilaga.

A TIMLÄRARE I HUVUDSYSSLA

§ 51 Huvudsyssla

- mom. 1 En timlärare har anställning i huvudsyssla om timläraren
- 1 undervisar minst 16 klasstimmar i en skola eller läroanstalt (ÅL)
 - 2 undervisar som timlärare vid mer än en skola eller läroanstalt sammanlagt minst det antal timmar som anges för huvudsyssla i punkt 1,
- mom. 2 Med skolor och läroanstalter avses yrkeshögskolor, statliga skolor och läroanstalter, skolor och läroanstalter som bedrivs i landskapets regi samt sådana privata och kommunala skolor och läroanstalter som får statsandel/landskapsandel, med undantag för medborgarinstitut.
- mom. 3 Om en timlärare vid en skola/läroanstalt undervisar ett timantal som motsvarar en tjänsteinnehavares undervisningsskyldighet, är timläraren anställd som timlärare i huvudsyssla vid läroanstalten även om timläraren också undervisar i någon annan skola/läroanstalt. I den andra skolan/läroanstalten är läraren timlärare i bisyssla.
- mom. 4 Undervisningstimmarna hos olika arbetsgivare sammanräknas till huvudsyssla om timläraren innan anställningen börjar ger arbetsgivaren en utredning över sina undervisningstimmar hos andra arbetsgivare. Om en tillsvidareanställd timlärare i bisyssla medan anställningen pågår anställs som timlärare hos en annan arbetsgivare, tillämpas bestämmelsen om sammanräkning av undervisningstimmarna för huvudsyssla efter att den tid som för arbetsgivarens del avtalats för uppsägning i § 58 har förflutit efter meddelandet.

Tillämpningsanvisning

Som klasstimmar räknas även sådana arbetsuppgifter utanför klassen för vilka arvode betalas i form av årsarvode för en veckoövertimme.

Timmarna kan även hållas i skolor/läroanstalter som upprätthålls av flera olika kommuner eller andra huvudmän. En förutsättning är att personen i fråga är timlärare vid alla dessa skolor/läroanstalter.

Om en timplärare undervisar i flera skolor/läroanstalter som har olika gränser för huvudsyssla (hs), avgörs huruvida det är huvudsyssla eller bisyssla enligt följande formel:

$$\frac{\text{timantal 1} + \text{timantal 2}}{\text{hs-gräns 1} + \text{hs-gräns 2}} \geq 1 = \text{huvudsyssla}$$

§ 52 Grundlön för timplärare i huvudsyssla

mom. 1 Grundlön för en timplärare i huvudsyssla när timpläraren undervisar i samma skola/läroanstalt.

Grundlönen för en timplärare i huvudsyssla är grundlönen för motsvarande tjänsteinnehavare, om inget annat bestäms i respektive bilaga. Om en timplärare vid en och samma läroanstalt undervisar i olika ämnen för vilka tjänsteinnehavare har olika grundlön, beräknas en vägd grundlön.

Tillämpningsanvisning

När en timplärare vid en och samma läroanstalt undervisar i olika ämnen för vilka tjänsteinnehavare har olika grundlön beräknas timplärarens lön på följande sätt:

$$\frac{(\text{timantal 1} \times \text{grundlön 1}) + (\text{timantal 2} \times \text{grundlön 2})}{\text{antal timmar totalt (timantal 1} + \text{timantal 2)}}$$

Den vägda lönen räknas ut endast för de timmar som läraren håller vid samma läroanstalt. Grundskolor i samma kommun betraktas som samma skola. Också gymnasier i samma kommun anses sinsemellan utgöra en och samma läroanstalt (dock inte tillsammans med grundskolorna). Den vägda lönen avrundas enligt normala avrundningsregler. (ÅL)

mom. 2 Dellön för en timplärare i huvudsyssla när timpläraren undervisar i samma skola/läroanstalt.

Om timantalet för en timplärare i huvudsyssla som arbetar vid en enda skola/läroanstalt underskrider undervisningsskyldigheten för en tjänsteinnehavare, betalas timpläraren ordinarie lön enligt timantalet i proportion till undervisningsskyldigheten i tjänsten.

mom. 3 Grundlön för en timplärare i huvudsyssla när timpläraren undervisar i flera skolor/läroanstalter än en enda.

Lönen för en timlärare som är anställd i huvudsyssla på grundval av timmar i flera skolor/läroanstalter bestäms separat för varje skola/läroanstalt enligt respektive bilaga. För timläraren bestäms grundlönen och undervisningsskyldigheten eller enligt årsarbetstidsavtalet (ÅL) separat för varje läroanstalt.

Vid varje läroanstalt uträknas det antal timmar vid läroanstalten som ingår i den ordinarie lön som betalas vid anstalten, och det antal timmar som utgör övertimmar vid läroanstalten och för vilka övertimarvode betalas.

Tillämpningsanvisning

Lönen för en timlärare som är anställd i huvudsyssla på grundval av timmar vid flera skolor/läroanstalter relateras till det totala antal timmar som läraren håller vid de olika läroanstalterna, och vid varje läroanstalt bestäms en andel av den ordinarie lönen enligt följande:

Momentet tillämpas även på en timlärare för vilken kriterierna för huvudsyssla (men inte undervisningsskyldigheten) uppfylls redan på basis av timmar vid en enda läroanstalt, men som arbetar som timlärare också vid andra läroanstalter.

Grundskolor i samma kommun betraktas som samma läroanstalt. (ÅL)

LÄROANSTALT 1

Timantal i läroanstalt 1 (Y)

$$\frac{\text{Undervisningstimmar 1} \times \text{Undervisningsskyldighet 1}}{\text{Antal timmar totalt (Undervisningstimmar 1 + Undervisningstimmar 2)}} = Y$$

Den ordinarie lönen i läroanstalt 1 blir :

$$\frac{Y}{\text{Undervisningsskyldighet 1}} \times \text{full ordinarie grundlön 1}$$

LÄROANSTALT 2

Timantal i läroanstalt 2 (Z)

$$\frac{\text{Undervisningstimmar 2} \times \text{Undervisningsskyldighet 2}}{\text{Antal timmar totalt (Undervisningstimmar 1 + Undervisningstimmar 2)}} = Z$$

Z

Undervisningsskyldighet 2

x full ordinarie grundlön 2

§ 53 Undervisningsskyldighet för timlärare i huvudsyssla

mom. 1 Undervisningsskyldigheten för en timlärare i huvudsyssla är den samma som för motsvarande tjänsteinnehavare, om inget annat bestäms i respektive bilaga.

mom. 2 Vägd undervisningsskyldighet för timlärare i huvudsyssla

Om en timlärare undervisar vid samma skola/läroanstalt i flera ämnen med olika stor undervisningsskyldighet, ska en vägd undervisningsskyldighet räknas ut.

Tillämpningsanvisning

Den vägda undervisningsskyldigheten (uvs) räknas ut enligt följande:

$$\frac{(\text{timantal i ämne 1} \times \text{uvs 1}) + (\text{timantal i ämne 2} \times \text{uvs 2})}{\text{antal timmar totalt (timmar i ämne 1} + \text{timmar i ämne 2)}}$$

Vägd undervisningsskyldighet uträknas endast för de timmar som en lärare håller vid samma skola/läroanstalt. Grundskolor i samma kommun (lågstadier, högstadier och specialundervisning) betraktas som samma läroanstalt. Avrundningen görs till närmaste undervisningsskyldighet eller närmaste undervisningsskyldighet nedåt.

Undervisningsskyldigheten avrundas till heltal. Vid avrundningen iakttas följande regel: Om undervisningsskyldigheten ligger lika nära två heltal görs avrundningen nedåt. Talet 22,50 avrundas alltså till 22, medan 22,51 avrundas till 23. (ÅL)

§ 54 Övriga avtalsbestämmelser som tillämpas på timlärare i huvudsyssla

mom. 1 På timlärare i huvudsyssla tillämpas de avtalsbestämmelser som också gäller tjänsteinnehavare vid respektive skola/läroanstalt enligt följande, om inget annat följer av respektive bilaga:

- 1 Lön för undervisningspersonal i tjänsteförhållande (del A kap. II, med undantag av § 20).

- 2 Semester, kalkylerad semester och semesterpenning, del A kap. IV)
- 3 Avbrott i tjänsteutövningen (del A kap. V)
- 4 Bestämmelser om när overtimmar avdras/inte avdras under avbrott i tjänsteutövningen (se delarna eller bilagorna)
- 5 Lön enligt AKTA kap. V § 10 (Tillfällig vårdledighet) och § 12 (Vissa tjänst- och arbetsledigheter), förutsatt att personen har anställts för minst 60 kalenderdagar.

Tillämpningsanvisning

En anställning som upphört i slutet av en termin eller under den ferie som följer på terminen anses som oavbruten när karenstiden för såväl sjukdom som moderskapsledighet ska bestämmas, i de fall då anställningen vid början av följande arbetsperiod igen har fortsatt i en skola/läroanstalt hos samma arbetsgivare.

- mom. 2 Avdrag för avsaknad av behörighet bestäms enligt kap. II § 8 för sådana timlärare i huvudsyssla som saknar den behörighet som avses i behörighetsvillkoren. (ÅL)

B TIMLÄRARE I BISYSSLA

§ 55 Bisyssla

En timlärare är anställd i bisyssla om timläraren inte tjänstgör som timlärare i huvudsyssla enligt kap. VII § 51.

§ 56 Timarvode för timlärare i bisyssla

- mom. 1 Till en timlärare i bisyssla betalas timarvode för varje timme läraren håller.
- mom. 2 Timarvodet för en timlärare i bisyssla räknas ut enligt kap. II § 27 (engångstimarvode), om inget annat bestäms i respektive bilaga.

Tillämpningsanvisning

Engångstimarvodet för timlärare i bisyssla räknas ut med hjälp av grundlönen, dyrortscoefficienten 0,83 (ÅL) och undervisningsskyldigheten. Grundlönen och undervisningsskyldigheten är de samma som i motsvarande tjänst, om inget annat bestäms i respektive bilaga. Om en timlärare

undervisar i olika ämnen där undervisningsskyldigheten och/eller grundlönen enligt lönepunkten är olika stora, vägs inte lönen och undervisningsskyldigheten, utan timarvodena betalas för varje läroämne på olika grunder. Ett timarvode som räknas ut på detta sätt är ett minimiarvode.

- mom. 3 Avdrag för avsaknad av behörighet bestäms enligt kap. II § 8 för sådana timlärare i bisyssla som saknar den behörighet som avses i behörighetsvillkoren. (ÅL)

§ 57 Avbrott i tjänsteutövningen för timlärare i bisyssla

- mom. 1 Repetitionsövningar i reserven, befolkningsskyddsutbildning och fortbildning som arbetsgivaren anvisar

Till timlärare i bisyssla som deltar i repetitionsövningar i reserven, befolkningsskyddsutbildning eller fortbildning som arbetsgivaren anvisat, betalas arvode också för de timmar som läraren skulle ha hållit under denna tid.

- mom. 2 Självständighetsdagen

För de timmar som läraren skulle ha hållit under självständighetsdagen betalas ett arvode på det sätt som bestäms om självständighetsdagens firande såsom allmän högtids- och fridag (FFS 388/1937, hänvisningsbestämmelse).

- mom. 3 Arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall

Tjänsteinnehavare

Vid arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall har en timlärare i bisyssla vars anställning fortgått i minst 60 kalenderdagar rätt att under den tid hindret varar få sin fulla lön fram till utgången av den nionde vardagen efter den dag läraren insjuknade, dock högst tills rätten att få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) börjar, om inget annat bestäms i respektive bilaga. Om arbetsoförmågan åsamkats avsiktligt eller genom grov vårdslöshet, har läraren inte rätt till sjuklön.

VIII UPPSÄGNINGSTIDER FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL

§ 58 Uppsägningstider

- mom. 1 När arbetsgivaren säger upp en tillsvidareanställd tjänsteinnehavare eller arbetstagare är uppsägningstiden minst
- 14 dagar, om anställningen fortgått i högst 1 år
 - en månad, om anställningen fortgått utan avbrott i över 1 år, men högst 4 år
 - två månader, om anställningen fortgått utan avbrott i över 4 år, men högst 8 år
 - fyra månader, om anställningen fortgått utan avbrott i över 8 år, men högst 12 år
 - sex månader, om anställningen fortgått utan avbrott i över 12 år.
- mom. 2 När en tillsvidareanställd tjänsteinnehavare eller arbetstagare säger upp sig är uppsägningstiden minst
- 14 dagar, om anställningen fortgått i högst 5 år
 - en månad, om anställningen fortgått utan avbrott i över 5 år,
 - två månader om det är fullmäktige som utnämner tjänsteinnehavare.

Tjänsteinnehavare

- mom. 3 Uppsägningstiden för en visstidsanställd tjänsteinnehavare är 14 kalenderdagar för båda parterna.
- mom. 4 Uppsägningstiden börjar löpa dagen efter den dag då uppsägningen meddelas eller delges. På begäran av eller med samtycke av tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren kan man tillämpa en kortare uppsägningstid än vad som anges ovan.

Tillämpningsanvisning

När man räknar ut den anställningstid som bestämmer uppsägningstidens längd, beaktas endast den tid under vilken tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren utan avbrott varit anställd av arbetsgivaren i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande.

För en tjänsteinnehavare beaktas tid i arbetsavtalsförhållande endast om den anställde omedelbart har övergått från arbetsavtalsförhållandet till ett tjänsteförhållande. För en arbetstagare beaktas på motsvarande sätt tid i tjänsteförhållande endast om personen i fråga omedelbart har övergått från tjänsteförhållandet till ett arbetsavtalsförhållande. Till exempel moderskapsledighet, värnplikt eller studieledighet avbryter inte ett anställningsförhållande. Tid som värnpliktig räknas dock inte in i anställningens längd.

DEL B

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL
INOM GRUNDSKOLAN

I TILLÄMPNING OCH LÖNEGRUNDSGRUPP

§ 1 Tillämpliga avtalsbestämmelser

mom. 1 På anställningsvillkoren för innehavare av rektors- och lärartjänst som anställts tillsvidare eller för viss tid och på anställningsvillkoren för timlärare tillämpas del A och B i UKTA och bilaga 1 för grundskolor. (ÅL)

Tillämpningsanvisning

Bilaga 1 tillämpas på grundskoleutbildning för läropliktiga som ska ordnas i grundskolan enligt grundskolelagen för landskapet (ÅFS 18/1995).

mom. 2 På grundskolans rektorer och lärare tillämpas dessutom följande bestämmelser i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet (AKTA) (ÅL):

Kap. II Löner, § 13 (resultatbonus), § 14 (engångsarvode), § 16 (språktillägg) och § 20 (arbetsgivarens kvittningsrätt)

Kap. IV Semester (rektorer) med beaktande av vad som bestäms i UKTA del A § 33

Kap. V Tjänst-, arbets- och familjeledighet, § 6–12 mom. 2–3, med de undantag som framgår av UKTA del A kap. V

Kap. VI Ersättningar för kostnader och naturaprestationer. Bestämmelse i UKTA del B § 25.

Kap. VII Förtroendemän

Kap. VIII Permittering, ombildning till deltidsanställning och anställningens upphörande, med undantag av uppsägningstiderna.

§ 2 Lönegrundsgrupp

mom. 1 Med lönegrundsgrupp avses nedan i denna bilaga (ÅL)

- 1 på lågstadium varje påbörjat antal elever av 25 elever i första och andra årskurserna och varje påbörjat antal om 32 elever per årskurs i de övriga årskurserna

- 2 för högstadium varje påbörjat antal elever av 32 elever inom en årskurs
- 3 i specialklass varje påbörjat antal av 10 elever. Vid uträkning av antalet grupper inom specialundervisningen räknas eleverna i samtliga årskurser ihop.
- 4 i skärgårdsskolor bildas en kalkylerad grupp då eleverna på högstadium sammanlagt är högst 16, två kalkylerade grupper om eleverna är 17 till 32 och tre grupper om eleverna är minst 33.

I en kombinerad låg- och högstadieskola räknas basgrupper skilt för låg- och högstadium. I distrikt finns dock högst lika många grupper som det finns rektors- och klasslärartjänster.

Inom specialundervisningen räknas eleverna i samtliga årskurser ihop.

mom. 2 tillämpas ej i avtalet på Åland

II LÖN

§ 3 Uppgiftsrelaterad lön för rektorer i grundskolor

mom. 1 Lönepunkter och antal lönegrundsgupper för rektorer. Den uppgiftsrelaterade lönen finns i lönebilagan.

Antal lönegrundsgupper

Rektor för en skola med lågstadium

4 03 01 10 ÅL	8–11
4 03 01 10 1	12–23
4 03 01 20 1	24–30
4 03 01 30 1	31–37
4 03 01 40 1	38–

Rektor för en skola med högstadium eller låg-och högstadium

4 03 01 10 2	–6
4 03 01 20 2	7–14
4 03 01 30 2	15–19
4 03 01 40 2	20–24
4 03 01 50 2	25–

Rektor för en specialskola

4 03 01 10 3	6–11
4 03 01 20 3	12–20
4 03 01 30 3	21–25
4 03 01 40 3	26–

Tillämpningsanvisning

Se UKTA del A § 6 och 10 angående användningen av löneskalan.

Tillämpningsanvisning (gäller 1.8.2018–31.7.2020)

I lönen för en rektor kan en högre lönepunkt tillämpas än enligt antalet lönegrundsgupper om det är motiverat på grund av att rektorn förutom undervisningspersonal har ett stort antal andra underställda eller på grund av det administrativa arbetets belastning.

mom. 2 Rektorns löneskala följer bestämmelserna för högstadium också då en innehavare av rektorstjänst har ålagts att ansvara för

- a) en skola med låg- och högstadium
- b) en skola med lågstadium, som har minst sex lönegrundsgupper inom specialundervisningen

Med skola avses här en administrativ självständig skola eller flera självständiga skolor, där rektorsuppgifterna har ålagts en innehavare av rektorstjänst.

Tillämpningsanvisning

Lönegrundsgруппerna inom specialundervisning har fastställts i § 2 mom. 1 punkt 3 i denna del.

mom. 3 För en rektor som inte har den behörighet som anges i förordning FFS 986/1998 är den nedre gränsen i löneskalan 3–15 % lägre än de nedre gränserna i löneskalorna ovan.

Tillämpningsanvisning

Vid bestämning av den uppgiftsrelaterade lönen för rektorer beaktas vad som bestäms i UKTA del A § 6 och 10.

§ 4 Ingår ej i avtalet på Åland

§ 5 Uppgiftsrelaterad lön för vice rektorer i grundskolor

Grundskolor (4 03 02 00 0)

För en vicerektor som ålagts att sköta en del av rektorns administrativa uppgifter på permanent basis och vars anställningsvillkor regleras genom ett lokalt avtal enligt vilket han/hon har helhetsarbetstid och helhetslön bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen på en skala som

är 7 % lägre än löneskalan i den lönepunkt som tillämpas på skolans rektor. (ÅL)

§ 6 Grundlön för innehavare av lektorstjänst i elevhandledning i grundskolan

mom. 1 Grundlönen för en lektor i elevhandledning som har behörighet för elevhandledning (4 03 04 06 6) (se lönebilagan).

mom. 2 För en lektor (4 03 04 06 7) som inte har behörighet för elevhandledning, men som har annan lärarbehörighet för grundläggande utbildning eller gymnasieundervisning bestäms lönen enligt en skala som är högst 5 % lägre än grundlönen i skalan i mom. 1. För en lektor i elevhandledning som saknar lärarbehörighet är grundlönen högst 30 % lägre.

§ 7 Bestämning av lönen

mom. 1 Lönesystemet har som mål att främja kommunernas resultat, motivera de anställda till goda arbetsprestationer och säkerställa konkurrenskraftiga löner för kommunsektorn. Målen eftersträvas med hjälp av rättvisa löner som grundar sig på:

- 1 arbetsuppgifterna och deras svårighetsgrad (uppgiftsrelaterad lön)
- 2 yrkesskicklighet (individuellt tillägg).
- 3 arbetserfarenhet (årsbundet tillägg)
- 4 resultat (resultatbonus)

Se uppgiftsrelaterad lön (tillämpningsanvisningen i del A § 6 mom. 3), individuellt tillägg (del A § 11), årsbundet tillägg (§ 12–17), rekryterings-tillägg (§ 20 a) samt engångsarvode och resultatbonus (AKTA)

Tillämpningsanvisning

Det lönesystem som används i kommunen eller samkommunen ska uppfylla de mål som satts för ett bra och fungerande lönesystem. Lönesystemet ska ses över regelbundet.

Vid förändringar som innebär att de anställda får en ny arbetsgivare ska för den nya arbetsgivaren utvecklas ett eget lönesystem som ersätter de tidigare lönesystemen. Det nya lönesystemet kan vara ett system som använts redan tidigare.

Lönerna enligt de tidigare lönesystemen ska i mån av möjlighet samordnas med lönerna enligt det nya system som

valts. Samordningen inleds med de uppgiftsrelaterade lönerna. Den nya lönenivån bestäms enligt arbetsvärderingsystemet i det nya lönesystemet. Om den uppgiftsrelaterade lönen är lägre än vad det nya lönesystemet förutsätter är det meningen att lönerna höjs stegvis till nivån enligt det nya lönesystemet. Längden på övergångsperioden beror på löneskillnaderna, kostnaderna och de tillgängliga medlen för löneförhöjningar. En plan inklusive tidsplaner och kostnadsberäkningar ska göras upp över införandet av det nya lönesystemet och samordningen av lönerna

- mom. 2 Till undervisningspersonal i huvudsyssla betalas minst grundlön enligt respektive lönepunkt i del B eller bilagorna 1–3. Lönepunkten och grundlönen avgörs utgående från tjänstebeteckningen och de övriga förutsättningar som anges i lönebestämmelserna.

§ 8 Årsbundet tillägg

Den tid som berättigar till årsbundet tillägg för undervisningspersonal och uträkningen av den bestäms enligt del A § 12–18. Antalet år som berättigar till årsbundet tillägg och procenttalen är från 1 december 2018 följande (se också lönebilagan):

(ÅL)	5 år	8 år	10 år	15 år	20 år
Rektorer och vice rektorer			5 %	5 %	10 %
Ämneslärare, klasslärare, speciallärare och timplärare i huvudsyssla	4 %	4 %	6 %	6 %	6 %
Tjänsteinnehavare som är lektorer i elevhandledning	2 %	3 %	5 %	11 %	

§ 8 a) Skärgårdstillägg

Till lärartjänstinnehavare vid en grundskola i Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö kommuner betalas ett skärgårdstillägg som man får genom att multiplicera grundlönen i respektive bilagas lönepunkt för tjänstebeteckningen med koefficienten 0,03. (ÅL)

III ARBETSTID

§ 9 Arbetstid för innehavare av rektorstjänst

På rektorer tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till grundskolans/läroanstaltens verksamhet. Rektors rätt till semester följer bestämmelserna i UKTA del A § 33 mom.1

Protokollsanteckning

Rektorsuppgifterna består delvis av sådana uppgifter som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis av sådana som ska utföras eller som det är ändamålsenligt att utföra på någon annan plats än i skolan. Arbetsmängden varierar också betydligt under läsåret. Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker till denna del från byråarbetstid.

Innan arbetsåret börjar ska en arbetstidsplan fastställas för rektorn. Arbetstidsplanen följs upp regelbundet.

§ 10 Antal undervisningstimmar för innehavare av rektorstjänst

mom. 1 Antal undervisningstimmar per vecka för en rektor i en skola med lågstadium är följande:

Antal lönegrundsgupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
8–11	11–13
12–17	10–12
18–23	9–11
24–29	6–9
30–35	4–6
36–41	3–5
42–	–2

mom. 2 Antal undervisningstimmar per vecka för en rektor i en skola med högstadium eller låg- och högstadium (ÅL) är följande:

Antal lönegrundsgupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1–3	9–11
4–9	7–9
10–20	5–7
21–25	4–6
26–30	2–4
31	–2

mom. 3 Antal undervisningstimmar per vecka för en rektor vid en specialskola är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1-3	11-13
4-9	9-11
10-20	7-9
21-25	6-8
26-30	4-6
31	2-4

- mom. 4 Antalet undervisningstimmar för en rektor som är gemensam för två eller flera grundskolor med lågstadium eller högstadium bestäms på samma grunder som lönen (se § 3 mom. 2) med det sammanlagda antalet lönegrundsgrupper i skolorna som grund.

Tillämpningsanvisning mom. 1-4 (gäller 1.8.2018–31.7.2020)

En rektor kan åläggas två timmar färre undervisningstimmar än vad antalet lönegrundsgrupper anger om det finns en stor mängd administrativt arbete i skolan. Rektorns administrativa arbete påverkas till exempel av mängden annan personal utöver undervisningspersonalen. Rektorns undervisningstimmar behöver inte bindas till arbetsschemat

- mom. 5 Med undantag av de rektorer i mom. 1 och 2 får en grundskolerektor (mom. 1–4) med högst 2 undervisningstimmar per vecka räkna följande uppgifter till antalet undervisningstimmar:

- a) klassföreståndaruppgifter
- b) förberedelser för demonstrationer i fysik och kemi (också när individuellt lönetillägg betalas)
- c) förberedelser för demonstrationer i biologi
- d) stödundervisning.

- mom. 6 Med undantag av de rektorer i mom. 1 och 2 kan till antalet undervisningstimmar för en grundskolerektor (mom. 1–4) med högst 2 undervisningstimmar per vecka av särskilda skäl räkna också följande uppgifter:

- e) skötsel av bibliotek
- f) skötsel av samlingar i biologi, fysik och kemi
- g) ordnande av gemensamma musikframträdanden
- h) elevhandledning
- i) klubbverksamhet (ÅL)
- j) lärarhandledning.
- k) vård av skolans AV-utrustning och IKT handledaruppgifter. (ÅL)

mom. 7 Ingår ej i avtalet på Åland

mom. 8 Ingår ej i avtalet på Åland

§ 11 Specialbestämmelser om arbetstiden för innehavare av rektorstjänst i grundskolan

mom. 1 Om en skola/läroanstalt är varaktigt indelad i två eller flera fristående enheter räknas till antalet undervisningstimmar per vecka med sammanlagt 2–4 veckotimmar för rektor, vice rektor, skolföreståndare och viceföreståndare. Andelen timmar som används och fördelningen av dem beror på enheternas storlek, placering och uppgiftsfördelningen mellan dessa personer. Om enheterna är belägna mycket långt från varandra eller annars verkar under särskilt svåra förhållanden, kan arbetsgivaren utöver vad som anges ovan räkna sammanlagt högst fyra veckotimmar till undervisningsskyldigheten.

mom. 2 Om klasser som hör till en annan skola/läroanstalt varaktigt arbetar i samband med skolan, räknas såsom ovan ett sammanlagt timantal enligt mom.1 till undervisningsskyldigheten för skolornas rektorer, vice rektorer, skolföreståndare och vice skolföreståndare.

Tillämpningsanvisning (mom.1 och mom.2)

En skola/läroanstalt är inte indelad i två eller flera fristående enheter på det sätt som avses i de föregående styckena om de olika byggnaderna är belägna nära varandra, på tomter som ligger bredvid eller mittemot varandra eller på samma tomt så att de bildar en fast och enhetlig funktionell skolhelhet.

mom. 3 Om rektorn, vice rektorn, skolföreståndaren eller vice skolföreståndaren ansvarar för ett elevhem, räknas till undervisningsskyldigheten 1–3 veckotimmar enligt följande:

Antal elever i elevhemmet	Timantal/vecka
1–50	1
51–100	2
101–	3

§ 12 Arbetstid och undervisningstimmar för vice rektorer (ÅL)

mom. 1 Arbetstiden för en innehavare av vice rektorstjänst med helhetsarbetstid och helhetslön bestäms enligt § 9.

- mom. 2 Antalet undervisningstimmar för en vice rektor är minst den övre gränsen på skalan över antalet undervisningstimmar för skolans rektor. När antalet undervisningstimmar fastställs ska skolans/läroanstaltens storlek och övriga lokala förhållanden beaktas. (ÅL)

§ 13 Arbetstid för innehavare av lektorstjänst i elevhandledning i grundskolan

- mom. 1 För en innehavare av lektorstjänst i elevhandledning är den arbetstid som arbetsgivaren bestämmer tid och plats för 1 245 timmar per läsår. Om självständighetsdagen, självstyrelsedagen, trettondagen eller första maj infaller mellan måndag och fredag, förkortas den årliga bundna arbetstiden med 7 timmar för varje nämnd sockenhelg.
- mom. 2 Av arbetstiden ovan kan lektorn åläggas högst 500 timmar klassundervisning per läsår. En del av den tid som regleras av arbetsgivaren ska förläggas till skolans sommaravbrott. Denna tid, som främst gäller arbete med gemensam antagning, är 30–50 timmar av arbetstiden ovan.
- mom. 3 Det övriga arbete som hör till lektorstjänsten i elevhandledning utförs under icke-bunden arbetstid, som tjänsteinnehavaren själv får bestämma tid och plats för.

Tillämpningsanvisning

Den ickebundna arbetstiden är avsedd för förberedelse av lektioner, sammanställning och utarbetande av studiematerial, läsning av facklitteratur samt föreberedelse av andra handledningsuppgifter i skolan.

§ 14 Lärararbetsdagar

- mom. 1 En tjänsteinnehavare som anställts tillsvidare eller för minst ett arbetsår är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetsskyldighet delta i studie- och planeringsarbete 18 timmar per läsår. (ÅL)
- mom. 2 Arbetsgivaren kan bestämma att en tjänsteinnehavare, utöver den i mom. 1 nämnda arbetstiden för studier och planering, även ska delta i sådan planering, utbildning och utveckling av arbetsplatsen som sker utöver de egentliga skoldagarna och övrig arbetsskyldighet, dock under högst 12 timmar sammanlagt per läsår. (ÅL)
- mom. 3 Utvecklingsdagen skall förläggas i direkt anslutning till slutet eller början av terminen. För utvecklingsdagar betalas lärarna dagslön. (ÅL)

Betalningen sker i samband med lönebetalningen månaden efter denna arbetsdag.

Tillämpningsanvisning

Arbetsgivaren avgör om hela lärarkåren i kommunen ska delta i de lärardagar som avses i mom. 2 (t.ex. lärardag för uppdatering av läroplaner, lärardag om grunderna för utvärdering av skolarbetet, utvecklingsdag för arbetsplatsen) eller om en del av kommunens lärare ska delta (t.ex. lärarna för årskurs 7–9) eller en del av lärarna i någon skola (utvecklingsgrupp för samarbete mellan skolor, e.d.). De lärararbetsdagar som avses i mom. 1, lärarmöten under läsåret och den tid lärarna har för planering per vecka kan givetvis användas för motsvarande arbete, till exempel för sådana uppgifter som nämns i utbildningslagstiftningen. Lärararbetsdagar bör i regel inte förläggas till lördagar.

- mom. 4 Arbetsgivaren kan, om det anses nödvändigt för skolans utvecklingsarbete, beordra en lärare att utföra ovan nämnda arbete utöver de resurser och arbetstider som avses ovan i mom. 1–2 ,§ 17 i denna bilaga samt DEL B § 6 i bilaga 1. För detta betalas ett arvode enligt övertimarvodesgrunden så att 1,5 timmes arbete motsvarar ett övertimarvode. Arbetsgivaren och läraren uppskattar tillsammans timantalet på förhand.

Tillämpningsanvisning

För deltagande i elevvårdsgrupper bl.a. för förebyggande och avbrytande av mobbing inom skolorna eller förebyggande av droganvändning kan ersättning betalas under samma förutsättningar som ovan. (ÅL)

- mom. 5 En tjänsteinnehavare som anställts tillsvidare eller för minst ett arbetsår är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetsskyldighet och det studie- och planeringsarbete som anges i mom. 1 delta i sådant studie- och planeringsarbete eller annat lärararbete som arbetsgivaren anvisar. Arbetstiden för en tjänsteinnehavare som anställts tillsvidare eller för ett läsår är 24 timmar under läsåret. Arbetstiden för den som anställts för ett arbetsår är högst 20 timmar.

Tillämpningsanvisning

Av denna arbetstid ska 12 timmar förläggas till elevernas arbetsdagar. Av grundad anledning kan tjänsteinnehavaren åläggas högst en 6-timmarsdag. Denna dag kan användas en lördag under elevernas arbetsår. De övriga timmarna används för samplanering i enlighet med bestämmelsen i bilagan för respektive utbildningsform.

Arbete som kan räknas till undervisningsskyldigheten eller arbete som ersätts enligt en särskild bestämmelse i UKTA kan inte åläggas lärare som annat lärararbete.

- mom. 6 En tjänsteinnehavare som anställts för minst arbetstiden under en termin eller i ett anställningsförhållande av motsvarande längd är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetskyldighet delta i sammanlagt högst 10 timmar studie- och planeringsarbete eller annat lärararbete som arbetsgivaren anvisar. Timmarna ska förläggas till elevernas arbetsdagar och/eller alternativt till samplaneringstid enligt bestämmelsen i bilagan för respektive utbildningsform.

Tillämpningsanvisning

Med ett anställningsförhållande som räcker en termin eller som är av motsvarande längd avses att lärarens anställning är cirka 19 veckor eller längre.

- mom. 7 En timlärare i bisyssla som anställts tillsvidare eller för minst ett arbetsår och som undervisar minst 10 årsvekotimmar är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetskyldighet delta i sammanlagt högst 10 timmar studie- och planeringsarbete eller annat lärararbete som arbetsgivaren anvisar. Arbetstiden förläggs i enlighet med mom. 6.

- mom. 8 En timlärare i bisyssla som anställts tillsvidare eller för minst ett arbetsår och som undervisar mindre än 10 årsvekotimmar är skyldig att utöver de egentliga skoldagarna och annan arbetskyldighet delta i sammanlagt högst 4 timmar studie- och planeringsarbete eller annat lärararbete som arbetsgivaren anvisar. Arbetstiden ska förläggas till elevernas arbetsdagar och/eller alternativt till samplaneringstid i enlighet med bestämmelsen i bilagan för respektive utbildningsform.

§ 15 Söckenhelger som förkortar arbetstiden

Om självständighetsdagen, självstyrelsedagen, trettondagen eller första maj infaller på någon annan vardag än lördag och detta minskar elevernas skolarbetsdagar per år, räknas de bortfallande skolarbetsdagarerna ändå som avlönade dagar enligt lärarens arbetsschema. Deltidsanställda lärares arbetstid minskas i proportion med den andel av undervisningsskyldigheten som deltidsarbetstiden utgör av full undervisningsskyldighet per vecka under veckor eller perioder där söckenhelger infaller. (ÅL)

§ 16 Ingår ej i avtalet på Åland

§ 17 Timmar för förberedelse av demonstrationer

- mom. 1 Av klasstimmar för förberedelse av demonstrationer i fysik och kemi per vecka räknas en femtedel till undervisningsskyldigheten för innehavare

av ämneslärartjänst ,klasslärare och för de innehavare av speciallärartjänst/specialklasslärartjänst som undervisar i högstadium och lågstadium. (ÅL)

mom. 2

Av klasstimmar för förberedelse av demonstrationer och laborationer i biologi, jord- och skogsbruk och trädgårdsskötsel räknas en tjugon-del till undervisningsskyldigheten för innehavare av ämneslärartjänst i grundskolor och för de innehavare av speciallärartjänst/specialklasslärartjänst som undervisar högstadium.

Tillämpningsanvisning

Schema för demonstrationsersättningar

Fysik och kemi

Klasstimmar i fysik och kemi	Demonstrationstimmar
2,50–7,49	1
7,50–12,49	2
12,50–17,49	3
17,50–22,49	4 osv.

Biologi (ej geografi)

Klasstimmar i biologi (ej geografi)	Demonstrationstimmar
10–29,99	1
30–	2

Om resultatet inte blir ett heltal, avrundas det kalkylerade talet till närmaste heltal. Om två heltal är lika nära, görs avrundningen uppåt. Demonstrations- och laborationstimmar ska antecknas i lärarens arbetsschema.

Överenskommelsen om individuellt lönetillägg för demonstrationer i fysik och kemi för en lärare i fysik och kemi som i samband med övergången till grundskolesystemet i kommunen har flyttats från en befattning som lärare i fysik och kemi vid ett privat läroverk till en tjänst vid grundskolan, ingår i protokollsanteckningen efter § 51 mom. 8 i del II i bilaga 17 till AKTA 1977. Tillämpningsdirektiven ingår i Kommunala avtalsdelegationens byrås cirkulär 69/1975.

§ 18 Inräknande av ambulerande lärares arbete i undervisningsskyldigheten

Om en lärartjänsteinnehavare eller timplärare i huvudsyssla (ÅL) undervisar vid två eller flera enheter och enligt arbetsplanen är tvungen att under dagen förflytta sig mellan enheterna räknas en veckotimme till undervisningsskyldigheten.

Om läraren enligt arbetsplanen under dagen förflyttar sig till en annan enhet i genomsnitt minst tre gånger per vecka, räknas en och en halv veckotimme till undervisningsskyldigheten; om läraren förflyttar sig i genomsnitt minst fem gånger räknas två årsveckotimmar till undervisningsskyldigheten, och om läraren förflyttar sig i genomsnitt minst åtta gånger, räknas två och en halv årsveckotimme till undervisningsskyldigheten.

Alternativt om läraren på grund av undervisningstimmarna blir tvungen att från sin bostad eller den enhet som är belägen närmast bostaden resa till en annan eller flera andra enheter sammanlagt minst 30 kilometer per vecka, beräknat längs den kortaste möjliga rutten, räknas en veckotimme till undervisningsskyldigheten, och dessutom en halv årsveckotimme för varje följande antal av 50 kilometer som beräknats på samma sätt.

Tillämpningsanvisning

Arbetet räknas inte till lärartjänsteinnehavarens undervisningsskyldighet om avståndet mellan enheterna är kortare än en kilometer. Om båda grunderna kommer i fråga för en och samma lärare, räknas timantalet separat för vardera alternativ och fastställs enligt det alternativ som är fördelaktigare för läraren. Denna paragraf tillämpas inte på timplärare bisyssla.

§ 19 Tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner

- mom. 1 Till en lärartjänsteinnehavare som åläggs att sköta en separat angiven uppgift som gäller utveckling, planering eller administration av undervisningen i en skola/läroanstalt betalas utgående från uppgiftens svårighetsgrad och ansvarsnivå en ersättning som arbetsgivaren fastställer utgående från lönebilagan.
- mom. 2 I grundskolan ska det månatliga skolspecifika belopp som framgår av lönebilagan användas för en uppgift enligt mom. 1
- mom. 3 Om en skola med lågstadium och/eller högstadium och/eller en specialskola har en gemensam föreståndare, bestäms beloppet i mom. 2 enligt kvoten för skolan med högstadium.

- mom. 4 De grundskolor som inte har tillgång till kvoten i mom. 1–2 kan enligt prövning av den behöriga myndigheten i kommunen på samma grunder som i mom. 1 använda det belopp per månad som framgår av lönebilagan för varje helt tiotal av skolornas sammanlagda antal lönegrundsgupper för utveckling, planering eller administration av undervisningen i en skola eller i kommunen.
- mom. 5 Ingår ej i avtalet på Åland
- mom. 6 Ingår ej i avtalet på Åland

§ 20 Administrativa rektorsuppgifter

Om en vice rektor, en vice föreståndare eller någon annan lärartjänsteinnehavare vid skolan åläggs att under tiden för avbrott i rektorns tjänsteutövning vid sidan av sin egen tjänst sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorstjänsten, betalas för denna tid skillnaden mellan lärarens undervisningsskyldighet och rektorns undervisningstimmar (enligt mittpunkten mellan minimi- och maximiantalet) som engångstimarvode för overtimmar (1/38 ÅL).

§ 21 Skötsel av en annan lärares undervisningstimme (Slopas 1.8.2012)

Se kapitel II § 26.

IV AVBROTT I TJÄNSTEUTÖVNINGEN

§ 22 Slopåd

§ 23 Betalning/minskning av övertimarvode och timarvoden under avlönad och oavlönad tjänstledighet

- mom. 1 Under avlönad tjänstledighet avdras inte övertimarvoden eller de övertimmar som ålagts tjänsteinnehavaren och som betalas enligt timarvodesgrunden och inte heller det arvode som betalas för särskilda uppgifter. De betalas enligt det antal veckotimmar som fastställts i arbetsplanen, dock högst till ingången av följande läsår.
- mom. 2 Under oavlönad tjänstledighet avdras övertimmar enligt arbetsplanen och de övertimmar som ålagts tjänsteinnehavaren och som betalas enligt timarvodesgrunden och särskilda uppgifter genom användning av engångstimarvode. (1/38 ÅL)

V VISSTIDANSTÄLLDA

§ 24 Lön för visstidsanställda tjänsteinnehavare

mom. 1 Visstidsanställda lärare (personer som sköter vakanta tjänster och vikarier) har rätt att få lön enligt samma lönegrunder och samma arbetskyldighet som tillsvidareanställda tjänsteinnehavare. Ett undantag från detta är dock att endast de visstidsanställda tjänsteinnehavare som anställts för minst 60 dagar har rätt till följande löneförmåner:

- 1 tillfällig vårdledighet (AKTA kap. V § 10)
- 2 vissa tjänstledigheter (AKTA kap. V § 12 mom. 2 och 3).

mom. 2 Denna paragraf tillämpas på en tillsvidareanställd lärartjänsteinnehavare som är tjänstledig för att för viss tid sköta en lärartjänst hos samma arbetsgivare.

mom. 3 Om anställningen fortgår högst fem skolarbetsdagar, betalas lönen som timarvode på samma sätt som till timlärare i bisyssla. Till detta timarvode läggs varken den årsbundna delen av det individuella tillägget eller koefficienttillägget. På grund av att det inte finns någon samplaneringsskyldighet, betalas ett timarvode som är timlärarens timarvode multiplicerat med 0,94. (ÅL)

mom. 4 Om skolan följer ett periodsystem och anställningen fortgår längre än fem skolarbetsdagar och infaller under en tid då antalet undervisningstimmar är mindre än undervisningsskyldigheten, betalas till en visstidsanställd tjänsteinnehavare en sådan andel av den ordinarie lönen som motsvarar de timmar som hållits under anställningen enligt följande formel:

Antalet hållna timmar x Den ordinarie lönen under anställningen

Totalantalet timmar som hör till undervisningsskyldigheten under anställningen

Tillämpningsanvisning för moment 4

Till antalet hållna timmar i grundskolan räknas också de särskilda uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten. (ÅL)

mom. 5 Om en visstidsanställd tjänsteinnehavare håller fler timmar under anställningen än vad undervisningsskyldigheten förutsätter, betalas utöver den ordinarie lönen ett övertimarvode för de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten.

Tillämpningsanvisning för moment 5

Om anställningen varar enbart ett arbetsår eller kortare tid betalas övertimarvode enligt del A § 27.

VI SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

§ 25 Resekostnadsersättningar för ambulerande lärare

- mom. 1 Resekostnaderna för en lärare som undervisar vid två eller flera verksamhetsställen ersätts enligt bestämmelserna om ersättning av resekostnader i AKTA bilaga 16.

§ 25 a) Ersättning för huvudmåltid (ÅL)

Vid tillämpning av ersättning för huvudmåltid hänvisas till AKTA Kapitel VI § 4 mom.2 samt tillämpningsanvisning.

§ 26 Övergångsbestämmelse för lärare som 1.8.2005 övergått till lön angiven i euro

- mom. 1 Om läraren i sin uppgift 31.7.2005 hade en totalinkomst som var större än den nya totalinkomsten fr.o.m. 1.8.2005 för samma uppgift och beräknad på samma antal veckotimmar, har skillnaden blivit ett individuellt lönetillägg.

- mom. 2 Det individuella lönetillägget slopas allteftersom det sker förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen i tjänsten eller om tjänsteinnehavaren övergår till en annan tjänst.

Tillämpningsanvisning

Också tidigare tillkomna individuella lönetillägg slopas på samma sätt. Som förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen räknas inte allmänna förhöjningar eller individuella tillägg.

Det är också fråga om övergång till en annan tjänst när en tjänsteinnehavare fräntas uppgiften som föreståndare eller vice föreståndare.

§ 27 Övergångstillägg 1.3.2007 vid övergång till löner baserade på arbetsvärdering

- mom. 1 Om en lärares totalinkomst enligt de avtalsbestämmelser i UKTA 2005–2007 som gällde 28.2.2007 var större än den nya totalinkomsten fr.o.m. 1.3.2007 för samma uppgift och beräknad på samma antal veckotimmar, har skillnaden blivit ett individuellt övergångstillägg.

Tillämpningsanvisning

Övergångstillägget kan betalas med anledning av att ett separat tilläggsarvode eller tillägg enligt det UKTA som gällde 28.2.2007 har slopats, om den uppgiftsrelaterade lönen för

uppgiften enligt § 7 har blivit lägre och personen var anställd hos arbetsgivaren 28.2.2007.

- mom. 2 Det individuella övergångstillägget i denna paragraf slopas allteftersom det sker förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen för tjänsten eller om tjänsteinnehavaren övergår till en annan tjänst.

Tillämpningsanvisning

Som förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen räknas inte allmänna förhöjningar eller individuella tillägg. Det är fråga om övergång till en annan tjänst också bland annat när en person fräntas uppgiften som föreståndare eller vice föreståndare.

Också någon annan förändring av de förhållanden som ligger till grund för övergångstillägget innebär att övergångstillägget minskar.

§ 28 Avtalsbestämmelser i del B som gäller timlärare i huvudsyssla

§ 1	Tillämpliga avtalsbestämmelser
§ 7	Bestämning av lön
§ 8	Årsbundet tillägg
§ 8 a)	Skärgårdstillägget (ÅL)
§ 14	Lärararbetsdagar
§ 15	Söckenhelger som förkortar arbetstiden
§ 17	Timmar för förberedelse av demonstrationer
§ 18	Inräknande av ambulerande lärares arbete i undervisningsskyldigheten (ÅL)
§ 19	Tilläggsuppgifter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner
§ 20	Administrativa rektorsuppgifter
§ 21	Skötsel av en annan lärares undervisningstimme
§ 23	Betalning/minskning av overtimarvode och timarvoden under avlönad och oavlönad tjänstledighet
§ 24	Lön för visstidsanställda tjänsteinnehavare
§ 25 mom. 1	Protokollsanteckning: ersättning för resekostnader
§ 26	Övergångsbestämmelse för lärare som 1.8.2005 övergått till lön angiven i euro
§ 27	Övergångstillägg 1.3.2007 vid övergång till löner baserade på arbetsvärdering

§ 29 Timlärare i huvudsyssla som fungerar som klasslärare

Timlärare i huvudsyssla som fungerar som klasslärare har rätt till samma löneförmåner och övriga anställningsvillkor som ordinarie tjänsteinnehavare. (ÅL)

§ 30 Resedygnsersättning i samband med lägerskolor och dylikt (ÅL)

Då lärare ålagts att under skolarbetsdagar delta i lägerskola, stafettkarneval eller annan motsvarande verksamhet där eleverna övernattar ska förutom avtalsenligt dagtraktamente utbetalas 50 euro per helt resedygn i ersättning för det merarbete som dygnetruntansvaret medför. Full ersättning betalas när verksamheten varat över tio timmar. Om följande resedygn överstiger två timmar betalas hälften av ersättningen.

DEL B

BILAGA 1 GRUNDSKOLAN

I DEFINITIONER

§ 1 Indelning av den grundläggande utbildningen

Denna bilaga tillämpas på utbildning som ges i grundskolan:

- 1 Med lågstadium avses den undervisning som ges årskurs 1–6 (ÅL)
- 2 Med högstadium avses den undervisning som ges i årskurs 7–9 (ÅL)
- 3 Med specialundervisning avses den undervisning som i § 16 i grundskolelagen

II TJÄNSTEINNEHAVARNAS LÖNER

§ 2 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för lektorer (ämneslärare)

4 03 04 00 5	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor
4 03 04 00 7	Annan än ovan nämnd behörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisning eller specialundervisning
4 03 04 00 8	Högre högskoleexamen
4 03 04 00 9	Högskoleexamen
4 03 04 01 0	Annan än ovan nämnd

§ 3 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för lärare som ger specialundervisning (specialklasslärare och speciallärare)

4 03 04 01 2	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning
4 03 04 01 4	Lägre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning
4 03 04 01 3	Lärarbehörighet för specialundervisning
4 03 04 01 5	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
4 03 04 01 6	Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (TRÄNS 2) eller lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
4 03 04 01 7	Annan än ovan nämnd

§ 4 Lönepunkter och grundlön (se lönebilagan) för klasslärare (klassundervisning)

4 03 04 02 8	Klasslärarbehörighet, högre högskoleexamen och ämneslärarbehörighet i något gemensamt ämne i kommunens grundskola
4 03 04 03 0	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
4 03 04 03 1	Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning

4 03 04 09 8	Högskoleexamen/barntädgårdslärarexamen
4 03 04 03 3	Annan än ovan nämnd

§ 5 Ingår ej i avtalet på Åland

III TJÄNSTEINNEHAVARNAS ARBETSTID

§ 6 Samplanering 1.8.2007–31.7.2020

Utöver den undervisning och de övriga arbetsuppgifter som ålagts en lärare per vecka ska läraren i skolan delta tre timmar i veckan i samplanering, möten som gäller olika ämnesområden och sakfrågor, i samarbetet mellan hem och skola och planeringen av undervisning och arbetsuppgifter som hänför sig till utvecklingen av skolans verksamhet.

§ 6 a Årligt antal timmar för samplanering 1.8.2007–31.7.2020

Under läsåret är det totala antalet timmar för samplanering högst 126 med beaktande av bestämmelserna i del B § 14 mom. 5–8. Den årliga planeringen av arbetstiden för samplanering får inte leda till att antalet lärararbetsdagar utökas under läsåret.

§ 7 Undervisningsskyldighet (uvs)

mom. 1 Lärare som ger klassundervisning eller specialundervisning

	uvs/vecka
I klasslärartjänst	24
I speciallärartjänst	24
I specialklasslärartjänst	22

Tillämpningsanvisning

Undervisningsskyldigheten för en timlärare i ovan nämnda undervisning är densamma som för en tjänsteinnehavare.

mom. 2 Ämneslärare uvs/vecka

	uvs/vecka
modersmålet och litteratur (också finska/svenska som andra språk)	18
det andra inhemska språket, främmande språk också främmande språk som modersmål (elevens hemspråk)	20
matematik, fysik, kemi, informationsteknik bildkonst och musik	21
religion, livsåskådningskunskap, historia, samhällslära, huslig ekonomi, merkantila ämnen hälsokunskap, biologi och geografi	23
textilslöjd, teknisk slöjd, gymnastik, jord- och skogsbruk och trädgårdsskötsel, elevhandledning	24
övriga ämnen	23

mom. 3 Om en innehavare av ämneslärartjänst undervisar i två eller flera ämnen med olika stor undervisningsskyldighet uträknas en vägd undervisningsskyldighet.

mom. 4 Ingår ej i avtalet på Åland

mom. 5 Undervisningsskyldigheten kan bestämmas som årlig undervisningsskyldighet genom att undervisningsskyldigheten per vecka multipliceras med 38.

mom. 6 Ingår ej i avtalet på Åland

§ 8 Inräknande av skolföreståndares uppgifter i undervisningsskyldigheten när en lärartjänsteinnehavare förordnats till skolföreståndare

mom.1 Då en lärartjänstinnehavare förordnats till föreståndare för en eller flera skolor med lågstadium och/eller en specialskola räknas följande timantal till undervisningsskyldigheten:

Antal lönegrundsgupper i skolan	Timantal/vecka (ÅL)
1-2	1
3	2
4-5	3
6-7	6
8	7
9-12	9
13-	12

mom. 2 Om föreståndaren är gemensam för en skola med lågstadium och en specialskola bestäms timantalet enligt tabellen ovan separat för vardera skolan, dock så att föreståndaren har minst fyra timmar undervisningsarbete i veckan.

mom. 3 Slopad (slagits ihop med mom. 1)

mom. 4 Då två eller flera skolor med lågstadium verkar under ledning av en gemensam föreståndare, kan arbetsgivaren minska undervisningsskyldigheten för föreståndaren med högst två veckotimmar utöver vad som anges i mom. 1.

mom. 5 Nedsättningen av undervisningsskyldigheten för föreståndare vid låg- och högstadieskola som omfattar årskurserna 1-9 (ÅL):

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna	Timantal/vecka (ÅL)
1-2	3
3-5	5
6-8	7

§ 9 Inräknande av vice skolföreståndares uppgifter i undervisningsskyldigheten när en lärartjänsteinnehavare har förordnats till vice skolföreståndare

mom. 1 Då en lärare som är vice föreståndare för en eller flera skolor med lågstadium räknas följande timantal till undervisningsskyldigheten:

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna	Timantal/vecka (ÅL)
24–29	1–2
30–35	3–5
36–41	6–8
42–	11–13

mom. 2 Undervisningsskyldigheten för en lärare som förordnats till vice föreståndare i en annan skola/andra skolor än de som avses i mom. 1 räknas följande timantal till undervisningsskyldigheten:

Antal lönegrundsgupper i skolan/skolorna	Timantal/vecka (ÅL)
13–20	3–5
21–25	5–9
26–30	8–15
31–	10–17

Tillämpningsanvisning

Till undervisningsskyldigheten för en lärartjänsteinnehavare som förordnats till vice föreståndare eller vice rektor kan räknas ett större antal timmar än det som anges i antalet lönegrundsgupper i skolan, om det finns en stor mängd administrativt arbete i skolan. Det administrativa arbetet i skolan påverkas till exempel av mängden annan personal utöver undervisningspersonalen. Det timantal som räknas till undervisningsskyldigheten kan vara högst två timmar mer.

Arbetsgivaren kan bestämma att till undervisningsskyldigheten för en lärartjänsteinnehavare som förordnats till biträdande skolföreståndare eller biträdande rektor ska räknas ett timantal som överskrider ovan nämnda (mom. 1 och mom. 2) med högst 3 timmar. Bestämmelsen ska basera sig på lokala särförhållanden och grunderna ska bedömas varje läsår. Förutsättningen för att de överskridande timmarna ska räknas till undervisningsskyldigheten är att dessa timmar inte är övertimmar

mom. 3 Slopad

§ 10 Annan minskning av undervisningsskyldigheten

Annan minskning av undervisningsskyldigheten, se Del B § 17 (timmar för förberedelse av demonstrationer) och § 18 (arbetstid för ambulera lärare).

- mom. 1 För en innehavare av klasslärartjänst eller specialklasslärartjänst till vars klass hör elever från två eller flera årskurser minskas undervisningsskyldigheten med en årsveckotimme. Undervisningsskyldigheten minskas dock inte vid undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda.
- mom. 2 Undervisningsskyldigheten minskas dock med två veckotimmar om den sammansatta klassens elever överstiger 25. (ÅL)
- mom. 3 Om en innehavare av ämneslärartjänst eller en timplärare (i ämnesundervisning) undantagsvis åläggs att sköta en klass i lågstadium och ingen egen klasslärare utsetts för klassen, minskas undervisningsskyldigheten med en årsveckotimme.
- mom. 4 Om en lärartjänsteinnehavare inte kan anvisas det antal timmar som undervisningsskyldigheten förutsätter, minskas lärarens undervisningsskyldighet med uppgifterna i del A § 23 (arvode för elevhandledning) och till behövliga delar särskilda uppgifter enligt §§ 11–22 i denna bilaga.
- mom.5 Om bibehållandet av en lektortjänst förutsätter det, kan undervisningsskyldigheten i tjänsten vara en veckotimme lägre än annars i tjänsten, varvid grundlönen för lärartjänsteinnehavaren sänks med 6 %. (ÅL)

§ 11 Skötsel av bibliotek

- mom. 1 Till en lärartjänsteinnehavare som ålagts att sköta skolbiblioteket betalas
- 1 en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckotimme, om biblioteket är öppet en timme i veckan under arbetsåret,
 - 2 en ersättning som motsvarar årsarvodet för två veckotimmar, om biblioteket är öppet minst två timmar i veckan och antalet boklån under föregående läsår har varit minst 3 500, och
 - 3 en ersättning som motsvarar årsarvodet för tre veckotimmar, om biblioteket är öppet minst tre timmar i veckan och antalet boklån under föregående läsår har varit minst 6 000.
- mom. 2 Utöver vad som bestäms i mom. 1 får en lärare som sköter ett (referens) bibliotek vid en skola med högstadium, eller vid en skola med lågstadium där antalet lärare är minst sex, en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme.

§ 12 Skötsel av samlingar

En innehavare av ämneslärartjänst som sköter samlingar i geografi, biologi respektive fysik och kemi får en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckotimme. (ÅL)

Protokollsanteckning

Bestämmelserna kan tillämpas på klasslärare vid grundskola som omfattar låg- och högstadium (ÅL).

§ 13 Ordnande av musikframträdanden

Till en innehavare av ämneslärartjänst som ålagts att ordna musikframträdanden betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckotimme. Motsvarande ersättning betalas till en klasslärare, specialklasslärare eller speciallärare som har ålagts att ordna musikframträdande i en skola med minst sex lärare.

§ 14 Klassföreståndaruppgifter

- mom. 1 Till en lärartjänsteinnehavare som åläggs att sköta klassföreståndaruppgifter för högstadium betalas en ersättning som motsvarar en veckotimme, vilken bestäms enligt overtimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.

Protokollsanteckning

Bestämmelsen kan tillämpas på klasslärare vid grundskolan som omfattar låg- och högstadium.(ÅL)

- mom. 2 En klasslärare/specialklasslärare eller timplärare i huvudsyssla som åläggs att sköta klassföreståndaruppgifterna för lågstadium betalas en ersättning, som motsvarar en veckotimme, vilken bestäms enligt overtimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst (ÅL)

Tillämpningsanvisning

Klassföreståndaren har i uppgift att sköta de pedagogiska frågor som gäller eleverna i den klass som ålagts klassföreståndaren. Uppgiften förutsätter samarbete med de andra lärarna och den övriga personalen i skolan och mellan skolan och hemmen. Det är också viktigt att bygga upp ett ömsesidigt förtroende med eleverna i klassen. Klassföreståndaren företräder eleverna i sin klass i undervisnings- och ordningsfrågor. Klassföreståndaren bör lära känna eleverna i klassen och i mån av möjlighet deras uppväxtmiljö och

särskilt beakta sådana faktorer som påverkar elevens personlighetsutveckling, skolmotivation och inlärnings svårigheter samt vid behov diskutera frågor som gäller skolgången med eleverna och deras vårdnadshavare. Klassföreståndaren bör vara med och ordna gemensamma evenemang i klassen och delta i dem, vid behov föreslå för rektorn att möten och andra liknande sammankomster ska ordnas med de andra lärarna i klassen och övriga personer som handleder eleverna i skolan och delta i ordnandet av dessa, delta i elevvårdsverksamhet, hålla reda på elevernas frånvaro och orsakerna till den och vid behov vidta åtgärder o.s.v.

§ 15 Ledning och övervakning av kostservice

- mom. 1 Till en innehavare av lärartjänst i huslig ekonomi som ålagts ledningen och övervakningen av kostservice betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för varje påbörjat antal av åtta grundskolor. Ersättningen kan dock motsvara högst sex årsveckoövertimmar.
- mom. 2 Om ledningen och övervakningen av kostservice ålagts flera lärare i huslig ekonomi, delas den veckotimkvot som avses i mom. 1 mellan dessa lärare i proportion till arbetsmängden.

§ 16 Ansvar för datorutrustning samt IKT-handledaruppgifter (ÅL)

- mom. 1 Gäller ej på Åland.
- mom. 2 Till en lärare som ålagts ansvaret för skötsel och övervakning av datorutrustning betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet av en veckotimme och i högstadium där informationsteknik läses som tillvalsämne betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet för två veckotimmar.
- mom.3 Till en lärare som ålagts IKT-handledaruppgifter betalas följande ersättningar:(ÅL)

i skola med	årsveckotimmar
1–5 lärare	1
6–9 lärare	1,5
10 eller fler lärare	2,0

§ 17 Elevrådshandledning

Till en lärartjänsteinnehavare som ålagts att handleda elevrådet för högstadium betalas en ersättning som motsvarar årsarvodet för en halv veckotimme om det finns 1–6 lönegrundsgrupper i skolan, en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckotimme om det finns 7–14 lönegrundsgrupper i skolan och en ersättning som motsvarar årsarvodet för en och en halv veckotimme i större skolor.

§ 18 Korsanvändning av vissa ersättningar

Om arbetsgivaren anser det vara ändamålsenligt, kan timmarna sammanslås för de ersättningar som anges i § 11 (skötsel av bibliotek), § 12 (skötsel av samlingar), § 16 (Ansvar för datorutrustning, samt IKT-handledaruppgifter) och § 17 (elevrådshandledning). För skötseln av dessa uppgifter kan arbetsgivaren fördela högst det sammanslagna antalet timmar på något annat sätt än vad som bestäms i dessa paragrafer (ÅL).

§ 19 Klubbverksamhet

Ersättningen för en klubbtimme som godkänts i arbetsplanen är lärarens egen övertimarvodesgrund dividerad med 24. Om klubben leds av en person som inte är tjänsteinnehavare eller timlärare vid grundskolan betalas en ersättning som utgör timarvodesgrunden för en timlärare i bisyssla i lågstadium dividerat med 24.

§ 20 Ledning av verksamhet för elever som väntar på skolskjuts

Till en lärartjänsteinnehavare som leder verksamhet för elever som väntar på skolskjuts betalas för varje övervakningstimme en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för klasslärare (4 03 04 03 0). Ersättningen betalas inte om arbetet utförs i samband med någon annan avlönad uppgift.

Tillämpningsanvisning

Med någon annan avlönad uppgift avses till exempel en rast som ingår i en timme på 60 minuter.

§ 21 Ledning av fritidsverksamhet för elever på elevhem

Till en lärartjänsteinnehavare betalas för en timme fritidsledning för elever på elevhem en ersättning som motsvarar årsarvodet för en veckoövertimme för klasslärare (4 03 04 03 0).

§ 22 Lärarhandledning

- mom.1 För en timme lärarhandledning betalas ersättning enligt övertimarvodesgrunden i lärarens egen tjänst.
- mom. 2 För större projektarbeten som lärartjänst innehavaren förordnas att utföra betalas i enlighet med lönebilagan. (ÅL)

§ 23 Konst- och färdighetsämnen

Till en innehavare av ämneslärartjänst som undervisar i konst- och färdighetsämnen i en skola med högstadium betalas ersättning för konst- och färdighetsämnen, om det till lärarens uppgifter hör mer arbete än i genomsnitt för anskaffning av material och för underhåll av utrustning. Ersättningen som utbetalas skall motsvara merarbetets mängd. För ändamålet ska användas ett ersättningsbelopp (inom gaffeln) som bestäms i lönebilagan. (ÅL)

§ 24 Slopåd

§ 25 Slopåd

§ 26 Övertimarvode

- mom. 1 Till en lärartjänsteinnehavare betalas övertimarvode för de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten. Övertimarvodet bestäms enligt del A § 26.

Tillämpningsanvisning (ÅL)

Övertimarvodet beräknas på den uppgiftsrelaterade lönen, som multipliceras med dyrtidskoefficienten 0,83. Resultatet dividerat med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka enligt § 7 mom. 1–4 ger det årsarvode för en veckoövertimme som betalas per månad. När övertimarvodet räknas ut beaktas inte individuella tillägg enligt del B § 8 eller övriga individuella tillägg.

- mom. 2 Om en innehavare av klasslärartjänst har övertimmar på grund av undervisning i högstadium, eller specialundervisning är övertimarvodesgrunden för dessa timmar den samma som för timplärare med motsvarande undervisning.
- mom. 3 Om en innehavare av lärartjänst i specialundervisning har övertimmar i den allmänna undervisningen i grundskolan är övertimarvodesgrunden

för dessa timmar den samma som för timlärare med motsvarande undervisning.

- mom. 4 Om en innehavare av ämneslärtjänst har övertimmar i lågstadium eller i specialundervisning, är övertimarvodesgrunden för dessa timmar övertimarvodesgrunden för den egna tjänsten.
- mom. 5 Övertimarvodesgrunden för en timlärare i huvudsyssla är den vägd uppgiftsrelaterade lönen, om en vägd lön enligt del A § 52 och/eller en vägd undervisningskyldighet enligt del A § 53 har räknats ut för läraren.

IV LÖN OCH ARBETSTID FÖR TIMLÄRARE

§ 27 Grundlön för timlärare

mom. 1 Grundlönen för timlärare framgår av lönebilagan. Lönepunkterna är följande

Undervisning i högstadium

- 4 03 07 03 8 Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor
- 4 03 07 04 0 Annan än ovan nämnd behörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisning eller specialundervisning
- 4 03 07 04 1 Högre högskoleexamen
- 4 03 07 04 2 Högskoleexamen
- 4 03 07 04 3 Annan än ovan nämnd

Specialundervisning

- 4 03 07 04 4 Högre högskoleexamen och speciallärarbehörighet
- 4 03 07 04 6 Lägre högskoleexamen och speciallärarbehörighet
- 4 03 07 04 5 Speciallärarbehörighet
- 4 03 07 04 7 Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
- 4 03 07 04 8 Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (TRÄNS 2) eller lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
- 4 03 07 04 9 Annan än ovan nämnd

Undervisning i lågstadium

- 4 03 07 05 4 Klasslärarbehörighet, högre högskoleexamen och ämneslärarbehörighet i något gemensamt ämne i grundskolan
- 4 03 07 05 6 Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
- 4 03 07 05 7 Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning
- 4 03 07 09 9 Högskoleexamen/barntädgårdslärarexamen

4 03 07 05 9 Annan än ovan nämnd

- mom. 2 Om en timlärare som undervisar i lågstadium eller ger specialundervisning har ämneslärarbehörighet för undervisningsämnet, bestäms timlönen för ämnet enligt timarvodet för undervisning i högstadium. Arvodet för övriga timmar bestäms enligt timarvodet för lågstadium eller specialundervisning.

Tillämpningsanvisning

På behörigheten för en timlärare som undervisar i flera ämnen tillämpas för de ämnen i vilka läraren undervisar paragraferna 5 och 22 i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (FFS 986/1998).

§ 28 Arbetstid för timlärare

- mom. 1 För en timlärare i huvudsyssla ingår samplanering enligt § 6 i arbetstiden.
- mom. 2 Undervisningsskyldigheten för en timlärare bestäms enligt § 7, om inget annat bestäms nedan.

§ 29 Timarvode för timlärare i bisyssla

Timarvodet för en timlärare i bisyssla räknas ut enligt bestämmelserna om overtimarvode i § 26 utgående från grundlönen i § 27 mom. 1 och undervisningsskyldigheten i § 7. Eftersom timlärare i bisyssla inte har samplaneringsskyldighet och inte motsvarande arbetstid multipliceras timarvodet med 0,94.

Tillämpningsanvisning

Arvodet för en timlärare i bisyssla räknas ut genom att timlärarens grundlön enligt lönepunkten multipliceras med koefficienten för dyrortsklassen 0,83 (ÅL). Resultatet divideras med den oförminskade undervisningsskyldigheten per vecka. Detta tal multipliceras med 12 och resultatet divideras med 38. Det engångstimarvode man på detta sätt kommer fram till (1/38) multipliceras med 0,94, vilket ger det slutliga timarvode som betalas till en timlärare i bisyssla. Koefficienten 0,94 för timarvodet för ovan nämnda timlärare i bisyssla tillämpas inte på tjänsteinnehavare vid ett gymnasium som har timmar utöver undervisningsskyldigheten i en grundskola i samma kommun.

§ 30 Timarvode för timlärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (ÅL)

För en timlärare som undervisar i ett främmande språk som modersmål (elevens hemspråk) tillämpas från och med 1.8.2014 löne- och arbetstidsbestämmelserna för timlärare. Undervisningsskyldigheten är dock 20 timmar per vecka.

§ 31 Timarvode för timlärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) (ÅL)

För en timlärare som undervisar i finska/svenska som andra språk (S2) tillämpas från och med 1.8.2014 löne- och arbetstidsbestämmelserna för timlärare. Undervisningsskyldigheten är dock 18 timmar per vecka.

§ 32 Andra bestämmelser som gäller timlärare

mom. 1 På timlärares löner tillämpas del A § 22, 23, 24 och 27a samt bestämmelserna i § 10 mom.4 och § 11-25 i denna bilaga. På lönen för timlärare i huvudsyssla tillämpas dessutom bestämmelserna i § 26 i denna bilaga.

mom. 2 Om en timlärare inte har undervisningstimmar i grundskolan men mot ett arvode sköter en särskild uppgift för vilken ingen undervisningsskyldighet fastställts, bestäms arvodet enligt en undervisningsskyldighet på 23 timmar.

mom. 3 En timlärare i huvudsyssla som anställts för hela arbetsåret är skyldig att delta i de lärararbetsdagar som avses i del B § 14.

mom. 4 För en timlärare i bisyssla som har en tjänst i gymnasiet bestäms timundervisningstimmar vid avbrott i tjänsteutövningen enligt del B § 23.

§ 33 Undantagsbestämmelse om timarvoden för dem som övergått till grundskole-systemet

Bestämmelsen om timarvoden för en lärare enligt § 59 mom. 6 i bilaga 1 i UKTA 2001–2002 tillämpas så länge läraren är kvar i den tjänst som läraren förflyttades till då rätten till timarvodet uppkom.

DEL C

MEDBORGARINSTITUT

I LÖN FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE

§ 1 Uppgiftsrelaterad lön för rektorer och biträdande rektorer

mom. 1 Den uppgiftsrelaterade lönen för rektorer (4 06 01 00 1) bestäms enligt löneskalan (se lönebilagan).

mom. 2 Den uppgiftsrelaterade lönen för biträdande rektorer (4 06 02 00 2) bestäms enligt löneskalan (se lönebilagan).

§ 2 Grundlönen för lärare framgår av lönebilagan

Lönepunkter är följande

4 06 04 00 6 Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen

4 06 04 00 7 Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut

Tillämpningsanvisning

Om en lärare som uppfyller de behörighetskrav som anges i ÅFS 75/1993 har utnämnts till en ordinarie musiklärartjänst vid ett medborgarinstitut före 24.11.1994, skall lön betalas enligt punkt 4 06 04 007 även om han/hon inte uppfyller behörighetsvillkoren i samma lag. Från hans lön görs inte heller något avdrag för avsaknad av behörighet enligt UKTA Allmän del § 8. (ÅL)

§ 3 Uppgiftsrelaterad lön och lönepunkter för planeringsansvariga lärare

Den uppgiftsrelaterade lönen bestäms enligt löneskalan (se lönebilagan).

4 06 04 00 8 Lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högre yrkeshögskoleexamen

4 06 04 00 9 Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut

§ 4 Årsbundet tillägg

Den tid som berättigar till årsbundet tillägg för rektorer, lärare i huvudsyssla och planeringsansvariga lärare och uträkningen av tiden bestäms enligt del A § 12–18. Antalet år som berättigar till den årsbundna delen och procenttalen är följande:

	5 år	8 år	10 år	15 år	20 år
Rektorer och biträdande rektorer			5 %	4 %	6 %
Lärare	2 %	2 %	9 %	6 %	6 %
Planeringsansvariga lärare	2 %	2 %	10 %	10 %	10 %

II ARBETSTID FÖR TJÄNSTE-/BEFATTNINGSSINNEHAVARE

§ 5 Arbetstid och semester för rektorer och biträdande rektorer

mom. 1 På rektorer tillämpas en helhetsarbetstid som i tillämpliga delar följer en byråarbetstid anpassad till läroanstaltens verksamhet.

Protokollsanteckning

Rektorsuppgifterna består delvis av sådana som är svåra att utföra inom byråarbetstiden och delvis av sådana som det är mer ändamålsenligt att utföra någon annanstans än på arbetsplatsen.

Arbetsmängden varierar också under läsåret.

Därför är arbetstiden flexibel både dagligen och under olika tider av läsåret och avviker till denna del från byråarbetstiden.

mom. 2 Rektorer har rätt till semester enligt del A § 33 mom. 1.

mom. 3 En rektors undervisningsskyldighet fastställs med beaktande medborgarinstitutets storlek och övriga lokala förhållanden av arbetsgivaren till högst 100 timmar.

mom. 4 Vid en läroanstalt med minst 11 000 undervisningstimmar per arbetsår gäller för biträdande rektorers arbetstid och semester vad som ovan föreskrivs om rektorer.

Vid andra läroanstalter är undervisningsskyldigheten för en biträdande rektor 150 timmar under arbetsåret.

§ 6 Årlig arbetstid och antal undervisningstimmar för lärare

mom. 1 Lärare är skyldiga att hålla följande antal undervisningstimmar per arbetsår:

a) lärare i samhällsämnen, pedagogik, modersmålet, det andra inhemska språket och främmande språk samt i matematiknaturvetenskapliga ämnen 530 timmar,

b) övriga lärare 580 timmar.

mom. 2 Den övriga arbetsskyldigheten för en lärare uppgår till 374 timmar per arbetsår. Om en lärare i medeltal reser 200 kilometer per vecka på grund av resor till en annan verksamhetsenhet, räknas av den för resor använda tiden högst 75 timmar per år till den ovan nämnda övriga arbetsskyldigheten.

- mom. 3 Om en lärare undervisar i flera ämnen med olika undervisningsskyldighet, ska undervisningstimmarna per år räknas så att de vägs enligt de olika ämnena.
- mom. 4 Om undervisningsskyldigheten bestäms så att den understiger de timantal som anges i mom. 1, ska den övriga arbetsskyldigheten ökas med 1,5 timme per minskad undervisningstimme. Med lärarens samtycke kan undervisningsskyldigheten också för ett arbetsår i sänder bestämmas vara större, varvid den övriga arbetsskyldigheten minskas med 1,5 timme per tillagd undervisningstimme. Den övriga arbetsskyldigheten är då minst 200 timmar per arbetsår.
- mom. 5 En undervisningstimme är 45 minuter. I en undervisningstimme ingår förberedelse av undervisningen, liksom också utarbetande och korrigering av repetitioner, prov och övriga uppgifter som hör till undervisningen och deltagande i lärarmöten.
- mom. 6 En timme övrig arbetsskyldighet är 60 minuter.

Tillämpningsanvisning

Till den övriga arbetsskyldigheten hör, beroende på institutarbetets karaktär, allmänna arrangemang, uppgörande av läroplan, utveckling av undervisningen, studiehandledning, deltagande i elevkårsverksamheten vid institutet och andra liknande uppgifter.

- mom. 7 Om en lärare får i uppgift att sköta handledningen av distansundervisning, räknas det av arbetsgivaren fastställda antalet handledningstimmar till undervisningstimmarna så att 1,5 timme arbete motsvarar en undervisningstimme.
- mom. 8 Med anledning av trettondagen, om denna infaller på en annan vardag än lördag, görs från en lärares arbetstid en kalkylerad minskning som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

§ 7 Minskning av antalet undervisningstimmar för lärare

- mom. 1 Om en lärare är förordnad till biträdande rektor vid ett institut med 6 000–10 999 undervisningstimmar kan arbetsgivaren minska antalet undervisningstimmar för biträdande rektorn till minst 400 timmar. Om det vid institutet ovan finns minst fyra lärartjänsteinnehavare kan antalet undervisningstimmar för biträdande rektorn minskas till minst 300 timmar.
- mom. 2 Om en lärare är förordnad till avdelningsföreståndare kan arbetsgivaren minska lärarens undervisningstimmar till minst 400 timmar. Om det finns över 2 000 elever vid avdelningen kan arbetsgivaren minska

avdelningsföreståndarens undervisningstimmar till minst 150 timmar, om detta är synnerligen motiverat med hänsyn till mängden administrativa uppgifter.

- mom. 3 Arbetsgivaren kan minska antalet undervisningstimmar till minst 200 timmar för en lärare som leder sitt eget undervisningsområde och som inom detta framför allt sköter utvecklingen av undervisningen och undervisningsmaterialet och handleder timlärare. Institutet ska i så fall ha minst 11 000 undervisningstimmar per år.

§ 8 Kvällsundervisning

Om en lärare åläggs att hålla minst hälften av sina undervisningstimmar efter klockan 16.00, betalas minst en ersättning som framgår av lönebilagan.

Tillämpningsanvisning

Kvällstillägget för en lärare med full arbetstid betalas enligt lönebilagan.

För en deltidsanställd lärare är tillägget lägre i proportion till full arbetstid. Tillägget beaktas vid beräkningen av semesterpenning.

§ 9 Arbetstid för planeringsansvarig lärare

- mom. 1 För en planeringsansvarig lärare, vars uppgifter omfattar planering och koordinering av studieprogram/kurser samt ledning och uppföljning av projekt (ekonomiskt e.d. ansvar) fastställs den årliga bundna arbetstiden till 1 224 timmar. Arbetstiden delas enligt arbetsgivarens beslut in i undervisning och andra uppgifter som regleras av arbetsgivaren, så att undervisningstimmarerna kan uppgå till högst det antal som anges i § 6 mom. 1.

Tillämpningsanvisning

Förberedelse av egna lektioner och efterarbete sker utanför undervisningstiden och den övriga arbetstiden (dvs. 1 224 timmar) som arbetsgivaren bestämmer om.

- mom. 2 Arbetsgivaren och en lärare som har arbetstid enligt § 6 kan komma överens om övergång till arbetstid enligt mom. 1 i denna paragraf, så att övergången sker den 1 augusti.
- mom. 3 Med förtroendemannen kan man komma överens om en annan fördelning av arbetstiden än vad som bestäms i mom.1.

§ 10 Avvikelse från antalet undervisningstimmar för planeringsansvariga lärare

Arbetsgivaren samt läraren och/eller lärarens förtroendeman kan tillsammans avtala tills vidare eller för viss tid om att procenttalen för det årsbundna tillägget enligt § 4 är de samma för den planeringsansvariga läraren som för lärare i huvudsyssla och/eller att maximiantalet undervisningstimmar enligt § 9 mom. 1 inte tillämpas.

III TIMLÄRARE

§ 11 Anställningens början

I fråga om anställningens början iakttas AKTA kap. I § 6.

§ 12 Uppgifter

mom. 1 En timplärare anställs för att ge den undervisning som anges i arbetsavtalet. I timplärarens skyldigheter ingår att förbereda undervisningstimmarna, hålla undervisningstimmarna, utföra övrigt arbete i direkt anslutning till undervisningstimmarna samt delta i arbetsavtalsenliga lärarmöten.

Tillämpningsanvisning

En undervisningstimme är 45 minuter.

mom. 2 En timplärare är vid behov tillfälligt skyldig att också utföra andra sådana uppgifter som fastställts i medborgarinstitutets verksamhets och undervisningsplan och som är fast anknutna till institutets verksamhet inom lärarens eget område och som kan anses lämpliga med tanke på lärarens utbildning och arbetserfarenhet. Arvodet för uppgifterna ovan bestäms enligt § 13.

Tillämpningsanvisning

En ovan avsedd timme som inte är en undervisningstimme är 60 minuter.

Mom. 3 En timplärare som anställs för minst ett arbetsår och som undervisar mindre än 10 timmar i veckan kan åläggas annat arbete i enlighet med mom. 2, och då betalas ersättning för den tid som överstiger 10 timmar.

Mom.4 En timplärare som anställs för minst ett arbetsår och som undervisar minst 10 timmar i veckan kan åläggas annat arbete i enlighet med mom. 2, och då betalas ersättning för den tid som överstiger 4 timmar.

§ 13 Timarvoden

mom. 1 Till en timplärare (4 06 07 03 3) betalas för varje undervisningstimme läraren hållit ett timarvode enligt lönebilagan.

mom. 2 Till en timplärare som har behörighet som lärare i huvudsyssla vid folkhögskolor och medborgarinstitut samt till en timplärare som har slutfört 35 studieveckors eller 60 studiepoängs pedagogikstudier för lärare

betalas ett timarvode som är 10 % högre än vad som annars betalas timpläraren. Om timpläraren slutfört endast grundstudierna i vuxenpedagogik är timarvodet 5 % högre.

Tillämpningsanvisning

På timplärare tillämpas i fråga om handledning av distansundervisning § 6 mom. 7.

mom. 3 I fråga om föreläsningens arvoden ingås särskilda lokala avtal.

§ 14 Årsförhöjning

mom.1 Till en timplärare som i genomsnitt undervisar minst 16 timmar per vecka och i tre år har undervisat i genomsnitt minst 16 timmar per vecka vid sitt eget eller något annat medborgarinstitut, betalas timarvodet förhöjt med 6 %.

Tillämpningsanvisning

Vid beräkningen av undervisningstimmarna beaktas timmar vid endast ett medborgarinstitut. Betalningen av årsförhöjningen förutsätter också att läraren undervisar vid medborgarinstitutet i genomsnitt minst 16 veckotimmar. Som divisor används antalet arbetsveckor.

mom. 2 På ansökan om årsförhöjning och på den tid efter vilken årsförhöjningen förfaller tillämpas Del A § 17.

§ 15 Semesterersättning

mom. 1 En timplärares rätt till (semester, semesterlön och) semesterersättning följer semesterlagen (FFS 162/2005). Semesterersättning betalas vid utgången av institutets arbetsperiod eller när anställningen upphör. Timpläraren ska ges en specifikation över semesterersättningen som innehåller en utredning över ersättningsgrunden.

mom. 2 Om timpläraren för samma tid får semester, semesterersättning eller semesterpenning på basis av ett annat anställningsförhållande hos samma arbetsgivare, har läraren inte rätt till den semesterersättning som avses i denna paragraf.

Tillämpningsanvisning

Semesterersättningen är 9 % av de löner som betalats under hela anställningsförhållandet (11,5 % om anställningen har fortgått utan avbrott minst ett år före kvalifikationsårets utgång).

Arbetsgivaren är skyldig att ge den anställde en specifikation över semesterersättningen.

§ 16 Semesterpenning

En timplärare intjänar semesterpenning för sådana kalendermånader då timpläraren har minst 14 arbetade dagar, om läraren omfattas av regeln om intjäning med 14 arbetade dagar, eller 35 arbetstimmar, om läraren omfattas av regeln om intjäning med 35 arbetstimmar (full kvalifikationsmånad). Semesterpenningen räknas ut enligt följande:

$$\frac{50 \% \text{ Semesterersättning för året} \quad \times \quad \text{Månader med 14 arbetsdagar eller 35 undervisningstimmar}}{\text{Antalet anställningsmånader}}$$

Antalet anställningsmånader

Tillämpningsanvisning (gäller från 1.3.2017–30.9.2019)

Semesterpenningen beräknas och betalas genom att man använder procenttalet trettiofem (35) istället för femtio (50).

§ 17 Sjuklön och lön för moderskapsledighet

- mom. 1 Till en timplärare som i genomsnitt undervisar minst 14 timmar per vecka betalas sjuklön och lön för moderskapsledighet enligt AKTA kap. V § 2 och 8.

Tillämpningsanvisning

Vid beräkningen av karenstider betraktas timplärarens anställning som sammanhängande, om läraren har varit anställd i sitt eget institut fram till utgången av föregående ordinarie arbetsperiod och då undervisat i genomsnitt 14 timmar per vecka.

- mom. 2 Rätten för andra timplärare än de i mom. 1 avsedda timplärarna att få moderskapsledighet och avlönad sjukledighet bestäms i enlighet med arbetsavtalslagen.

§ 18 Tillfällig vårdledighet

En timplärare som undervisar i genomsnitt minst 14 timmar per vecka har i enlighet med AKTA kap. V § 10 rätt till avlönad arbetsledighet (tillfällig vårdledighet) för att ordna vård för eller sköta sitt barn då barnet insjuknat plötsligt.

§ 19 Ersättningar för resekostnader

En timplärares rätt att få resekostnadsersättningar följer respektive bestämmelser i AKTA, dock med följande undantag:

- 1 Till en timplärare som är bosatt i någon annan kommun än den där institutet är belägen betalas resekostnadsersättning för timplärares resa från bostaden som ligger utanför kommunen eller från lärarens verksamhetsställe utanför kommunen till institutets arbetsställe till den del resans längd överstiger sex kilometer. På samma grunder ersätts återresan och betalas dagtraktamente.
- 2 Till en timplärare som är bosatt i samma kommun betalas resekostnadsersättning från timplärares bostad eller verksamhetsställe till institutets arbetsställe, dock högst till den del resan överstiger sex kilometer. På samma grunder ersätts återresan.

§ 20 Lönebetalning

Perioden och tidpunkten för lönebetalningen följer AKTA kap. II § 18.

IV SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

§ 21 Övergångsbestämmelse för lärare som 1.1.2006 övergått till lön
angiven i euro

- mom. 1 Om läraren 31.12.2005 hade en totalinkomst som var större än den nya totalinkomsten fr.o.m. 1.1.2006 för samma uppgift och beräknad på samma antal veckotimmar, har skillnaden blivit ett individuellt lönetillägg.
- mom. 2 Det individuella lönetillägget slopas allteftersom det sker förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen eller om personen övergår till annan befattning/tjänst.

Tillämpningsanvisning

Också tidigare tillkomna individuella lönetillägg slopas på samma sätt. Som förändringar i den uppgiftsrelaterade lönen räknas inte allmänna förhöjningar eller individuella tillägg.

DEL D

BILAGA II SKOLLEDARAVTALET (ÅL)

I LOKALT TJÄNSTEKOLLEKTIVAVTAL OM ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR SKOLLEDARE

§ 1 Tillämpning

Detta lokala tjänstekollektivavtal tillämpas på anställningsvillkor för föreståndare och rektorer vid kommunens/kommunalförbundets lågstadier och skolor med låg- och högstadium. Enligt den kommunala myndighetens beslut kan avtalet tillämpas på enbart någon eller några skolor i kommunen.

§ 2 Avvikelser från UKTA

De bestämmelserna i det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningspersonal som gäller för rektorer i grundskolan tillämpas även på föreståndare med de undantag som nämns i § 3. Avvikelserna i § 3 gäller även för rektorer på lågstadium. Arbetstiden för både rektorer och föreståndare följer UKTA Del B.

Grundskolans allmänna del kapitel III §9 och ifråga om semestern följs bestämmelser för rektorer.

Anställningsvillkoren för rektorer vid högstadium bibehålls sådana de är enligt gällande kommunala tjänste- och arbetskollektivavtal för undervisningspersonal.

§ 3 Lön och undervisningsskyldighet för föreståndare och rektorer.

mom.1 Löneskalor

Rektorer och föreståndare inplaceras i löneskalor enligt följande:

Rektor och föreståndare för lågstadieskola.

Antal lönegrundsgrupper

Antal lönegrundsgrupper
1
2–4
5–7
8–11
12–

Lönesättning framgår av lönebilagan

Rektor för högstadieskola och rektor och föreståndare för låg- och högstadieskola

Antal lönegrundsgrupper
–6
7–14
15–19
20

Lönesättningen framgår av lönebilagan

I fråga om användning av löneskalor hänvisas till Del A Allmän del kapitel II § 6 mom.3 i UKTA samt tillhörande tillämpningsanvisning.

Tillämpningsanvisning (gäller 1.8.2018–31.7.2020)

I lönen för rektor eller föreståndare kan en högre lönepunkt tillämpas än enligt antalet lönegrundsgrupper om det är motiverat på grund av att rektorn eller föreståndaren förutom undervisningspersonal har ett stort antal andra underställda eller på grund av det administrativa arbetets belastning.

mom. 2 Undervisningstimmar

a) Undervisningstimmar per vecka för rektorer och föreståndare på lågstadiet är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1	16–19
2–4	13–16
5–7	10–13
8–10	7–10
11–	4–7

b) Undervisningstimmar per vecka för föreståndare på låg- och högskoleskola är följande:

Antal lönegrundsgrupper i skolan	Undervisningstimmar per vecka
1–2	14–17
3–4	11–14
5–6	8–11
7–	5–8

Tillämpningsanvisning (gäller 1.8.2018–31.7.2020)

En rektor eller föreståndare kan åläggas två timmar färre undervisningstimmar än vad antalet lönegrundsgrupper anger om det finns en stor mängd administrativt arbete i skolan. Rektorns eller föreståndarens administrativa arbete påverkas till exempel av mängden annan personal utöver undervisningspersonalen. Rektorns eller föreståndarens undervisningstimmar behöver inte bindas till arbetsschemat

§ 4 Kompetensavdrag

För föreståndare som saknar den behörighet som anges i behörighetsvillkoren för lärartjänster tillämpas kompetensavdrag enligt Del A Allmän del kapitel II § 8 mom.1 i UKTA

§ 5 Outtagen semester vid övergång till detta avtal

Vid övergång till detta avtal från och med början av ett läsår anses skolledaren ha outtagen semester enligt följande:

- 13 dagar om han/hon i slutet av det semesterkvalifikationsår som föregår läsårets början har varit i oavbruten anställning i 15 år enligt reglerna i UKTA Allmän del Kapitel IV § 29–31

- 10 dagar om anställningen enligt ovannämnda regler har varat minst i 1 år.
- 5 dagar om anställningen har varat mindre än 1 år.

§ 6 Avlöningsbestämmelser

Då avlöningsbestämmelser för rektorer tillämpas på skolföreståndare garanteras att en lärartjänsteinnehavare inte betalas mindre lön då man jämför slutsumman av tjänsteinnehavarens uppgiftsrelaterade lön och årsbundna delar av det individuella tillägget.

§ 7 Avtalet

Detta lokala tjänstekollektivavtal ersätter det tidigare avtalet och gäller tillsvidare såvida inte huvudavtalsparterna kommer överens om ett central avtal som ersätter detta lokala avtal eller någondera parten säger upp avtalet med stöd av 13 § i det kommunala huvudavtalet. Lönerna för skolledare som följer detta avtal skall justeras så att det överensstämmer med de nya skalorna.

ort och datum

Kommunen/kommunalförbundet:

Fackorganisationen:

DEL E

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER ANGÅENDE TJÄNSTLEDIGHETER

TJÄNSTLEDIGHET UTAN LÖN VID KORTARE LEDIGHETER (ÅL)

§ 1 Tjänstledighet utan lön i samband med lördag och söndag

Tjänstledighet utan lön för lärare beviljas i regel hela kalendermånader och hela kalenderveckor. Vid kortare tjänstledigheter i samband med lördag och söndag görs löneavdrag enligt följande:

Tjänstlediga arbetsdagar	Antal kalenderdagar för löneavdrag
Fredag – Måndag	3 dagar
Torsdag – Måndag	4 dagar
Fredag – Tisdag	4 dagar
Onsdag – Måndag	5 dagar
Torsdag – Tisdag	5 dagar
Fredag – Onsdag	5 dagar
Måndag – Måndag	8 dagar

För helvecka även om tjänstledigheten sträcker sig från till exempel tisdag till måndag görs löneavdrag på sju dagar.

UKTA 2018-2019

Lönebilaga

DEL B Gemensamma bestämmelser för undervisningspersonal inom allmänbildande utbildning
REKTORER OCH ELEVHANDLEDARE

Kod	Antal löne- grunds- grupper	2018-05-01	2019-04-01	
Rektor för en skola med lågstadium Lönesättningspunkt 4 03 01 001			0,99 %	
4 03 01 10ÅL	8 - 11	3 829,32-4 084,71	3 867,23-4 125,15	
4 03 01 10 1	12 - 23	3 960,20-4 239,45	3 999,41-4 281,42	
4 03 01 20 1	24 - 30	4 084,71-4 402,82	4 125,15-4 446,41	
4 03 01 30 1	31-37	4 223,37-4 586,28	4 265,18-4 631,68	
4 03 01 40 1	38 -	4 402,88-	4 446,47-	
Rektor för en skola med högstadium eller låg- och högstadium Lönesättningspunkt 4 03 01 002				
4 03 01 10 2	-6	4 084,74-4 402,82	4 125,18-4 446,41	
4 03 01 20 2	7-14	4 402,82-4 773,54	4 446,41-4 820,80	
4 03 01 30 2	15-19	4 586,28-4 964,21	4 631,68-5 013,36	
4 03 01 40 2	20-24	4 773,54-	4 820,80-	
4 03 01 50 2	25-	4 976,43-	5 025,70-	
Rektor för en specialskola Lönesättningspunkt 4 0 3 01 003				
4 03 01 10 3	6-11	4 084,71-4 402,82	4 125,15-4 446,41	
4 03 01 20 3	12-20	4 239,45-4 586,28	4 281,42-4 631,68	
4 03 01 30 3	21-25	4 586,28-4 964,21	4 631,68-5 013,36	
4 03 01 40 3	26-	4 773,54-5 184,81	4 820,80-5 236,14	
Elevhandedare i grundskola (Del B Grundskolans allmänna del § 6) Lönesättningspunkt 4 03 04 066		2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
		3 202,44	1,00%	0,99%
			3 234,46	3 266,49
Elevhandedare i grundskola, ej behörig (Del B Grundskolans allmänna del § 6 mom. 2) Lönesättningspunkt 4 03 04 067		2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
			1,00%	0,99%
ERSÄTTNINGAR/ARVODEN				
DEL A Allmän del kapitel II § 25 "Arvode för förhör av privatelev"		Arvoden 2018-05-01	Arvoden 2019-04-01	
		36,46 €/gång	36,82 €/gång	

DEL B Gemensamma bestämmelser för undervisningspersonal inom allmänbildande utbildning
REKTORER OCH ELEVHANDLEDARE

	Antal löne- grunds- grupper	2018-05-01		2019-04-01	
		Lågstadium €/mån	Högstadium eller special- skola €/mån	Lågstadium €/mån	Högstadium eller special- skola €/mån
Del B Grundskolans allmänna del / kapitel III § 19 mom.2 "Tilläggsuppgif- ter i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner"	6 - 8	0,00	229,63	0,00	231,90
	9 - 16	229,63	459,25	231,90	463,80
	17 - 21	344,45	574,06	347,86	579,74
	22 - 25	344,45	803,70	347,86	811,66
	26 - 29	459,25	1 033,34	463,80	1 043,57
	30 - 33	574,06	1 148,12	579,74	1 159,49
	34 -	688,88	1 262,96	695,70	1 275,46
ERSÄTTNINGAR/ARVODEN Del B Grundskolans allmänna del / kapitel III § 19 mom. 4 "Tilläggsuppgif- ter i enskilda skolor / läroanstalter och kommuner"		Arvoden 2018-05-01 97,16 €/månad		Arvoden 2019-04-01 98,12 €/månad	
Del B Bilaga I grundskolan/kapitel III § 22 mom. 2 "Lärrarhandledning"		20,91 €/månad		21,12 €/månad	
Ersättningar och arvoden från 1.5.2018 Konst- och färdighetsämnen (§ 23)					
	1 - 2	97,25-194,53		98,21-196,46	
	3 - 8	194,52-389,02		196,45-392,87	
	9 -	291,77-583,55		294,66-589,33	

DEL B Grundskolan

GRUNDLÖN

LEKTORER, ÄMNES-, SPECIALKLASS-, SPECIAL- OCH KLASSLÄRARE

Lönesätt- ningspunkt	Benämning	2018-05-01	2018-12-01 1,00%	2019-04-01 0,99%
	§2 Grundlön för lektorer (ämneslärare)			
4 03 04 005	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor	3 042,72	3 073,15	3 103,57
4 03 04 007	Annan än ovannämnd behörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisningen eller specialundervisningen	2 846,78	2 875,25	2 903,71
4 03 04 008	Högre högskoleexamen	2 516,25	2 541,41	2 566,57
4 03 04 009	Högskoleexamen	2 415,78	2 439,94	2 464,09
4 03 04 010	Annan än ovannämnd	2 292,64	2 315,57	2 338,49
	§3 Grundlön för lärare som ger specialundervisning (specialklasslärare och speciallärare)	2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
4 03 04 012	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning	3 141,82	3 173,24	3 204,65
4 03 04 014	Lägre högskoleexamen och lärarbehörighet för specialundervisning	2 996,44	3 026,40	3 056,37
4 03 04 013	Lärarbehörighet för specialundervisning	2 905,91	2 934,97	2 964,03
4 03 04 015	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 864,82	2 893,47	2 922,11
4 03 04 016	Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (EHA 2) eller lärarbehörighet grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 751,42	2 778,93	2 806,45
4 03 04 017	Annan än ovannämnd	2 426,58	2 450,85	2 475,11
	§4 Grundlön för klasslärare (klassundervisning)	2018-05-01	2018-12-01 1,00%	2019-04-01 0,99%
4 03 04 028	Klasslärarbehörighet, högre högskoleexamen och ämneslärarbehörighet i något gemensamt ämne i kommunens grundskola	3 042,97	3 073,40	3 103,83
4 03 04 030	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 931,66	2 960,98	2 990,29
4 03 04 031	Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 795,74	2 823,70	2 851,65
4 03 04 098	Högskoleexamen/barntädgårdslärarexamen	2 296,96	2 319,93	2 342,90
4 03 04 033	Annan än ovannämnd	2 198,60	2 220,59	2 242,57

DEL B Grundskolan

GRUNDLÖN

TIMLÄRARE/UNDERVISNING I HÖGSTADIUM, SPECIALUNDERVISNING
TIMLÄRARE, TIMLÄRARE I LÅGSTADIUM

Lönesätt- ningspunkt	Benämning	2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
	§ 27 Lön, samplanering och undervisningsskyldighet för timlärare			
4 03 07 038	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning eller tidigare behörighet som äldre lektor	3 042,72	3 073,15	3 103,57
4 03 07 040	Annan än ovannämnd behörighet för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen, klassundervisningen eller specialundervisningen	2 846,77	2 875,24	2 903,70
4 03 07 041	Högre högskoleexamen	2 516,25	2 541,41	2 566,57
4 03 07 042	Högskoleexamen	2 415,78	2 439,94	2 464,09
4 03 07 043	Annan än ovannämnd	2 292,63	2 315,56	2 338,48
		2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
	§ 27 Specialundervisning timlärare		1,00%	0,99%
4 03 07 044	Högre högskoleexamen och speciallärarbehörighet	3 141,81	3 173,23	3 204,64
4 03 07 046	Lägre högskoleexamen och speciallärarbehörighet	2 996,44	3 026,40	3 056,37
4 03 07 045	Speciallärarbehörighet	2 905,91	2 934,97	2 964,03
4 03 07 047	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 864,81	2 893,46	2 922,10
4 03 07 048	Speciallärarbehörighet för undervisning av mycket gravt utvecklingsstörda (EHA 2) eller lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 751,42	2 778,93	2 806,45
4 03 07 049	Annan än ovannämnd	2 426,58	2 450,85	2 475,11
		2018-05-01	2018-12-01	2019-04-01
	§ 27 Timlärare/undervisning i lågstadium			
4 03 07 054	Behörighet som klasslärare, högre högskoleexamen och ämnesslärarbehörighet i matematik, modersmålet och det andra inhemska språket eller främmande språk	3 042,97	3 073,40	3 103,83
4 03 07 056	Högre högskoleexamen och lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 931,66	2 960,98	2 990,29
4 03 07 057	Lärarbehörighet för grundläggande utbildning/gymnasieundervisning	2 795,74	2 823,70	2 851,65
4 03 07 099	Högskoleexamen/barnträdgårdslärarexamen	2 296,96	2 319,93	2 342,90
4 03 07 059	Annan än ovannämnd	2 198,60	2 220,59	2 242,57

DEL D LOKALT TJÄNSTEKOLLEKTIVAVTAL OM ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR SKOLLEDARE I
GRUNDSKOLOR

	Antal löne- grunds- grupper	2018-05-01	2019-04-01 0,99%
§ 3 Rektor och föreståndare för lägstadieskola	- 1	3 542,98-3 724,46	3 578,06-3 761,33
	2 - 4	3 629,28-3 829,14	3 665,21-3 867,05
	5 - 7	3 724,46-3 959,99	3 761,33-3 999,19
	8 - 11	3 829,32-4 084,71	3 867,23-4 125,15
	12 -	3 960,20-4 239,45	3 999,41-4 281,42
§ 3 Rektor för högstadieskola och rektor och föreståndare för låg- och högstadieskola		2018-05-01	2019-04-01 0,99%
	- 6	4 084,74-4 402,82	4 125,18-4 446,41
	7 - 14	4 402,82-4 773,54	4 446,41-4 820,80
	15 - 19	4 586,09-4 963,99	4 631,49-5 013,13
	20 -	4 773,54-*	4 820,80-

*) Löneintervallen med 20 eller fler lönegrundsgrupper har enbart minimilön.

DEL C MEDBORGARINSTITUTET

GRUNDLÖN

Uppgiftsrelaterade löner och grundlöner

Lönesättningspunkt	Benämning	2018-05-01	2018-12-01 1,00%	2019-04-01 0,99%
	§ 1 Uppgiftsrelaterad lön för rektorerna och biträdande rektorerna			
4 07 01 001	Lönen för en rektor bestäms lokalt inom följande löneskala	3 901,67-4 581,34	3 901,67-4 581,34	3 940,30-4 626,70
4 07 02 002	Lönen för en biträdande rektor bestäms lokalt inom följande löneskala	3 331,94-4 080,33	3 331,94-4 080,33	3 364,93-4 120,73
	§ 2 Grundlön för lärare			
4 07 04 006	Högre högskoleexamen	2 767,42	2 795,09	2 822,77
4 07 04 007	Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut	2 507,53	2 532,61	2 557,68
	§ 9 Lön för planeringsansvarig lärare			
4 07 04 008	Högre högskoleexamen	3 044,89-3 360,06	3 075,34-3 393,66	3 105,78-3 427,26
4 07 04 009	Annan lämplig examen eller dispens för lärartjänst vid medborgarinstitut	2 770,68-2 999,66	2 798,39-3 029,66	2 826,09-3 059,65
	§ 13 Timarvoden			
4 30 07 033	Kvällsundervisning (§ 8)	27,56-31,38 66,33	27,56-31,38 66,33	27,83-31,69 66,99



BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

Grundskolelag (1995:18) för landskapet Åland

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Uppbyggnad

Grundskolan är en nioårig skola som omfattar ett lågstadium med sex årskurser och ett högstadium med tre årskurser.

Grundskolan kan omfatta specialklasser som kan sammanföras till en specialskola.

2 §. Målsättning

Grundskolan skall ge en allmänbildande grundutbildning.

Den skall i sin undervisning och övriga verksamhet ge alla elever möjlighet att inhämta och utveckla sådana kunskaper och färdigheter som behövs för en harmonisk och allsidig personlighetsutveckling. I samarbete med hemmen skall grundskolan stöda elevernas utveckling till kreativa och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar, som har ett sunt självförtroende.

Undervisningen skall ge eleverna insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen och kulturen. Verksamheten skall främja demokratiska värderingar, internationell förståelse, jämställdhet mellan könen och fredsvilja. Den skall utformas i enlighet med principerna om människors lika värde. Verksamheten i grundskolan skall bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och hänsyn till miljön.

3 §. Huvudmannaskap och allmän ledning

Kommunen är huvudman för grundskolan.

Kommunen skall ordna grundskoleundervisning för de läropliktiga barn som bor i kommunen. Denna uppgift kan kommunen sköta i samarbete med andra kommuner eller genom att utnyttja andra skolor än de kommunala.

Landskapsregeringen handhar den allmänna tillsynen och utvecklingen av grundskolan samt övervakar verkställigheten av denna lag.

4 §. Skoldistrikt

Kommunen skall vid behov delas upp i olika skoldistrikt så att det i varje distrikt finns endast en skola. Ett skoldistrikt kan vara gemensamt för två eller flera kommuner.

5 §. Gemensamma skolor

Två eller flera kommuner kan ha en gemensam grundskola. En gemensam skola förvaltas av den kommun skolan är belägen i eller av ett kommunalförbund.

Landskapsregeringen kan av särskilda skäl ålägga två eller flera kommuner att samarbeta för att upprätthålla en gemensam grundskola.

2 kap. Förvaltning

6 §. Kommunallagen

Om förvaltningen av grundskolan gäller vad som bestäms i eller med stöd av [kommunallagen (1980:5) för landskapet Åland], om undantag inte görs i denna lag eller den förordning som givits med stöd av den. Se E 1, Kommunallag (1997:73) för landskapet Åland.

7 §. Kommunstyrelses och nämnds uppgift (2007/106)

Förvaltningen och övervakningen av verksamheten i grundskolan liksom de särskilda uppgifter som ankommer på skolnämnden enligt denna lag handhas av en skolnämnd, en annan nämnd eller kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. (2007/106)

Om en grundskola förvaltas av ett kommunalförbund skall förbundets styrelse fungera som skolnämnd och iaktta vad som bestäms om skolnämnder.

Förbundets styrelse kan förvalta och övervaka medlemskommunernas skolväsen helt eller delvis. Då en gemensam skola förvaltas av en kommun kan representanter för övriga samarbetande kommuner delta i kommunens skolnämnds sammanträden.

Representanterna har yttranderätt men inte rösträtt vid sammanträdena.

8 §. Skoldirektör

I kommunen kan finnas en skoldirektör med uppgift att biträda skolnämnden. Skoldirektörens uppgifter kan även handhas av annan tjänsteman i ledande ställning i kommunen.

Tjänsten som skoldirektör kan vara gemensam för flera kommuner eller för ett kommunalförbund och en eller flera kommuner.

9 §. Skolstadga

Kommunfullmäktige skall anta en skolstadga för grundskolan. Skolstadgan skall innehålla de allmänna grunderna för grundskolans verksamhet.

10 §. Delegering

I skolstadgan kan bestämmas att en uppgift som, enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ankommer på skolnämnden eller en viss tjänsteman skall handhas av en annan kommunal nämnd eller tjänsteman.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller dock inte

- 1) godkännande av arbetsplan,
- 2) avstängning av en elev,
- 3) intagning eller överflyttning av en elev till specialundervisning utan vårdnadshavarens samtycke,
- 4) uppsägning av eller disciplinära åtgärder mot en tjänsteman eller timplärare eller
- 5) besättande av en ordinarie rektors- eller lärartjänst.

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

11 §. *Rektor eller föreståndare*

Varje grundskola skall ledas av en rektor eller föreståndare.

Vid en grundskola kan finnas en vice rektor.

Rektorn eller föreståndaren skall leda och utveckla undervisningen och den övriga verksamheten i grundskolan.

12 §. *Lärarkollegium*

En grundskolas lärarkollegium består av skolans rektor eller föreståndare, lärare och timlärare.

Lärarkollegiet skall planera, främja och utveckla skolarbetet och verka för en god arbetsmiljö.

13 §. *Elevråd*

På grundskolans högstadium skall finnas ett elevråd vars uppgift är att planera elevernas gemensamma aktiviteter och främja skolarbetet. I frågor som i hög grad berör eleverna bör skolnämnden om möjligt inhämta elevrådets yttrande.

3 kap. Arbetstid och undervisning

14 §. *Läsår*

Grundskolans läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli.

15 §. (2007/112) *Elevernas skolarbete*

Elevernas skolarbete skall omfatta minst 188 arbetsdagar per läsår. Av särskilda skäl kan landskapsregeringen besluta att antalet arbetsdagar skall vara färre än 188. Om självständighetsdagen, trettondagen eller första maj infaller på annan vardag än lördag skall dessa dagar frånräknas arbetsdagarna.

Elevernas skolarbete börjar i augusti och slutar senast den 8 juni. Dag för skolarbetets början och slut liksom elevernas lovdagar fastställs av landskapsregeringen.

Elevernas vårdnadshavare skall i god tid underrättas om de tidpunkter som avses i 2 mom.

16 §. *Undervisningen i grundskolan*

Undervisningen i grundskolan bedrivs i form av allmänundervisning, specialundervisning, stödundervisning, elevhandledning och verksamhet utanför skolan. Undervisningen är offentlig.

17 §. *Undervisningsspråk*

Undervisningsspråket i grundskolan är svenska.

Vid språkundervisning kan respektive språk användas som undervisningsspråk. Vid tillfällig undervisning kring visst tema kan undervisningsspråk som anknyter till temat användas.

Vid viss inriktning av undervisningen får med landskapsregeringens medgivande även något annat språk än elevens modersmål användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med målen för grundskolan.

Elever med annat modersmål än svenska skall om möjligt erhålla tillfällig stödundervisning på sitt

modersmål.

För hörselskadade elever kan teckenspråk användas i undervisningen.

18 §. *Läroämnen*

I grundskolan ges undervisning i läroämnen och ämneshelheter som dels är gemensamma för alla elever, dels valfria för den enskilda eleven. Läroämnen, ämneshelheterna och undervisningen skall vara förenliga med målen för grundskolan.

De gemensamma läroämnena och ämneshelheterna är svenska, engelska, matematik, naturkunskap, samhällskunskap samt konst- och färdighetsämnena. De valfria läroämnena skall omfatta åtminstone ett av ämnena finska, tyska eller franska.

Undervisning i religionskunskap ska ges enligt den religion i det religionssamfund till vilket majoriteten av eleverna i landskapet hör. De elever som hör till nämnda religionsamfund deltar i undervisningen i sin egen religion. Om en elev tillhör ett annat religionsamfund än det som majoriteten av eleverna tillhör och vårdnadshavaren inte ordnar annan undervisning för eleven eller om eleven inte tillhör något religionsamfund ska eleven ges undervisning i livsåskådningskunskap. Elevens vårdnadshavare kan dock välja att eleven i stället för undervisning i livsåskådningskunskap ska undervisas i den religionskunskap som skolan ordnar även om eleven inte tillhör det religionsamfund vars religion undervisningen ges enligt. Om en elev tillhör flera än ett religionsamfund beslutar elevens vårdnadshavare om eleven ska undervisas enligt den religionskunskap eller livsåskådningskunskap som skolan ordnar eller enligt den undervisning som vårdnadshavaren enligt detta moments tredje mening har rätt att ordna. (2010/48)

Inom specialundervisningen kan skolnämnden medge undantag från bestämmelserna i 1-3 mom. Eleven beslutar tillsammans med vårdnadshavaren om vilka valfria ämnen eleven skall delta i. Efter att ha hört vårdnadshavaren och eleven kan skolan göra de ändringar i valen som ett ändamålsenligt ordnande av undervisningen kräver. (2007/112)

19 §. *Läroplan*

Landskapsregeringen skall göra upp en läroplan för grundskolan.

I läroplanen skall målsättning och innehåll fastställas för undervisningen och den övriga verksamheten i grundskolan.

20 §. *Arbetsplan*

Varje skola skall varje läsår göra upp en arbetsplan som baserar sig på läroplanen.

Arbetsplanen skall godkännas av skolnämnden och tillställas landskapsregeringen för kännedom.

I arbetsplanen skall finnas närmare bestämmelser om skolans verksamhet under läsåret.

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

4 kap. Läroplikt och rätt till skolgång

21 §. *Läroplikt*

Varje barn med hemort i landskapet är läropliktigt. Läroplikten innebär en skyldighet för barnet att genomgå grundskolan eller inhämta motsvarande undervisning i en annan skola eller i sitt hem. Läroplikten inträder det år barnet fyller sju år. Ett barn som på grund av handikapp inte kan få undervisning i den nioåriga grundskolan blir läropliktigt det år då det fyller sex år. Skolnämnden kan av särskilda skäl ge ett barn rätt att inleda sin skolgång ett år senare än det år då läroplikten inträder. Läroplikten upphör då eleven uppfyllt sin skyldighet enligt 2 mom., men senast efter tio år och för ett handikappat barn som avses i 3 mom. efter elva år. (2006/43)

22 §. *Rätt till skolgång*

Varje läropliktigt barn skall erbjudas möjlighet att uppfylla sin läroplikt i grundskolan eller i en motsvarande skola för syn- och hörselskadade barn. Rätten till skolgång inträder då barnet blir läropliktigt. Skolnämnden kan på ansökan av vårdnadshavaren bevilja ett barn rätt att inleda sin skolgång det år barnet fyller sex år. Rätten till skolgång fortgår tills eleven har genomgått grundskolan, men längst till den 31 juli det år eleven fyller 18 år.

23 §. *Prövning av och intyg över fullgjord läroplikt*

Om en elev fullgör sin läroplikt hemma skall elevens framsteg prövas av skolnämnden i slutet av varje termin.

Om rätt för folkhögskola och medborgarinstitut att utge betyg över genomgång av grundskolans lärokurser eller en del av dem bestäms i förordning.

24 §. *Ort för skolgången*

En elev har rätt att gå i den grundskola till vars distrikt eleven hör.

Utan hinder av 1 mom. kan skolnämnden

- 1) på ansökan av vårdnadshavaren bevilja en elev rätt att gå i skola i ett annat skoldistrikt i hemkommunen eller i en annan kommun,
- 2) av särskild orsak bestämma att en elev temporärt under ett eller flera läsår skall gå i någon annan av kommunens grundskolor än i den till vars distrikt eleven hör,
- 3) bestämma att en viss del av undervisningen i en skola ordnas i en skola i ett annat skoldistrikt i hemkommunen eller i en annan kommun samt
- 4) bestämma att en elev skall gå i en skola i en annan kommun.

25 §. *Elevernas skyldigheter vid skolgången*

Eleverna skall utföra sina uppgifter samvetsgrant, uppträda hänsynsfullt, följa skolans ordningsregler samt hantera skolans egendom med respekt.

Om en elev inte iakttar vad som bestäms i 1 mom. kan skolan vidta disciplinära åtgärder.

26 §. *Ledighet från skolgången*

Om elevs ledighet från skolgången bestäms i skolstadgan.

27 §. *Avstängning från skolgången*

En elev som uppenbart stör undervisningen och som inte låter rätta sig av de disciplinära åtgärder som avses i 25 § 2 mom. kan av skolnämnden avstängas från skolgången under högst tre månader. En elev som uppträder uppenbart hotfullt och som inte omedelbart låter rätta sig av en varning från rektor eller föreståndare kan av denne, efter samråd med lärarkollegiet, avstängas från skolgången under högst en vecka.

För en elev som avstängts med stöd av denna paragraf skall kommunen vidta lämpliga åtgärder som är ägnade att stöda eleven och ge eleven möjlighet att uppfylla sin läroplikt.

5 kap. *Studiesociala förmåner*

28 §. *Avgifter för skolgången*

Verksamheten i grundskolan är avgiftsfri för eleverna. Eleverna skall utan kostnad ha tillgång till läromedel, skoltillbehör och arbetsmaterial som behövs för en tidsenlig undervisning.

29 §. *Skolmåltider*

Eleverna skall under varje arbetsdag erhålla en skolmåltid som är näringsmässigt väl sammansatt och tillräcklig.

Skolmåltiden är avgiftsfri för eleverna.

30 §. *Skolskjuts*

Skolnämnden skall ordna skolskjuts eller ledsagning för

- 1) elever i årskurserna ett till tre för vilka skolvägen är mer än tre kilometer och elever i årskurserna fyra till nio för vilka skolvägen är mer än fem kilometer och
- 2) elever vars skolväg är alltför ansträngande eller farlig med beaktande av elevens ålder eller andra omständigheter.

Skolskjutsen eller ledsagningen är avgiftsfri för eleverna.

Då en elev tas in i en skola på sätt som avses i 24 § 2 mom. 1 punkten är kommunen inte skyldig att ordna eller bekosta skolskjuts eller ledsagning för eleven.

Om skolskjuts inte kan ordnas på ett ändamålsenligt sätt skall skolnämnden, efter att ha hört vårdnadshavaren, ordna fri inkvartering för eleven.

31 §. *Vård vid olycksfall*

En elev som råkat ut för olycksfall i skolverksamheten eller under skolvägen har rätt till avgiftsfri vård. Om skolhälsovård bestäms särskilt.

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

6 kap. Tjänster och tjänstemän

32 §. *Allmänt*

På tjänsterna och tjänstemännen vid grundskolan tillämpas kommunallagen och vad som bestäms med stöd av den, om inte annat framgår av denna lag eller den förordning som givits med stöd av den.

33 §. *Tjänster*

I grundskolan kan finnas tjänst som rektor och tjänster som lärare, skolkurator, skolpsykolog och elevassistent. Lärartjänster är tjänster som lektor, klasslärare, specialklasslärare och speciallärare. (2007/112)

Lärartjänsterna skall inrättas i den mån skolans elevantal och timantalen i läroämnena förutsätter detta. Tjänsterna tillsätts av skolnämnden. Två eller flera grundskolor kan ha gemensamma tjänster. Vid en grundskola kan i enlighet med vad kommunerna och landskapet överenskommer inrättas lärartjänster vars innehavare är skyldiga att fullgöra en del av sin undervisningsskyldighet i en eller flera av landskapets skolor.

34 §. *Timlärare*

Timlärare kan anställas för de timmar för vilka det inte är ändamålsenligt att inrätta lärartjänster. Timlärare är tillfälliga tjänstemän.

Timlärare anställs av skolnämnden.

35 §. *Språkkunskaper*

Ordinarie tjänstemän vid grundskolan skall behärska svenska fullständigt.

Tillfälliga tjänstemän skall kunna använda svenska språket i tal och skrift.

Utan hinder av 1 och 2 mom. skall tjänstemän som handhar undervisning som avses i 17 § 3 och 4 mom. kunna förstå svenska språket.

36 §. *Behörighetsvillkor*

Om behörighetsvillkoren för tjänstemännen vid grundskolan bestäms i förordning.

Landskapsregeringen kan av särskilda skäl bevilja dispens från behörighetsvillkoren.

Till en tjänst skall den utnämnas som är skickligast och lämpligast av dem som uppfyller behörighetsvillkoren.

37 §. *Anställningsvillkor*

En rektor eller föreståndare skall utses på viss tid.

En lärare kan anställas på provotid under högst ett år.

En timlärare skall anställas på viss tid eller tillsvidare.

38 §. *Tjänstemännens allmänna skyldigheter*

Tjänstemännen skall fullgöra de uppgifter som ålagts dem i eller med stöd av denna lag och delta i utvecklandet av skolans verksamhet. Tjänstemännen skall i all verksamhet sträva efter att i samarbete med eleverna, deras vårdnadshavare

och skolans personal nå de mål som uppställts för grundskolan.

39 §. *Tystnadsplikt*

Den som är anställd hos kommunen eller medlem av ett kommunalt organ får inte för utomstående tala om vad han vid skötseln av uppgifter som rör skolväsendet har fått veta om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör en elev eller någon som är anställd hos kommunen eller medlemmar av en sådan persons familj, utan samtycke av den berörda personen eller hans vårdnadshavare. Personal inom skolhälsovården eller annan elevvård samt tjänstemän vid kommunens grundskolor får utan hinder av 1 mom. och vad som i övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter, som är nödvändiga för att en elevs skolgång skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt, till varandra samt till organ inom kommunens eller landskapets förvaltning.

40 §. *Pensioner*

Den som innehar en rektors- eller lärartjänst eller är timlärare vid grundskolan har rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension samt andra förmåner av landskapets medel i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller personer i tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande till landskapet. Den pensionsgrundande lönen bestäms utgående från det kommunala tjänstekollektivavtalet. (1998/65)

Då en tjänsteman som avses i 1 mom. avlidit, betalas efter honom familjepension av landskapets medel i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller personer som stått i tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande till landskapet.

40a §. (2007/35) *Pensionsskyddet för dem som anställs den 1 januari 2008 och därefter*

Pensionsförmånerna för den som tillträder anställning som avses i 40 § 1 mom. den 1 januari 2008 eller därefter bestäms enligt landskapslagen (2007:29) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om pension för arbetstagare. Den som den 31 december 2007 innehar annan anställning inom landskapets pensionssystem och därefter, utan en enda dags avbrott, övergår till anställning som avses i 40 § 1 mom., omfattas inte av bestämmelserna i 1 mom.

Det ankommer på vederbörande kommun att ordna pensionsskyddet för de anställda som omfattas av bestämmelserna i 1 mom.

7 kap. Ersättande skolor

41 §. *Allmänt*

Landskapsregeringen kan bevilja enskilda personer samt registrerade sammanslutningar och stiftelser tillstånd att inrätta skolor som ersätter grundskolan, ersättande skolor, om undervisningen i skolan

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

grundar sig på ett internationellt känt pedagogiskt system eller har en särskild inriktning.

42 §. Läroplan

Landskapsregeringen kan ge huvudmannen för en ersättande skola rätt att följa en läroplan som avviker från grundskolans läroplan. Läroplanen skall göras upp av skolans direktion och godkännas av landskapsregeringen.

En genomgång av lärokurserna i en ersättande skola som följer en egen läroplan motsvarar en genomgång av motsvarande lärokurser i grundskolan.

43 §. Tillämpning av bestämmelserna om grundskolan

Vad som bestäms i 1-2 §§, 14-15 §§, 16 § 2 mom., 17 §, 19 § 2 mom., 20-21 §§, 28-31 §§, 33 § 2 mom., 38-39 §§ och 47-54 §§ i denna lag gäller i tillämpliga delar ersättande skolor.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. får en ersättande skola vars verksamhet finansieras av huvudmannen för skolan uppbära skäliga avgifter av eleverna.

44 §. Förvaltning

Övervakningen och förvaltningen av verksamheten i en ersättande skola skall handhas av en direktion som tillsätts av huvudmannen för skolan.

45 §. Reglemente

Direktionen skall anta ett reglemente för skolan. Reglementet skall innehålla bestämmelser om de allmänna grunderna för skolans verksamhet.

46 §. Intagning av elever

Skolnämnden i en ersättande skolas förläggningsskommun fastställer, på förslag av den ersättande skolans direktion, grunderna för intagning av elever till skolan.

Beslut om intagning fattas av den ersättande skolans direktion.

8 kap. Finansiering

47 §. Landskapsandel

Kommunerna får landskapsandel för driftskostnader och anläggningskostnader för grundskolan och ersättande skolor enligt bestämmelserna i landskapslagen (1993:72) om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten.

48 §. Hemkommunernas kostnadsansvar

Om en elev går i en gemensam grundskola, i en grundskola i en annan kommun än hemkommunen eller i en ersättande skola vars verksamhet finansieras av kommunen, skall elevens hemkommun delta i skolans driftskostnader enligt de faktiska kostnaderna, om kommunerna inte kommit överens om någon annan grund för fördelningen av kostnaderna. (1998/28)

Etableringen av en gemensam skola finansieras

så att bruttokostnaderna fördelas i förhållande till antalet läropliktiga från respektive deltagande kommun under det år kostnaderna avses, om kommunerna inte kommit överens om någon annan grund för fördelningen av kostnaderna.

Om en elev går i en ersättande skola vars verksamhet finansieras av huvudmannen för skolan, skall elevens hemkommun erlagga den enligt landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet per elev och åldersgrupp uträknade landskapsandelen till huvudmannen för den ersättande skolan. (1998/28) Elevens hemkommun skall två gånger i året, den första gången i februari och den andra gången i oktober, betala de kostnader eller de landskapsandelar som avses i 1 och 3 mom. till grundskolans huvudman om inget annat avtalats. (1998/28)

När hemkommunens kostnadsansvar bestäms beaktas inte de kostnader som avses i 13 § landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet. Med elevens hemkommun avses den kommun, där eleven har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994) vid ingången av respektive termin. (1998/28) Se Om 203 FL II

49 §. Kostnader för ersättande skolor

De ersättande skolornas verksamhet skall enligt avtal mellan huvudmannen för den ersättande skolan och förläggningsskommunen finansieras av förläggningsskommunen eller av huvudmannen för den ersättande skolan.

9 kap. Ändringssökande

50 §. Beslut av kommunala myndigheter

Beslut som en kommunal myndighet fattat enligt denna lag eller den förordning som givits med stöd av den skall överklagas enligt bestämmelserna i kommunallagen.

Med avvikelse från 1 mom. skall ett beslut som gäller en elev och som anges i förordning överklagas hos landskapsregeringen enligt bestämmelserna i självstyrelselagen. Beslutet skall överklagas inom 14 dagar.

Ett beslut om avstängning av en elev skall överklagas hos landskapsregeringen.

Ett beslut om godkännande av en arbetsplan får inte överklagas.

51 §. (1995/99) Beslut av huvudmannen för en ersättande skola (1998/18)

Beslut som huvudmannen för en ersättande skola fattat enligt denna lag eller den förordning som givits med stöd av den skall överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol. Ett beslut som gäller en elev skall överklagas inom 14 dagar.

Ett beslut om godkännande av en arbetsplan får inte överklagas.

BILAGA 3 GRUNDSKOLELAGEN ÅFS

52 §. *Beslut av landskapsregeringen*

Beslut som landskapsregeringen fattat enligt denna lag eller den förordning som givits med stöd av den skall överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i självstyrelselagen. Se A 1, Självstyrelselag (1991:71) för Åland, 25 §

10 kap. **Särskilda bestämmelser**

53 §. *Placering av en grundskola*

En grundskola skall verka i lämpliga utrymmen och ha en ändamålsenlig omgivning för skolans verksamhet och elevernas aktiviteter utomhus.

54 §. *Förordning*

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

55 §. *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1995.

Genom denna lag upphävs grundskollagen (1988:18) för landskapet Åland.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

56 §. *Övergångsbestämmelser*

Då denna lag träder i kraft blir samtliga inrättade tjänster som ämneslärare och studiehandledare tjänster som lektor.

Samtidigt blir de av landskapet inrättade tjänsterna som skolpsykolog kommunala tjänster i enlighet med vad landskapet och kommunerna närmare överenskommer.

BILAGA 4 GRUNDSKOLEFÖRORDNINGEN ÅFS

BILAGA 4 GRUNDSKOLEFÖRORDNINGEN ÅFS

Grundskoleförordning (1995:95) för landskapet Åland

1 kap. Skoldistrikt

1 §. Distriktsindelning

Vid indelning av en kommun i skoldistrikt skall bebyggelsen, skolornas placering och kommunikationerna beaktas, så att elevernas skolresor blir så trygga och korta som möjligt.

Ett lågstadium och ett högstadium kan bilda ett gemensamt skoldistrikt.

Ett skoldistrikt för högstadiet kan bildas om varje årskurs kommer att omfatta minst 32 elever.

2 §. Gemensam skola

Skolan i ett skoldistrikt som enligt 4 § grundskolelagen är gemensamt för en eller flera kommuner är en gemensam skola.

2 kap. Förvaltning

3 §. Skolstadga

I skolstadgan skall finnas bestämmelser om

- 1) indelningen i skoldistrikt och skolornas placering,
- 2) intagningen av elever,
- 3) ordnandet av skolskjuts och inkvartering,
- 4) uppgifter för skolnämnden och de tjänstemän som är underställda nämnden,
- 5) de främmande språk som är valfria läroämnen för eleverna,
- 6) rutiner för elevernas val av valfria läroämnen samt
- 7) vilka frågor skolnämnden skall inhämta elevrådets yttrande över.

4 §. Representanter i skolnämnden

Då en gemensam skola förvaltas av en kommun skall det antal representanter de övriga samarbetskommunerna har rätt att tillsätta i förläggningskommunens skolnämnd, fastställas utgående från antalet elever från respektive kommun i den gemensamma skolan.

3 kap. Arbetstid och undervisning

5 §. Läsårets arbete och arbetsplan

Läsårets arbete skall planeras och skolans arbetsplan göras upp i god tid innan elevernas skolarbete börjar.

6 §. Upphävd (2007/113).

7 §. Arbetsdag

Med arbetsdag avses skoldagar av den längd som fastställs i arbetsordningen, skolarbetets första dag samt respektive termins sista dag. (2007/113)

Arbetsdagen består av lektioner som pågår 60 minuter, varav minst 45 minuter används till undervisning och minst tio minuter till rast. En lektion kan

delas in avvikande från detta om det är ändamålsenligt med tanke på elevernas ålder och utvecklingsnivå, läroämnet eller det arbetssätt som tillämpas vid undervisningen.

Under varje arbetsdag skall hållas en måltidsrast som varar minst 30 minuter.

8 §. Elevernas arbetsmängd

Elevernas arbetsmängd får inte vara större än att de, med beaktande av arbetsdagens längd, skolvägen och hemuppgifterna, får tillräcklig tid för vila, rekreation och fritidsintressen.

Om elevernas arbetsmängd per dag och per vecka bestäms i läroplanen.

9 §. Undervisningsgrupper

Elever från olika årskurser kan undervisas tillsammans i en undervisningsgrupp om det med hänsyn till undervisningen är ändamålsenligt.

I en specialklass för handikappade elever, som avses i 21 § 3 mom. grundskolelagen, får det finnas högst åtta elever i en undervisningsgrupp. Då fråga är om gravt utvecklingsstörda får det finnas högst fem elever i en undervisningsgrupp.

4 kap. Läroplikt och rätt till skolgång

10 §. (2007/113) Fastställande av hemort

Ett barns hemort fastställs enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994). Se Lag om hemkommun, Om 203 FL II

11 §. Inledande av skolgången det år barnet fyller sex respektive åtta år

Om vårdnadshavaren vill att barnet skall inleda skolgången det år barnet fyller sex år eller åtta år, skall vårdnadshavaren visa att det finns skäl för detta. Vid behov skall vårdnadshavaren visa att barnet har undersökts psykologiskt eller medicinskt.

12 §. Inledande av skolgången i annan än första årskursen

Om en vårdnadshavare vill att barnet skall börja skolgången i en annan årskurs än den första, skall vårdnadshavaren genom intyg visa att barnet har tillräckliga kunskaper och färdigheter för årskursen. Om vårdnadshavaren saknar intyg över barnets kunskaper och färdigheter skall dessa vid behov prövas av skolans föreståndare eller rektor.

13 §. Fullgörande av läroplikten annanstans än i grundskolan

Om ett barn fullgör sin läroplikt hemma eller i en annan skola än grundskolan, skall vårdnadshavaren underrätta skolnämnden om detta före läsårets början.

14 §. Folkhögskolans och medborgarinstitutets rätt att utge betyg (1999/54)

Ålands folkhögskola har rätt att utge betyg över genomgång, helt eller delvis, av grundskolans lärokurser, om den studerande innehar de kunskaper

BILAGA 4 GRUNDSKOLEFÖRORDNINGEN ÅFS

som fordras för betyg från grundskola. Ålands folkhögskolas behörighet att utge betyg skall framgå av betyget. (1999/54)

Medborgarinstitutet i Mariehamn har rätt att efter särskild examen utge betyg över genomgång, helt eller delvis, av grundskolans lärokurser. Medborgarinstitutets behörighet att utge betyg skall framgå av betyget.

15 §. Vårdnadshavarens ansvar för att barnet fullgör sin läroplikt

Vårdnadshavaren för ett läropliktigt barn skall se till att barnet fullgör sin läroplikt.

En vårdnadshavare för ett läropliktigt barn som inte fullgör sin läroplikt kan dömas till böter.

En arbetsgivare som hindrar ett läropliktigt barn att fullgöra sin läroplikt kan dömas till böter.

16 §. Ort för skolgången

Rätt enligt 24 § 1 mom. 1 p. grundskolelagen att gå i skola i ett annat skoldistrikt kan beviljas om detta inte medför väsentliga organisatoriska och ekonomiska konsekvenser för någon av skolorna och skolnämnden i den kommun där skolan eleven vill gå i, om detta inte är hemkommunen, gett sitt samtycke.

17 §. Disciplinära åtgärder mot en elev

Följande disciplinära åtgärder kan vidtas mot en elev:

1) läraren kan visa ut en elev ur klassen för högst den del som återstår av lektionen, om eleven stör undervisningen,

2) läraren eller skolans föreståndare eller rektor kan ge en elev kvarsittning under högst två timmar, om eleven uppför sig olämpligt, samt

3) skolans föreståndare eller rektor kan ge eleven en skriftlig varning, om eleven inte låter rätta sig av de åtgärder som avses i 1 och 2 p.

Innan disciplinära åtgärder som avses i 1 mom. 2 och 3 p. vidtas mot en elev skall skolans föreståndare eller rektor tillsammans med eleven och de lärare som berörs utrett orsaken till att eleven inte uppfyllt sina skyldigheter enligt 25 § 1 mom. grundskolelagen.

Skolan skall föra ett register över disciplinära åtgärder som vidtagits mot skolans elever.

18 §. Avstängning från skolgången

Innan en elev avstängs från skolgången skall elevens vårdnadshavare höras. Skolan skall föra ett register över avstängningar av skolans elever.

5 kap. Studiesociala förmåner

19 §. Skolskjuts

En elevs skolskjuts är ordnad på ett ändamålsenligt sätt om den dagliga skolfärden, inklusive väntetider, tar högst tre timmar för en elev på lågstadiet eller i specialklass och högst fyra timmar för en elev

på högstadiet.

20 §. Väntan i skolan

Om en elev på grund av skolarbetets organisering eller skolskjutsens ordnande måste tillbringa tid i skolan utanför lektionstid, skall eleven ha en möjlighet att sköta hemuppgifter eller bedriva andra studier under tillsyn.

21 §. Inkvartering för elever

Fri inkvartering för en elev omfattar avgiftsfri kost och logi samt skjuts mellan inkvarteringsstället och hemmet den dag då elevernas skolarbete börjar och slutar samt före och efter veckoslut och andra lovdagar. (2007/113)

En elev har inte rätt till fri inkvartering under jul- och sommarloven, inte heller utan tvingande skäl under annat lov eller vid avbrott i skolarbetet under minst två dagar.

6 kap. Tjänster och tjänstemän

22 §. Tjänster

Undervisningen på lågstadiet skall i huvudsak skötas av klasslärare och undervisningen på högstadiet i huvudsak av lektorer. Specialundervisning skall i huvudsak skötas av specialklasslärare och speciallärare.

23 §. Inrättande av rektorstjänst

En rektorstjänst kan inrättas vid en högstadieskola och en sådan lågstadieskola som varaktigt har minst åtta basgrupper samt vid en låg och högstadieskola som varaktigt har minst fyra basgrupper.

24 §. Utseende av vice rektor, föreståndare och vice föreståndare

I skolor där en rektorstjänst inrättas skall även en vice rektor utses.

I skolor där en rektorstjänst inte inrättats skall en föreståndare utses.

I skolor med minst två lärare skall en vice föreståndare utses.

Vice rektor, föreståndare och vice föreståndare skall utses bland skolans lärare.

Då en vice rektor, en föreståndare eller en vice föreståndare utses skall en lärare som är behörig för sin tjänst väljas framom en lärare som inte är behörig.

25 §. Klassföreståndare

På grundskolans högstadium skall det finnas klassföreståndare.

26 §. Skyldighet för lärare att sköta en annan lärares uppgifter

En lärare är skyldig att under högst tre arbetsdagar åt gången sköta även en annan lärares uppgifter när denne till följd av ett oförutsett hinder inte kan sköta sina uppgifter och en vikarie inte kan fås.

BILAGA 4 GRUNDSKOLEFÖRORDNINGEN ÅFS

7 kap. Behörighetsvillkor för tjänstemän och timlärare

27 §. *Språkkunskaper*

En tjänstemans språkkunskaper bedöms i enlighet med förordningen om ådagaläggande av kunskap i svenska och finska språken (FFS 442/1987).

28 §. *Skoldirektör*

Behörig för en tjänst som skoldirektör är den som har en för uppgiften lämplig högre högskoleexamen eller är behörig som lärare i grundskolan och som avlagt examen i undervisningsförvaltning eller mellersta vitsordet i skolförvaltning.

29 §. *Rektor, lärare och timlärare*

Behörig för en tjänst som rektor, lärare eller timlärare är den som uppfyller de behörighetsvillkor som enligt rikslag ställs för motsvarande tjänst eller befattning.

30 §. *Lektor, specialklasslärare och speciallärare*

Behörig för en tjänst som lektor, specialklasslärare eller speciallärare är den som uppfyller de behörighetsvillkor som enligt rikslag ställs för motsvarande tjänst eller befattning samt den som beviljats ett behörighetsintyg av landskapsregeringen på grund av lärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

31 §. *Skolpsykolog och skolkurator*

Behörig för en tjänst som skolpsykolog är den som har för uppgiften lämplig högre högskoleexamen. Behörig för en tjänst som skolkurator är den som har för uppgiften lämplig högskoleexamen.

32 §. *Elevassistent*

Behörig för en tjänst som elevassistent är den som har en för uppgiften lämplig utbildning.

33 §. *Tillfälliga tjänstemän och timlärare*

Som tjänsteman eller timlärare kan under högst ett läsår anställas den som inte uppfyller behörighetsvillkoren men som har tillräcklig skicklighet och förmåga att sköta tjänsten eller uppgiften.

8 kap. Upphävd (1998/32).

34-41 §§. *Upphävda (1998/32).*

9 kap. Ändringssökande

42 §. *Ärenden som gäller en elev*

Ärenden som avses i 50 § 2 mom. grundskolelagen och som gäller en elev är

- 1) intagning av en elev
- 2) beviljande av rätt att börja skolgången ett år tidigare eller senare än det år läroplikten inträder,
- 3) överföring mot vårdnadshavarens vilja av en elev till annan än tillfällig specialundervisning samt
- 4) annan än tillfällig befrielse av en elev från studier i ett visst ämne.

43 §. *Besvärstörbud*

Ändring får inte sökas genom besvär i beslut som gäller

1) byte av valfritt läroämne,

2) elevbedömning och uppflyttning från årskurs,

4) tillstånd för en elevs ledighet från skolgången eller

5) disciplinära åtgärder mot en elev, med undantag av avstängning.

I 43 § har det aldrig funnits en 3 punkt

10 kap. Särskilda bestämmelser

44 §. *Elevklubbar*

En grundskola kan ha elevklubbar i vilkas verksamhet andra än grundskolans elever får delta.

45 §. *Avvikelse från läroplanen och förordningen*

Landskapsregeringen kan bevilja en grundskola rätt att avvika från bestämmelserna i läroplanen och denna förordning för försöksverksamhet som är ändamålsenligt för det allmänna utvecklandet av grundskolan.

46 §. *Ikraftträdande*

Denna förordning träder i kraft den 1 december 1995.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Ikraftträdelsebestämmelse (2007/113):

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008.

Bestämmelserna om elevernas skolarbete ska tillämpas första gången på det läsår som börjar den 1 augusti 2008.

Bilaga 5 Behörighetsvillkor

Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet

På föredragning av undervisningsministern föreskrivs med stöd av 37 § 3 mom. lagen den 21 augusti 1998 om grundläggande utbildning (628/1998), 30 § 3 mom. gymnasielagen av samma dag (629/1998), 40 § 3 mom. lagen av samma dag om yrkesutbildning (630/1998), 5 § 3 mom. lagen av samma dag om fritt bildningsarbete (632/1998) och 9 § 3 mom. lagen av samma dag om grundläggande konstundervisning (633/1998):

1 kap Allmänt

1 § Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om behörighetsvillkoren för de rektorer och lärare som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), gymnasielagen (714/2018), lagen om yrkesutbildning (531/2017), lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998). (4.10.2018/811)

1 mom. har ändrats genom F 811/2018, som träder i kraft 1.8.2019. Den tidigare formen lyder:

Denna förordning innehåller bestämmelser om behörighetsvillkoren för de rektorer och lärare som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), gymnasielagen (629/1998), lagen om yrkesutbildning (531/2017), lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998). (28.12.2017/1150)

Varje utbildning som omfattas av en lag som nämns i 1 mom. betraktas i denna förordning som en egen utbildningsform. Förskoleundervisning om vilken bestäms i lagen om grundläggande utbildning betraktas dock som en egen utbildningsform. I denna förordning bestäms också om behörighetsvillkoren för ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt 8 a kap. lagen om grundläggande utbildning. (19.2.2004/115)

1 a § (3.11.2005/865) Definitioner

I denna förordning avses med

1) *studiepoäng* den grund för dimensionering av studier om vilken bestäms i 5 § i statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004),

2) *studievecka* den grund för dimensionering av studier om vilken bestämdes i de förordningar som upphävdes genom statsrådets förordning om universitetsexamina samt i tidigare förordningar som gällde examina som avlagts vid universitet.

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

3) *studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i den grundläggande utbildningen* de studier i lärarutbildningen som anges i 19 § 1 mom. 2 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina och omfattar minst 60 studiepoäng, och

4) *studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan* de studier som anges i 12 § i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området (576/1995) och omfattar minst 35 studieveckor.

I de pedagogiska studierna för lärare samt i studierna för speciallärare och studiehandledare inom yrkesutbildningen avses med studiepoäng och studievecka utöver vad som bestäms i 1 mom. de grunder för dimensionering av studier som anges i statsrådets förordning om yrkespedagogisk lärarutbildning (357/2003) samt i tidigare bestämmelser och föreskrifter om den yrkespedagogiska lärarutbildningen.

2 kap Rektor

2 § Behörighet för rektor

Behörig som rektor är den som har

1) högre högskoleexamen,

2) sådan behörighet som lärare för utbildningsformen i fråga som föreskrivs i denna förordning,

3) tillräcklig arbetserfarenhet av läraruppgifter, samt

4) examen i undervisningsförvaltning enligt av utbildningsstyrelsen godkända grunder, slutfört studier i undervisningsförvaltning omfattande minst 25 studiepoäng eller minst 15 studieveckor som ordnas vid ett universitet eller har på annat sätt inhämtad tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. (3.11.2005/865)

Om det i samma läroanstalt ordnas utbildning som hänför sig till flera olika utbildningsformer eller om rektor svarar för verksamheten i två eller flera läroanstalter där det ordnas utbildning som hänför sig till olika utbildningsformer, skall rektor ha den lärarbehörighet som avses i 1 mom. 2 punkten för någon av dem.

Behörig som rektor med ansvar för sådan utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning är med avvikelse från 1 mom. 3 punkten den som har tillräcklig arbetserfarenhet av både läraruppgifter och andra uppgifter inom undervisningssektorn. (28.12.2017/1150)

Behörig som rektor för en läroanstalt som ordnar sådan utbildning som avses i lagen om grundläggande konstundervisning är även den som har högre högskoleexamen inom branschen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. Behörig som rektor för en skola som är verksam i ett skolhem, för ett idrottsutbildningscenter eller ett sommaruniversitet är även den som har högre högskoleexamen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

5 mom. har upphävts genom L 28.12.2017/1150. (28.12.2017/1150)

Behörig som rektor i en sådan läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete är också den som har slutfört sådana studier enligt 21 §, vilka fordras av en lärare som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik och vilka anses tillräckliga och har tillräcklig sådan arbetserfarenhet av läraruppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten och har avlagt sådan examen eller slutfört sådana studier som nämns i 4 punkten samma moment, eller har på annat sätt inhämtad tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. (26.9.2002/805)

3 § (28.12.2017/1150) Språkkunskaper

En rektor ska ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i läroanstaltens undervisningsspråk eller i det undervisningsspråk som anges i ett anordnartillstånd enligt lagen om yrkesutbildning.

En rektor som avses i lagen om fritt bildningsarbete och lagen om grundläggande konstundervisning ska behärska läroanstaltens undervisningsspråk.

3 kap Grundläggande utbildning och förskoleundervisning

4 § (3.11.2005/865) Behörighet för klasslärare

Behörig att ge klassundervisning är den som

1) har avlagt pedagogie magisterexamen, har slutfört sådana studier omfattande minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan eller den grundläggande utbildningen samt pedagogiska studier för lärare omfattande minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor,

2) har avlagt kandidatexamen enligt förordningen om pedagogiska examina och studier (530/1978) samt slutfört i 1 punkten avsedda studier, eller

3) i Danmark, Island, Norge eller Sverige har avlagt examen för klasslärare i grundskolan baserad på ett minst treårigt utbildningsprogram.

Behörig att ge klassundervisning är också den som har behörighet att ge ämnesundervisning i grundläggande utbildning och som har fullgjort studierna inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan. Detta gäller dock inte personer vars behörighet att ge ämnesundervisning baserar sig på 102 § 2 mom. i grundskoleförordningen (718/1984) sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (294/1996) eller på 3 mom. i samma paragraf, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (1174/1992).

Om den examen för klasslärare i grundskolan som avses i 1 mom. 3 punkten grundar sig på kortare studier än tre år, är en person behörig att undervisa i årskurs 1–4 inom den grundläggande utbildningen eller, efter att ha slutfört av utbildningsstyrelsen bestämda tilläggstudier, på samma sätt som den som har avlagt examen baserad på tre års studier.

5 § Behörighet för ämneslärare

Behörig att ge ämnesundervisning är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen,

2) i varje ämne som undervisas har slutfört minst 60 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier och ämnesstudier i läroämnet eller i en helhet som jämförelse med läroämnet, och

3) har slutfört minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare.

(3.11.2005/865)

Behörighet ger, utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten, i varje ämne som undervisas minst 35 studieveckors studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna omfattar grundstudier och ämnesstudier vid universitet. (3.11.2005/865)

Behörig att meddela ämnesundervisning är utan hinder av 1 mom. den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av lärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

Den som på basis av en minst treårig lärarutbildning som han eller hon har fått i Danmark, Island, Norge eller Sverige är behörig som lärare i konst- och färdighetsämnena i respektive land eller som på basis av en minst fyraårig lärarutbildning är behörig som annan lärare, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för motsvarande uppgift som lärare för grundläggande utbildning. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tilläggsstudier.

5 a § (3.11.2005/865) Behörighet för ämneslärare i vissa fall

När undervisning ges enligt en godkänd läroplan i ett läroämne som inte nämns i statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen (1435/2001) och det inte är fråga om fördjupade eller tillämpade studier i läroämnet, är utan hinder av 5 § 1 mom. 2 punkten den behörig som ämneslärare som vid universitet har slutfört sammanlagt minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för det läroämne som nämns i läroplanen. Om studierna inte ingår i examen skall de visas genom ett av universitetet utfärdat särskilt intyg.

SRf om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen 1435/2001 har upphävts genom SRf om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen 422/2012, som gäller fr.o.m. 1.8.2012.

6 § Behörighet för elevhandledare

Behörig att ge elevhandledning är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen och slutfört de studier som avses i 19 § 1 mom. 4 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller i 15 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området,

2) har slutfört utbildning enligt 15 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området, eller

3) har den behörighet som föreskrivs i 15 § 1 mom. i denna förordning. (3.11.2005/865)

I en skola som är verksam i ett skolhem kan elevhandledning också ges av den som har sådan annan behörighet som i denna förordning fordras av lärare för grundläggande utbildning.

7 § Behörighet för lärare som meddelar förskoleundervisning

Behörig att ge förskoleundervisning är den som enligt denna förordning är behörig att ge klassundervisning. (3.11.2005/865)

Behörig att ge förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever som får grundläggande utbildning är även den som

1) har avlagt lämplig pedagogie kandidatexamen och i examen eller fristående har slutfört antingen de studier som avses i 19 § 1 mom. 1 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller de 35 studieveckors studier enligt 11 § i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området som ger yrkesfärdighet, eller

2) har avlagt barntädgårdslärarexamen.

(3.11.2005/865)

Behörig att meddela förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever i grundläggande utbildning är även den som den 1 augusti 2000 är verksam eller under de tre senaste åren före nämnda tidpunkt under sammanlagt minst ett år har varit verksam i sådana i 4 § förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (804/1992) avsedda ledningsuppgifter i daghem eller vård-, omsorgs-, uppfostrings-, undervisnings- eller rehabiliteringsuppgifter inom dagvården som kräver omfattande kunskaper och som har avlagt examen på institutnivå för socialpedagog. Vidare förutsätts att den som uppfyller ovan angivna villkor har slutfört av undervisningsministeriet godkända studier för förskoleundervisning omfattande 15 studieveckor som ordnats före 2004 av ett universitet eller av någon annan utbildningsanordnare som samarbetar med universitetet. (30.3.2000/327)

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

Behörig att meddela förskoleundervisning för en undervisningsgrupp i vilken inte ingår elever i grundläggande utbildning är även den som efter 1995 har avlagt examen på institutnivå för socialpedagog eller för handledare inom socialbranschen eller socionomexamen (YH) och i vars examen ingår studier i småbarnsfostran och socialpedagogik omfattande minst 50 studieveckor, och som utöver nämnda examen har slutfört ovan avsedda studier för förskoleundervisning. För den som har avlagt en sådan examen för socialpedagog eller för handledare inom socialbranschen som avses i detta moment men inte har den arbetserfarenhet som avses i 3 mom., omfattar studierna för förskoleundervisning dock 20 studieveckor. Den som har avlagt sådan socionomexamen som avses i detta moment skall ha antagits till yrkeshögskolan senast 1999. (30.3.2000/327)

8 § Behörighet för lärare som meddelar specialundervisning

Behörig att ge specialundervisning som avses i 16 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen eller som har den behörighet att ge klassundervisning som föreskrivs i denna förordning och som utöver denna examen eller behörighet har slutfört studier som speciallärare, eller

2) har slutfört utbildning för speciallärare enligt 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området.

(23.2.2012/105)

Behörig att ge specialundervisning som avses i 17 § 1 mom. är den som

1) har den behörighet att ge klassundervisning som föreskrivs i denna förordning och som har slutfört studier för speciallärare

2) har den behörighet att ge klassundervisning som föreskrivs i denna förordning och som har slutfört de studier inom olika ämnen och ämneshelheter som avses i § 4 a samt studier för speciallärare.

3) har den behörighet som i denna förordning fordras av ämneslärare och som har slutfört de studier inom olika ämnen och ämneshelheter som avses i § 4 a samt studier för speciallärare.

(23.2.2012/105)

Behörig att ge undervisning i ett läroämne såsom specialundervisning enligt 17 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning är utan hinder av 2 mom. också den som enligt denna förordning är behörig att ge undervisning i detta ämne i den grundläggande utbildningen och som har slutfört studier för speciallärare. Behörig att ge undervisning i gymnastik i statens skolor för elever med nedsatt hörsel-, syn- och rörelseförmåga är utan hinder av 2 mom. också den som har behörighet att ge undervisning i gymnastik i den grundläggande utbildningen och som har slutfört grund- och ämnesstudier i specialidrott. (23.2.2012/105)

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

Vad som föreskrivs i 2 mom. 3 punkten och i 3 mom. gäller dock inte personer vars behörighet att ge ämnesundervisning baserar sig på 102 § 2 mom. i grundskoleförordningen, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (294/ 1996), eller 3 mom. i samma paragraf, sådant det lyder i förordningen om ändring av grundskoleförordningen (1174/1992). (3.11.2005/865)

Behörig att ge förskoleundervisning för elever som avses i 17 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning och även annan specialundervisning för utvecklingshämmade elever är även den som har avlagt lämplig högskoleexamen och slutfört studier för speciallärare. Behörig att ge förskoleundervisning för elever som avses i 17 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning är även den som har sådan behörighet som lärare i förskoleundervisning som föreskrivs i 7 § 2–4 mom. och som har slutfört studier för speciallärare. Även den som har avlagt lämplig högskoleexamen kan fungera som assisterande lärare i undervisning för elever som avses i 17 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning och i förskoleundervisning för elever som avses i 25 § 2 mom. i samma lag. (23.2.2012/105)

Specialundervisning enligt denna paragraf kan även ges av den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av speciallärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige.

Den som i Danmark, Island, Norge eller Sverige har fått speciallärarutbildning och som dessutom är behörig att meddela grundläggande utbildning, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för specialundervisningsuppgiften i fråga, om utbildningens inriktning i stort motsvarar behörighetsvillkoren för uppgiften. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tilläggsstudier.

8 a § (3.11.2005/865) Studier för speciallärare

I 8 § avses med studier för speciallärare de studier i lärarutbildningen som anges i 19 § 1 mom. 3 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina och som omfattar minst 60 studiepoäng, de studier för speciallärare som anges i 14 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området och som omfattar minst 35 studieveckor samt de studier för speciallärare som anges i 35 § i förordningen om pedagogiska examina och studier.

De studier för speciallärare som avses i 1 mom. krävs inte av den som har slutfört utbildning för speciallärare enligt 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området.

9 § (18.12.2003/1133) Språkkunskaper

En lärare som undervisar i den grundläggande utbildningen eller meddelar förskoleundervisning skall ha utmärkt förmåga att använda skolans undervisningsspråk i tal och skrift.

Om undervisningsspråket är ett annat än skolans undervisningsspråk eller om det är fråga om undervisning som ordnas i en sådan skola som avses i 10 § 4 mom. i lagen om grundläggande utbildning, kan undervisningen också meddelas av en person

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

som behärskar det språk som används i undervisningen. Utbildningsstyrelsen bestämmer vid behov hur språkkunskaperna skall visas.

Den som har fått lärarutbildning i Sverige och som har fullgjort de till utbildningen hörande undervisningsövningarna enbart på svenska anses ha utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i en svenskspråkig skola i tal och skrift. En person som har avlagt klasslärarexamen i Danmark eller Norge får utan hinder av att han eller hon inte har visat utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i tal och skrift, för högst två år anställas för att i en svenskspråkig skola meddela klassundervisning, dock inte undervisning i modersmål och litteratur.

3 a kap (19.2.2004/115) Morgon- och eftermiddagsverksamhet

9 a § (19.2.2004/115) Ledare

Behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamheten är den som

1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som har i samband med utbildningen inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller

2) har behörighet att meddela klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller som elevhandledare.

4 kap Gymnasiet

10 § Behörighet för ämneslärare

Behörig att ge ämnesundervisning är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen,

2) i ett av de ämnen som undervisas har slutfört minst 120 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier, ämnesstudier och fördjupade studier i huvudämnet för examen eller i en helhet som jämförelse med huvudämnet, och i varje annat ämne som undervisas har slutfört minst 60 studiepoängs studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna är grundstudier och ämnesstudier vid universitet i läroämnet eller i en helhet som jämförelse med läroämnet, samt

3) har slutfört minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare.

(3.11.2005/865)

Behörighet för ämneslärare ger, utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten, i ett av de ämnen som undervisas studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare, när studierna omfattar slutförda grundstudier och ämnesstudier vid

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

universitet samt fördjupade studier, sammanlagt minst 55 studieveckor, och i varje annat undervisningsämne studier i undervisningsämnet i utbildningen för ämneslärare när studierna omfattar slutförda grundstudier och ämnesstudier vid universitet, sammanlagt minst 35 studieveckor. (3.11.2005/865)

Ämnesundervisning kan utan hinder av 1 och 2 mom. ges även av den som av utbildningsstyrelsen har givits behörighetsintyg på basis av lärarutbildning i Danmark, Island, Norge eller Sverige. (3.11.2005/865)

Den som på basis av en minst treårig lärarutbildning som han eller hon har fått i Danmark, Island, Norge eller Sverige är behörig som lärare i konst- eller färdighetsämnena i respektive land samt som på basis av en minst fyraårig lärarutbildning är behörig som annan lärare, kan av utbildningsstyrelsen ges behörighetsintyg för motsvarande uppgift som lärare för gymnasieutbildning. Utbildningsstyrelsen kan vid behov föreskriva tilläggsstudier.

10 a § (4.10.2018/811) Behörighet för ämneslärare i vissa fall

När undervisning ges enligt en läroplan för en anordnare av gymnasieutbildning i ett läroämne som inte nämns i statsrådets förordning om gymnasieutbildning (810/2018), är utan hinder av 10 § 1 mom. 2 punkten den behörig som ämneslärare som vid universitet har slutfört sammanlagt minst 120 studiepoängs eller minst 55 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för det läroämne som nämns i läroplanen, om han eller hon undervisar endast i detta läroämne i gymnasiet, samt den som har slutfört sammanlagt minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för läroämnet, om han eller hon undervisar även i något annat sådant läroämne i gymnasiet i vilket han eller hon har slutfört de 120 studiepoängs eller 55 studieveckors studier som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten. Om studierna inte ingår i examen ska de visas genom ett av universitetet utfärdat särskilt intyg.

10 a § har ändrats genom F 811/2018, som träder i kraft 1.8.2019. Den tidigare formen lyder:

10 a § (3.11.2005/865) Behörighet för ämneslärare i vissa fall

När undervisning ges enligt en godkänd läroplan i ett läroämne som inte nämns i statsrådets förordning om allmänna riksomfattande mål för gymnasieutbildningen och om timfördelningen i gymnasieundervisningen (955/2002) och det inte är fråga om en fördjupad eller tillämpad kurs i läroämnet, är utan hinder av 10 § 1 mom. 2 punkten den behörig som ämneslärare som vid universitet har slutfört sammanlagt minst 120 studiepoängs eller minst 55 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för det läroämne som nämns i läroplanen, om han eller hon undervisar endast i detta läroämne i gymnasiet, samt den som har slutfört sammanlagt minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors studier som innehållsmässigt lämpar sig för läroämnet, om han eller hon undervisar även i något annat sådant läroämne i gymnasiet i vilket han eller hon har slutfört de 120 studiepoängs eller 55 studieveckors studier som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten. Om studierna inte ingår i examen skall de visas genom ett av universitetet utfärdat särskilt intyg.

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

SRf om allmänna riksomfattande mål för gymnasieutbildningen och om timfördelningen i gymnasieundervisningen 955/2002 har upphävts genom SRf om de allmänna riksomfattande målen för och timfördelningen i den utbildning som avses i gymnasielagen 942/2014.

10 b § (23.1.2014/53) Behörighet för lärare inom utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning

För lärare inom utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande modersmål för gymnasieutbildning gäller samma behörighetsvillkor som inom gymnasieutbildningen. En lärare är dock behörig att ge ämnesundervisning inom utbildning som förbereder för gymnasieutbildning, om han eller hon är behörig att undervisa i ämnet i fråga eller i minst ett av de ämnen som ingår i ämnesgruppen.

11 § (3.11.2005/865) Behörighet för studiehandledare

Behörig att ge studiehandledning är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen och utöver examen har slutfört studier enligt 19 § 4 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina eller studier för studiehandledare enligt 15 § 2 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området,

2) har slutfört utbildning enligt 15 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området, eller

3) har den behörighet som föreskrivs i 15 § 1 mom.

11 a § (4.10.2018/811) Behörighet som speciallärare

Behörig att ge specialundervisning enligt 28 § i gymnasielagen är den som

1) har avlagt högre högskoleexamen eller är behörig att ge ämnesundervisning och förutom examen eller behörighet har slutfört de studier som avses i 8 a § 1 mom., eller

2) har genomgått en sådan utbildning av speciallärare som avses i 14 § 1 mom. i förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området.

11 a § har tillfogats genom F 811/2018, som träder i kraft 1.8.2019.

11 b § (4.10.2018/811) Lärarstuderande

Gymnasieundervisning kan ges också av en lärarstuderande under en lärares handledning.

11 b § har tillfogats genom F 811/2018, som träder i kraft 1.8.2019.

12 § (18.12.2003/1133) Språkkunskaper inom gymnasieutbildningen

Inom gymnasieutbildningen skall lärarna behärska det språk som används i undervisningen.

Lärare som meddelar ämnesundervisning i modersmål och litteratur skall ha utmärkt förmåga att använda detta språk i tal och skrift.

5 kap Yrkesutbildning

13 § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare i yrkesinriktade examensdelar

Behörig att ge undervisning i yrkesinriktade examensdelar är den som

- 1) har avlagt en högskoleexamen som är lämplig för den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt,
- 2) har slutfört pedagogiska studier för lärare i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller 35 studieveckor,
- 3) har minst tre års praktisk arbetserfarenhet i uppgifter som närmast motsvarar innehållet i undervisningsuppgiften och
- 4) innehar behörighetsbrev eller certifikat, om verksamhet i uppgifter inom branschen förutsätter behörighetsbrev eller certifikat.

Avvikelse kan göras från det krav på lämplig högskoleexamen som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten, om sådan lämplig högskoleexamen som förutsätts för den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt inte finns i högskoleexamenssystemet eller om den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt kräver en särskilt stor eller specialiserad praktisk yrkesskicklighet. Läraren ska då ha sådan specialyrkesexamen som lämpar sig för den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt, eller om en lämplig specialyrkesexamen inte ingår i examensstrukturen, annan lämplig examen eller utbildning, pedagogiska studier för lärare enligt 1 mom. 2 punkten och minst fem års praktisk arbetserfarenhet i uppgifter som närmast motsvarar innehållet i den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt.

13 a § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare i yrkesinriktade examensdelar i vissa examina inom social- och hälsovården

Behörig att ge undervisning i yrkesinriktade examensdelar inom grundexamen i tandteknik, grundexamen inom läkemedelsbranschen, grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen, grundexamen i instrumentvård, yrkesexamen för massör, yrkesexamen i massage, yrkesexamen i fotvård, yrkesexamen inom omsorgsarbete för utvecklingsstörda, yrkesexamen i gipsning, yrkesexamen i mentalhälsoarbete och missbrukarvård, yrkesexamen för obduktionspreparator, yrkesexamen i arbete bland missbrukare, yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen, yrkesexamen för instrumentskötare, specialyrkesexamen för massör, specialyrkesexamen i massage,

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

specialyrkesexamen i immobilisationsvård, specialyrkesexamen inom omsorgsarbete för utvecklingsstörda, specialyrkesexamen för gipsningsmästare, specialyrkesexamen i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster, specialyrkesexamen i mentalhälsoarbete och missbrukarvård, specialyrkesexamen i arbetslivsträning, specialyrkesexamen i äldreomsorg och specialyrkesexamen för instrumentskötare är med avvikelse från 13 § den som

1) har avlagt lämplig högre högskoleexamen, slutfört pedagogiska studier för lärare i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller 35 studieveckor och som har tre års praktisk arbetserfarenhet i uppgifter som närmast motsvarar innehållet i undervisningsuppgiften, eller

2) har avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen, slutfört pedagogiska studier för lärare i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller 35 studieveckor och som har minst fem års praktisk arbetserfarenhet i sådana uppgifter inom social- och hälsovården som motsvarar högskoleexamen.

För verksamhet som lärare i fråga om examina enligt 1 mom. krävs därtill att den som ger undervisning har rätt att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården och socialvården som legitimerad yrkesutbildad person, om verksamhet i uppgifter inom branschen förutsätter legitimation.

13 b § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare i yrkesinriktade examensdelar inom grundexamina i dans och inom cirkusbranschen

Behörig att ge undervisning i yrkesinriktade examensdelar inom grundexamina i dans och inom cirkusbranschen är trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. den som

1) har avlagt en högskoleexamen som är lämplig för den undervisningsuppgift som utbildningsanordnaren bestämt eller som har slutfört lämpliga studier som omfattar minst tre år,

2) har slutfört pedagogiska studier för lärare i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller 35 studieveckor, och

3) som har konstnärliga eller andra yrkesmässiga meriter inom branschen.

13 c § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare som ger övrig yrkesutbildning

Behörig att ge sådan utbildning enligt 8 § i lagen om yrkesutbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen är trots vad som föreskrivs i 13 § av särskilda skäl även den som har avlagt specialyrkesexamen inom branschen eller som annars förvärvat en god yrkesskicklighet genom utbildning eller arbetserfarenhet.

13 d § (28.12.2017/1150) Rätt att ge undervisning i yrkesinriktade examensdelar utan pedagogiska studier

Rätt att ge undervisning i yrkesinriktade examensdelar har, trots vad som föreskrivs om pedagogiska studier för lärare i 13-13 b §, även den som har anställts som lärare

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

på villkor att han eller hon inom tre år från det att anställningsförhållandet inleddes slutför de pedagogiska studier för lärare som avses i de nämnda bestämmelserna.

13 e § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare som ger handledande utbildning

Behörig att ge sådan utbildning enligt 8 § i lagen om yrkesutbildning som fördjupar
Behörig att ge sådan utbildning som handleder för yrkesutbildning som avses i 7 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning är den som har behörighet för lärare i yrkesinriktade eller gemensamma examensdelar enligt denna förordning. Om ifrågavarande utbildning ordnas som särskilt krävande stöd är den som har behörighet enligt 16 § för lärare som ger krävande särskilt stöd behörig att ge denna utbildning.

Behörig att ge sådan utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv som avses i 7 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning är den som har behörighet enligt 16 § för lärare som ger krävande särskilt stöd.

14 § (28.12.2017/1150) Behörighet för lärare i gemensamma examensdelar

Behörig att ge undervisning inom sådana delområden för gemensamma examensdelar som anges i 2 § i statsrådets förordning om yrkesutbildning (673/2017) är den som har avlagt en högre högskoleexamen som i fråga om ett av de delområden som undervisas innefattar studier i en omfattning av minst 120 studiepoäng eller 55 studieveckor eller motsvarande studier och i fråga om de övriga delområden som undervisas innefattar studier i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor eller motsvarande studier, eller den som har avlagt diplomingenjörsexamen i ett lämpligt utbildningsprogram.

Behörig att ge undervisning inom delområdena verksamhet i den digitala miljön, konst och kreativt uttryck, att verka i samhället och som medborgare, att verka i arbetslivet, färdigheter i studie- och karriärplanering samt företagsamhet och företagarinriktad verksamhet, är med avvikelse från 1 mom. den som har avlagt en lämplig högskoleexamen.

Utöver det som föreskrivs i 1 och 2 mom. förutsätts personen ha slutfört pedagogiska studier för lärare i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor.

15 § Behörighet för studiehandledare

Behörig att ge studiehandledning är den som

1) har behörighet för lärare i yrkesinriktade eller gemensamma examensdelar enligt denna förordning samt har slutfört studier för studiehandledare i en omfattning av 60 studiepoäng eller 35 studieveckor vid en yrkespedagogisk lärarhögskola eller ett universitet eller har slutfört studier i en omfattning av minst 60 studiepoäng enligt 19 § 1 mom. 4 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina, eller (28.12.2017/1150)

2) har den behörighet som föreskrivs i 11 §.

(3.11.2005/865)

Om ändamålsenliga arrangemang inom studiehandledningen kräver det kan även någon annan lärare som avses i detta kapitel utan hinder av 1 mom. ge studiehledning som en del av hans eller hennes övriga undervisning.

16 § (7.6.2018/431) Behörighet för den som ger särskilt stöd och krävande särskilt stöd

Behörig att ge särskilt stöd och krävande särskilt stöd är den som har sådan behörighet för lärare i yrkesinriktade eller gemensamma examensdelar som föreskrivs i denna förordning och som har slutfört studier för speciallärare inom yrkesutbildningen i en omfattning av minst 60 studiepoäng eller minst 35 studieveckor eller som har slutfört sådana studier enligt 19 § 1 mom. 3 punkten i statsrådets förordning om examina och specialiseringsutbildningar vid universitet (794/2004) som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom specialundervisning.

Behörig att ge särskilt stöd eller krävande särskilt stöd i samband med undervisning i gemensamma examensdelar är, trots vad som föreskrivs i 14 § 1 mom., även den som har avlagt lämplig högre högskoleexamen och som har slutfört de studier för speciallärare som anges i 1 mom.

Om ändamålsenliga arrangemang inom särskilt stöd eller krävande särskilt stöd kräver det kan särskilt stöd eller krävande särskilt stöd trots vad som föreskrivs i 1 mom. ges även av någon annan lärare som avses i detta kapitel som en del av hans eller hennes övriga undervisning.

17 § (18.12.2003/1133) Språkkunskaper inom yrkesutbildningen

Inom yrkesutbildningen skall lärarna behärska det språk som används i undervisningen.

Lärare som meddelar undervisning i modersmålet skall ha utmärkt förmåga att använda detta språk i tal och skrift.

6 kap Fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning

18 § Behörighet för lärare i fritt bildningsarbete

Behörig som lärare som avses i lagen om fritt bildningsarbete är den som har lämplig högskoleexamen och har slutfört minst 60 studiepoängs eller minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare. (3.11.2005/865)

Behörig som lärare i en sådan läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete är också den som har slutfört sådana för uppgiften lämpliga studier enligt 21 §, vilka fordras av en lärare som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik och vilka anses tillräckliga. Av en lärare som huvudsakligen arbetar inom lärarutbildningen krävs dessutom minst tre års arbetserfarenhet som rektor eller

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

lärare i en läroanstalt som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik. (26.9.2002/805)

19 § Behörighet för lärare som meddelar grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs

Behörig att meddela grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs är den som har lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högskoleexamen eller lärarexamen på minst institutnivå inom konstområdet i fråga.

20 § Behörig för lärare som meddelar annan grundläggande konstundervisning

Behörig att meddela grundläggande konstundervisning enligt allmän lärokurs är den som har sådan lärarbehörighet för konstområdet i fråga som föreskrivs i denna förordning, eller den som har någon annan utbildning som lämpar sig för konstområdet eller kompetens som förvärvats genom arbete inom branschen och som kan anses tillräcklig.

7 kap Särskilda bestämmelser

21 § (21.6.2000/592) Särskilda bestämmelser om undervisning på främmande språk, undervisning som ordnas utomlands samt undervisning som baserar sig på en viss pedagogisk princip

Behörig att ge sådan undervisning som avses i 10 § 4 mom. lagen om grundläggande utbildning och 6 § 3 mom. gymnasielagen, undervisning som baserar sig på steinerpedagogik samt förskoleundervisning som baserar sig på montessoripedagogik är utöver vad som föreskrivs i denna förordning även den som har slutfört studier som av utbildningsstyrelsen anses tillräckliga. Utbildningsstyrelsens beslut om tillräckliga studier kan också gälla en enskild person.

Studier som delvis eller helt kan godkännas som sådana tillräckliga studier som avses i 1 mom. är studier som slutförts i lärarutbildning i ett land som hör till samma språkgrupp i fråga om undervisning på främmande språk, studier som slutförts i lärarutbildningen för steinerpedagogiska skolor i fråga om undervisning som baserar sig på steinerpedagogik samt studier för montessorilärare eller montessorihandledare i fråga om förskoleundervisning som baserar sig på montessoripedagogik.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om behörighetsvillkoren för den som meddelar undervisning som baserar sig på steinerpedagogik, gäller också rektor för en skola eller läroanstalt som ordnar grundläggande utbildning och gymnasieutbildning som baserar sig på steinerpedagogik.

21 a § (10.7.2003/693) Religionsundervisning

Av den som meddelar undervisning i evangelisk-luthersk eller ortodox religion som klassundervisning fordras utöver vad som i denna förordning annars föreskrivs om behörighet för klaslärare att studier i religionen i fråga har ingått i de studier som han eller hon slutfört inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

grundskolan eller i tidigare studier som medfört behörighet som klasslärare eller att han eller hon har slutfört andra studier i religionen i fråga av minst motsvarande omfattning i enlighet med universitetets examensfordringar.

Av den som meddelar undervisning i evangelisk-luthersk eller ortodox religion som ämnesundervisning i den grundläggande utbildningen eller gymnasiet fordras utöver vad som i denna förordning annars föreskrivs om behörighet för ämneslärare att han eller hon har slutfört de studier i undervisningsämnet som hör till utbildningen för ämneslärare eller, enligt vad universitetet intygar, motsvarande studier, eller sådana studier enligt tidigare behörighetsvillkor som medfört ämneskompetens enligt de krav som gäller undervisning i religionen i fråga.

Av den som undervisar i någon annan religion i den grundläggande utbildningen eller i gymnasiet fordras utöver vad som i denna förordning annars föreskrivs om behörighet för lärare att han eller hon har slutfört högskolestudier i religionen i fråga eller på annat sätt inhämtat tillräckliga kunskaper och kännedom om religionen.

22 § Särskilda bestämmelser om vissa behörighetsvillkor

Med pedagogiska studier för lärare avses i denna förordning pedagogiska studier för lärare enligt 19 § 1 mom. 5 punkten i statsrådets förordning om universitetsexamina och enligt förordningen om examina och lärarutbildning på det pedagogiska området, pedagogiska studier för ämneslärare enligt förordningen om pedagogiska examina och studier, yrkespedagogiska lärarutbildningsstudier enligt statsrådets förordning om yrkespedagogisk lärarutbildning samt sådana minst 35 studieveckors pedagogiska studier i yrkespedagogisk lärarutbildning som anges i tidigare bestämmelser och föreskrifter och som slutförts fristående eller i examen. (3.11.2005/865)

Pedagogiska studier för lärare fordras inte särskilt av den som har behörighet som klasslärare eller som i magisterexamen i hälsovetenskaper har slutfört de pedagogiska studier för lärare som avses i förordningen om examina i hälsovetenskaper (628/1997).

Studier inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan fordras inte av den som har slutfört grundstudier omfattande minst 35 studieveckor i de undervisningsämnena som ingår i utbildningsprogrammet för klasslärare enligt förordningen om pedagogiska examina och studier.

De studier som fordras enligt denna förordning kan vara slutförda i examen eller fristående.

Den som före den 1 augusti 2005 fått behörighet att ge ämnesundervisning i teknisk slöjd eller textilslöjd i den grundläggande utbildningen är behörig att ge ämnesundervisning i slöjd i den grundläggande utbildningen. (3.11.2005/865)

Den studieprestation som anges som behörighetskrav i 19 § 1 mom. i statsrådets förordning om universitetsexamina kan ersättas med ett sådant intyg av universitetet som avses i 26 § 5 mom. i samma förordning. (3.11.2005/865)

22 a § (18.12.2003/1133) Intyg över språkkunskaper

Utmärkt förmåga att använda finska eller svenska i tal och skrift enligt denna förordning visas på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003).

En lärare som ger förskoleundervisning behöver inte visa intyg över utmärkt förmåga att använda finska eller svenska i tal och skrift, om läraren har fått sin skolbildning och slutfört sina behörighetsstudier på samma språk.

Utbildningsanordnaren bedömer om språkkunskaperna enligt 3 § 2 mom., 12 § 1 mom. och 17 § 1 mom. är tillräckliga.

23 § Behörighet för en person som meddelar undervisning interimistiskt

Utän hinder av vad som bestäms någon annanstans i denna förordning kan en person med tillräcklig utbildning och den förmåga uppgiften kräver förordnas att meddela undervisning interimistiskt för högst ett år. En sådan person kan dock förordnas att meddela undervisning för längre tid än sex månader endast om personer som uppfyller de behörighetsvillkor som nämnda uppgift förutsätter inte står till buds när förordnandet ges eller om det finns andra särskilda skäl till detta.

Vad som bestäms i andra meningen i 1 mom. tillämpas inte på en lärare som avses i 18 §.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan den som har tillräcklig utbildning för undervisningsuppgiften och god praktisk yrkeskicklighet förordnas att ge sådan undervisning i yrkesinriktade examensdelar som avses i 13–13 b § för högst två år. En sådan person kan förordnas att ge undervisning för längre tid än ett år endast om personer som uppfyller de behörighetsvillkor som undervisningsuppgiften förutsätter inte finns tillgängliga eller om det finns andra särskilda skäl till detta. (28.12.2017/1150)

24 § (28.12.2017/1150) Behörighetsintyg utfärdat av universitet för lärare som ger konstundervisning

Ett universitet som ordnar utbildning i musik eller i teater och dans kan förklara en person behörig att ge sådan undervisning i yrkesinriktade examensdelar i musik och i teater och dans som avses i 13 och 13 b § samt sådan undervisning som avses i 19 §, om han eller hon genom framgångsrika offentliga framträdanden eller genom annan verksamhet eller studier har visat sig ha uppnått den kompetens som fordras för uppgifterna. Vid behov kan universitetet fordra att kompetensen visas i ett särskilt prov.

25 § Den behörighet som examen utomlands medför

I fråga om den behörighet som en examen utomlands medför gäller förutom vad som bestäms i denna förordning vad som bestäms i lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992) och lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) och med stöd av dem.

8 kap Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

26 § Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

27 § Fortsatt giltighet för tidigare vunnen behörighet

Den som när denna förordning träder i kraft är behörig för en tjänst eller befattning som rektor eller lärare i grundskolan eller en skola som motsvarar grundskolan, i gymnasium, vuxengymnasium, yrkesläroanstalt, medborgarinstitut, folkhögskola, musikläroanstalt, idrottsutbildningscenter, Steiner-skola eller steinerpedagogisk specialskola eller som har fått dispens eller behörighetsintyg för en motsvarande tjänst eller befattning, är behörig som sådan rektor för utbildningsformen som avses i denna förordning eller att meddela motsvarande undervisning som avses i denna förordning. Av en ämneslärare som har till uppgift att meddela grundläggande utbildning eller gymnasieundervisning i fler än två ämnen förutsätts dock att han eller hon i tre eller flera undervisningsämnen har slutfört minst 15 studieveckors studier i undervisningsämnet eller att han eller hon under fyra år innan denna förordning träder i kraft har meddelat undervisning i grundskolan eller gymnasiet i det till tjänsten hörande ämnet i fråga under minst ett läsår i en följd.

Den som när denna förordning träder i kraft är behörig som lärare för grundläggande utbildning eller behörig som elevhandledare är behörig som rektor i en skola som ordnar grundläggande utbildning även om han eller hon inte har avlagt den högre högskoleexamen som krävs av rektor enligt 2 §.

Av en sådan studierektor för en studiecentral som avses i lagen om fritt bildningsarbete och av en sådan verksamhetsledare för ett sommaruniversitet som är verksam i denna uppgift när denna förordning träder i kraft, fordras inte den behörighet för rektor som föreskrivs i 2 § 1 mom. så länge han eller hon har denna eller motsvarande uppgift.

28 § Övergångsbestämmelser om undervisningen i modersmål och litteratur samt bildkonst och om studiehandledning (5.7.2001/614)

Den som enligt de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft eller enligt denna förordning är behörig att meddela undervisning i modersmålet är fortfarande behörig att undervisa i modersmål och litteratur, om han eller hon uppfyller de övriga behörighetsvillkor som föreskrivs för uppgiften. Behörig att meddela undervisning i bildkonst i den grundläggande utbildningen och i gymnasiet är på motsvarande sätt den som är behörig att undervisa i teckning. (5.7.2001/614)

Den som enligt de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft eller som med stöd av denna förordning är behörig att ge elevhandledning i gymnasiet och i yrkesläroanstalter är fortfarande behörig att ge studiehandledning.

29 § Övergångsbestämmelser om undervisningen i yrkesinriktade studier

Behörig att meddela undervisning i yrkesinriktade studier inom naturbruk, turism-, kosthålls- och ekonomibranschen, skönhetsbranschen, hantverk och konstindustri, musik samt fritidsverksamhet och idrott är utan hinder av 13 § 1 mom. 1 punkten den som har lämplig examen inom yrkesutbildning på högre nivå eller examen på institutnivå och vars anställningsförhållande i ovannämnda undervisningsuppgifter har inletts före utgången av 2009. Behörig att meddela undervisning i yrkesinriktade studier inom teknik och kommunikation är på motsvarande sätt den som har lämplig examen inom yrkesutbildning på högre nivå och examen på institutnivå inom textil- och beklädnadsbranschen.

30 § Övergångsbestämmelser om vissa ofullbordade studier

Den som innan denna förordning träder i kraft har utsetts att slutföra de pedagogiska studier för lärare som avses i de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft, i syfte att få den behörighet som avses i de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet, är efter slutförd utbildning behörig för en sådan motsvarande uppgift som lärare eller rektor som avses i denna förordning, även om han eller hon inte uppfyller de behörighetsvillkor som föreskrivs i denna förordning.

Den som innan denna förordning träder i kraft har utsetts att slutföra de studier för speciallärare i den grundläggande utbildningen eller de studier inom olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i grundskolan eller de studier för studiehandledare eller speciallärare inom yrkesutbildningen som avses i de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft, i syfte att få den behörighet som avses i de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet, är efter slutförd utbildning behörig att meddela sådan specialundervisning som hör till den utbildningsform som avses i 8 och 16 § eller att ge sådan studiehandledning som avses i 15 §. (30.3.2000/327)

Den som före den 1 januari 1998 har inlett pedagogiska studier för konstnärer vid Konstindustriella högskolan eller vid Teaterhögskolan, har efter slutförd utbildning uppnått den behörighet som avses i förordningen om pedagogisk behörighet för lärare inom vissa konstområden (948/1998).

31 § Övergångsbestämmelse som gäller vissa beslut av utbildningsstyrelsen

De beslut om tillräckliga studier som utbildningsstyrelsen fattat med stöd av 4 § 2 mom. förordningen om skola som ersätter grundskolan och om privat gymnasium (720/1984), 17 § 1 och 3 mom. förordningen om Suomalais-venäläinen koulu benämnda skola (314/1977), 18 § 1 och 3 mom. förordningen om Helsingin ranskalais-suomalainen koulu benämnda skola (373/1977), 21 § 1 mom. förordningen om Steiner-skola (625/1977) 15 § 1 och 2 mom. förordningen om steinerpedagogiska specialskolor (688/ 1987) och 16 § 1 mom. 1 punkten förordningen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (380/1981) förblir i kraft tills utbildningsstyrelsen beslutar något annat med stöd av denna förordnings 21 §.

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

Ikraftträdelsestadganden:

30.3.2000/327:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2000.

Utan hinder av vad som bestäms i 7 § 3 och 4 mom. om behörighetsvillkoren för lärare som meddelar förskoleundervisning fordras sådana av undervisningsministeriet godkända studier för förskoleundervisning som avses i de nämnda momenten först från den 1 augusti 2003.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

21.6.2000/592:

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2000.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

5.7.2001/614:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2001

Behörig att meddela undervisning i hälsokunskap i den grundläggande utbildningen till slutet av juli 2012 är utan hinder av 5 § även den som den 1 augusti 2002 är behörig att meddela undervisning i biologi, huslig ekonomi, gymnastik eller samhällskunskap eller undervisning i psykologi i gymnasiet. Dessutom är den som före den 1 augusti 2002 har utsetts att slutföra studier i något av de undervisningsämnena i utbildningen för ämneslärare som nämns i föregående mening, efter slutförd utbildning behörig att under ovan nämnda övergångsperiod meddela undervisning i hälsokunskap om han eller hon uppfyller de övriga behörighetsvillkor som krävs av ämneslärare.

Behörig att meddela undervisning i hälsokunskap i gymnasiet till slutet av juli 2011 är utan hinder av 10 § även den som när denna förordning träder i kraft är behörig att meddela undervisning i biologi, gymnastik eller psykologi eller undervisning i huslig ekonomi i den grundläggande utbildningen. Dessutom är den som innan denna förordning träder i kraft har utsetts att slutföra studier i något av de undervisningsämnena i utbildningen för ämneslärare som nämns i föregående mening, efter slutförd utbildning behörig att under ovan nämnda övergångsperiod meddela undervisning i hälsokunskap om han eller hon uppfyller de övriga behörighetsvillkor som krävs av ämneslärare.

Behörig att meddela undervisning i hälsokunskap i yrkesutbildningen till slutet av juli 2011 är utan hinder av 14 § även den som när denna förordning träder i kraft är behörig att meddela sådan undervisning i gymnastik och hälsokunskap som avses i 12 § 2 mom. lagen om yrkesutbildning (630/1998). Dessutom är den som innan denna

BILAGA 5 BEHÖRIGHETSVILLKOR

förordning träder i kraft har utsetts att slutföra studier som ger gymnastiklärarbehörighet, efter slutförd utbildning behörig att under ovan nämnda övergångsperiod meddela undervisning i hälsokunskap om han eller hon uppfyller de övriga behörighetsvillkor som krävs av lärare i gemensamma ämnen.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

26.9.2002/805:

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2002.

Av en sådan rektor eller lärare i ett arbetsförhållande som gäller tillsvidare i en läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete som är verksam i denna uppgift när denna förordning träder i kraft, fordras inte den behörighet som föreskrivs i 2 § 1 mom. och 18 § 1 mom. förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet, inte heller den behörighet som föreskrivs i denna förordnings 2 § 6 mom. och 18 § 2 mom. så länge han eller hon har denna uppgift.

10.7.2003/693:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2003.

18.12.2003/1133:

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2004.

Utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i tal och skrift fordras inte av de rektorer och av de lärare som undervisar i den grundläggande utbildningen eller ger förskoleundervisning, om rektorn eller läraren enligt de bestämmelser som gällde vid denna förordnings ikraftträdande har visat fullständigt behärskande av läroanstaltens eller skolans undervisningsspråk.

En lärare som meddelar undervisning i modersmål och litteratur i gymnasiet eller undervisning i modersmålet i yrkesutbildningen behöver inte ha utmärkt förmåga att använda detta språk i tal och skrift, om läraren enligt de bestämmelser som gällde vid denna förordnings ikraftträdande har visat fullständigt behärskande av detta språk eller vid denna förordnings ikraftträdande är behörig att undervisa i modersmål och litteratur i gymnasiet eller i modersmålet inom yrkesutbildningen.

19.2.2004/115:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2004.

Utan hinder av 9 a § är fram till den 31 juli 2009 den behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamheten som genom utbildning eller erfarenhet har skaffat sig tillräcklig förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp och är lämpad för uppgiften.

3.11.2005/865:

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2005.

Om en studerande under tiden mellan den 1 augusti 2005 och denna förordnings ikraftträdande har givits ett intyg där studierna anges i studiepoäng, preciseras intyget vid behov med en anteckning av universitetet av vilken behörigheten att ge ämnesundervisning framgår.

Ett intyg som har utfärdats före denna förordnings ikraftträdande och genom vilket kunskaper och färdigheter som motsvarar de studieprestationer som ingår i behörighetsvillkoren visas enligt de bestämmelser som gäller vid denna förordnings ikraftträdande, ger alltså behörighet för en sådan läraruppgift som intyget gav behörighet för när denna förordning trädde i kraft.

16.12.2010/1168:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2011.

Den som när denna förordning träder i kraft är behörig att meddela yrkesinriktad undervisning eller yrkesinriktad specialundervisning eller som har fått dispens eller behörighetsintyg innan denna förordning träder i kraft, är behörig att meddela motsvarande yrkesinriktad undervisning eller yrkesinriktad specialundervisning.

Den som när denna förordning träder i kraft uppfyller behörighetsvillkoren för en rektor inom yrkesutbildningen till den del det är fråga om lärarbehörighet inom yrkesutbildningen och tillräcklig arbetserfarenhet i läraruppgifter, är behörig att fortsatt verka som rektor enligt lagen om yrkesutbildning eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Den som när denna förordning träder i kraft är behörig att ge utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt annan yrkesinriktad tilläggsutbildning, är behörig att ge en motsvarande yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Behörig att meddela undervisning i hälsokunskap inom yrkesutbildningen är trots vad som föreskrivs i 14 § även den som den 1 augusti 2001 var behörig att meddela sådan undervisning i gymnastik och hälsokunskap som avses i 12 § 2 mom. lagen om yrkesutbildning (630/1998) och vars anställningsförhållande i denna undervisningsuppgift har inletts före utgången av juli 2011.

23.2.2012/105:

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2012.

23.1.2014/53:

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2014.

28.12.2017/1150:

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2018.

Behörig att arbeta som rektor i enlighet med lagen om yrkesutbildning är trots 2 § den som före den 1 januari 2018 har varit behörig att arbeta som rektor i enlighet med lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), och som har varit i anställningsförhållande under nämnda lags giltighetstid.

Den som är behörig att ge undervisning i hälsokunskap när denna förordning träder i kraft är behörig att ge undervisning inom delområdet upprätthållande av arbetsförmågan och välbefinnandet.

7.6.2018/431:

Denna förordning träder i kraft den 11 juni 2018.

4.10.2018/811:

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2019.

